

1936. évi szeptember
időre átverés útján
... Az árverés f. évi
... c. 10 órakor a vá-
... ügyosztály (fél-
... tartva. A megaján-
... záléka az árverelő
... atpénzként letétbe
... árverési feltételek a
... tálnál megtekint-
... mester.

LEN UJSAG
... eredményesek!

... szedett szavak
... mitanak. — Üzleti
... más tarifa. — Fel-
... l készséggel szolgál-
... próhirdetéseket este
... vesz a kiadóhivatal.

n: 32-12.

ARIA-PENSIO
... szám alatt megnyit.
... yha, mérsékelt árak.
... atás nélkül is. Szak-
... k. Érdeklődni: Szent
... sz., I. em. Telefon:

Oktatás

... rettségizett
... ra középiskolásokat
... émetből és rajzból.
... lehet: Szent Anna
... 1356

... leveles tanító
... iumi érettségivel, ele-
... zéppiskolások szaksze-
... t vállalja. Csoportha-
... nális díjazásért vidék-
... T., József kir. h. u.
... 72

... Pótvizsgára
... szító vizsgára tanítók
... zzei Sándor, Könyök
... 75

... Német órát
... napban 24 órát 6.—
... sak felmőtteknek szü-
... et nő. Egy félév alatt
... ud. Méliuszter 13. sz.
... 543

... ülönféle

... Egy
... fizetésre vásznak, —
... Hívjon lapon. Levél-
... cecen 1. Postafiók 10.
... 1058

... Elveszett
... y láncckarkötő a nagy-
... Bikái terjedő útvo-
... gyalgató illő jutalom
... adja le a kiadóhiva-
... 57

... Cséplést
... zonnára nyolcas ma-
... Ehrenreich, Arany
... 2568

... Házivarrónő,
... an és fehéreműben
... pi 1.50 fillérért ajánl-
... chenyi u. 43. hátul az
... 128

... Jömenetelű
... 200—500 P-ig rendel-
... at keresek. Szaktudás,
... ottartózkodás nem
... Értekezni: Pesti Já-
... márc 14. 2593

... szesztésért és kiadásért
... Thury Levente.
... jdonos a Debreceni
... Ujság vállalat.
... ott: Nagy Károly és
... örforgógépén. Deb-
... ucca 49. szám.

Debreceni független Ujság

VASÁRNAP, 1935 JÚLIUS 14. XXXI. ÉVFOLYAM 158. SZÁM. 16 fillér

politikai napilap

Vásáry István levele Debrecen közönségéhez

Dr. Vásáry István polgármester volt szives rendelkezésünkre bocsátani ezt a levelet, amelynek közlésével vesz búcsút nyugalombavonulása alkalmából Debrecen közönségétől:

Nekem nem okoz keserűséget köz-katonává lenni, mert a kötelesség minden helyen egyformán kötelesség. Annak teljesítése minden helyen megadja a lelki megnyugvást. A dísz nem a hely adja, hanem a végzett munka.

Erdemeket nem raktam ssha magamra. Az érdem mindig a városé volt, amely az áldozatok terhét viselte, amelynek polgári erényét nem egyszer övezte fejedelmi homlokának is díszére való tündöklő fényes koszorú.

Boldognak éreztem magamat, amikor azt láttam, hogy a város polgársága milyen áldozatos erőfeszítésre volt hajlandó kéro szavamra azért, hogy a falak között élet legyen, hogy munka legyen és ennek nyomán minden munkáskéz megkaphassa a mindennapi kenyeret.

Békére törekedtem a felekezetek és társadalmi osztályok között, mert a mindenki együttes erejére volt szükség a nehéz napokban.

Hálás vagyok a Gondviselésnek, hogy akkor, amikor nemzetemre mindenfelől a pusztulás szelét zúdították ellenségei, lehetővé tette az alkotó, a példaadó munkát és nem engedte maradandó emlékek nélkül múlni az időt e város felett — amely csak nemes hagyományait követte, amikor legszebb alkotásait és áldozatait most is a szükölködés idején mutatta.

Nem voltam én sem hiba nélkül való, ezt nagyon jól tudtam és tudom. Hiszen ember vagyok én is. Meg is bánthattam embertársaimat. De ez csak emberi fogyatkozásból, nem rossz szándékból való volt. Azt kérem, most nézzék el ezt és felejtsem el jóakarattal, ahogy én is elfelejtem az emberek okozta keserűségeket.

Sok szeretetet, sok megértést és együttérzést éreztem mindig velem szemben. Ez volt az én igazi jutalom. De különös érték volt ez számomra a nehéz napokban. Felejtette, eltakarta azokat a sebeket, amelyeket bizony nagyon sokszor sőt, titkos helyekről lövöldözött nyilak ütöttek lelkemen.

Most visszalépek a sorba. A küzdő, dolgozó, súlyos gondokkal terhelt polgárok tömött sorába. Küzdeni, dolgozni velük, hordozni együtt a gondokat. Nem a nyugalomba. hanem a munkába.

És amikor eddigi helyemet illetőleg azt kérem városomtól, mert e

helyre ő állított engem, hogy: Uram! bocsásd el szolgálodat békével, nem hátra nézek, hanem előre, mert az útnak csak egy része van mögöttünk. Más része előttünk. És nekünk ezt az útszakaszt kell járnunk, hogy célhoz érhessünk.

A Belügyminiszter úr döntött abban a perben, amelyben én voltam az egyik fél. Hogy a másik fél valóban ki volt, az nem derült eddig ki. Ezt csak a jövő fogja megmutatni. Ezzel a belügyminiszteri döntéssel

egyesek véleménye szerint elérkezett az ideje, hogy távozzak és búcsút vegyek.

Ha engem Debrecen városához az érvényesülés muló lehetősége kötött volna, ha ez a város nekem csak az a terület lett volna, ahol az emberek érzelmeire és indulataira alapított erőfeszítéssel, tülekedéssel lehet az élre kerülni, akkor nekem most tényleg búcsút kellene venni Debrecen városától és annak lakosságától.

De engem Debrecenhez egészen

más szálak kötnek. Olyan szálak, amelyek fonódása elődeim szenvedése és üldöztetése során kezdődött, amelyek századok során erősödtek olyan kötelékké, amit földi hatalom nem szüntethet meg. A történelem, amely lassan formálta a lelkeket nemzedékeken át, adta nekem Debrecen lelkét. Lelki a kapcsolat Debrecen és közötttem. Ez a kapcsolat a hivatali viszony megszűnte után is megmarad. Nemcsak okom, de jogom sincs ezért búcsúzni.

Nem magam választottam meg soha azt a helyet, amely munkálkodásom tere volt. A Gondviselés rendelkezésének tekintetem. Annak tekintem azt is, amikor hivatali helyemet elhagyom. Ott is polgártársaim között és nem felettük éreztem magamat. Közöttük maradok és leszek ezután is.

DR. VÁSÁRY ISTVÁN.

Schuschnigg kancellár felesége autószerencsétlenség áldozata lett

A szétzúzódt autóban volt kancellár sértetlen maradt, de idegsokkot kapott — Felesége hátgerinctörést szenvedett, kisfiuk az állán sérült meg — Géphiba okozta a borzalmas szerencsétlenséget

Bécs, július 13. Schuschnigg dr. szövetségi kancellárt Ebelsberg mellett Linz közelében, szabadságra menet súlyos gépkocsiszerencsétlenség érte. A kancellár gépkocsija eddig még ismeretlen okból, valószínűleg annak következtében, hogy a gépkocsivezető elvesztette lélekjelenlétét, egyik útszéli fának ütközött.

Schuschnigg kirepült a kocsi-
ból, sértetlen maradt, de ideg-
sokkot kapott. Felesége súlyo-
san megsérült s röviddel utána
belehalt sérüléseibe. A kancellár
fia könnyebben sebesült meg.

A kísérőszemélyzet közül a gépkocsivezető életveszélyesen megsebesült, a szolgálatot tevő titkosrendőr könnyebb sebesülést szenvedett. A nevelőnő sértetlen maradt. Schuschnigg kancellárt egyik linzi kórházban ápolják.

Bécs, július 13. Miklas szövetségi elnök Schuschnigg gépkocsiszerencsétlenségéről szóló hírek vétele után nyomban minisztertanácsot hívott össze.

Starhemberg herceget telefonon

kérték fel, hogy térjen nyomban vissza Olaszországból.

Politikai körök véleménye szerint Schuschnigg kancellár betegsége idejében Starhemberg herceg fogja átvenni a miniszterelnökség vezetését. Hír szerint

a gépkocsivezető a nagy melegben napszúrást kapott s ezért vesztette el uralmát a gépkocsi felett.

További magánjelentések szerint a kancellárnak az volt a szerencséje, hogy az úttestről füves helyre esett.

Bécs, július 13. Schuschnigg feleségének holttestét az ebelsbergi halottasházba szállították.

Bécs, július 13. A minisztertanács Buresch pénzügyminiszter elnökletével összeült. A kancellárral eredetileg nem akarták közölni feleségének a halálhíret mindaddig, amíg Starhemberg alkancellár Olaszországból vissza nem érkezik. Beavatott helyről kapott értesülés szerint,

miután a kancellár jobban lett, úgy döntöttek, hogy mégis

nyomban közlik vele a gyász-
hírt.

A kancellár, amikor magához tért, nem emlékezett vissza a szerencsétlenségre, ebből arra következtetnek, hogy kisebbfokú agyrázkódás érte.

Bécs, július 13. Az osztrák rádió közölte a szerencsétlenség híret azal közleménnyel együtt, hogy ma minden szórakoztató előadás elmarad.

Bécs, július 13. A Telegraph arról értesül, hogy Schuschnigg már elhagyta a kórházat és hogy

Ebelsbergbe hajtattott gépkocsin, ahol a halottasházba ment s egy ideig felesége ravatala mellett maradt.

Ezután a kancellár visszatért Linzbe. Minden jel arra mutat, hogy nem merénylet történt, mint Revertera gróf, Felsőausztria biztonsági főnöke nyomatékosan hangzottatta nyilatkozatában. A kíséret tagjai csak a gépkocsivezető hirtelen rosszulletével tudják magyarázni a szerencsétlenséget. Ütközben észrevették, hogy a kancellár kocsija az útnak egyenesen

Használt és javított
VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS
SCHENKENGELNÉL Piac u. 89.
kaphatók

haladó szakaszában jobbra-balra ka-
nyarogni kezdett.

Bécs, július 13. A kancellár sze-
rencsétlenségéről az első hírek a ko-
ra délutáni órákban érkeztek Bécsbe.
A lakosság szélesebb rétegei a dél-
utáni lapokból értesültek a megdöb-
bentő eseményről.

A hír, amely a politikai szünidő
küszöbén váratlanul verte fel a
közélet nyugalmát, nagy meg-
döbbenést keltett

egyrészt a kancellár feleségének tra-
gikus halála, másrészt a kancellár
könnyen végzetessé válható balesete
miatt.

Budapest, július 13. Gömbös mi-
niszterelnök és Kánya külügyminisz-
ter Schuschnigg szövetségi kance-
llárhoz részvétlívátot intéztek.

Bécs, július 13. Adam ezredes, a
Heimatsdienst szövetségi biztosa a
kormány nevében ma délután a bécsi
rádióban a következő részleteket
mondta el a Schuschnigg kancellár-
kat ért katasztrófáról:

A gépkocsit Pichl, a kancellár
gyakorlott sofőrje vezette. A kocsit
Linz közelében Asslings és Ebelsberg
községek között haladt, amikor a
soffőr balra fordította a kormányke-
reket s a gépkocsi teljes erővel egy
fának ütközött. A kancellár az ösz-
szeütkezés következtében nem sérült
meg ugyan, de

a nagy ütődés ereje a gépkocsi
tetejéhez vágta, a kocsit meny-
nyezete keresztülvágta s a
kancellár ajultan terült el az út-
szélen. Schuschniggét az ösz-
szeütkezés ereje szintén a kocsit
tetejéhez vágta, még pedig oly
szerencsétlenül, hogy az asz-
szony hátgerincét törte s még a
helyszínen meghalt.

Schuschnigg kancellár fia könnyeb-
ben, a soffőr pedig életveszélyesen
megsebesült. A szerencsétlenség oka-
rét két lehetőség jöhet számításra:
1. Lehetséges, hogy a gépkocsi veze-
tőjét hirtelen rosszullet fogta el s
ezért elvesztette uralmát a kormány-
terék felett; 2. az is lehetséges, hogy
a kocsinak motorhibája támadt és ezt
a soffőr csak későn vette észre. Ebb-
en az irányban még lefolytatják a
vizsgálatot, de a soffőrt ez idő szerint
nem lehet kihallgatni s a gépkocsi is
teljesen szétrombolt állapotban van.
Miklas szövetségi elnök már elindult
Linzbe.

Bécs, július 13. Az Irgalmas test-
vérek kórházából a Telegraph a kö-
retkező orvosi jelentést kapta:

Schuschniggot kábultan szállították
be a kórházba. A kábultságot az
orvosok a baleset okozta ijedtséggel
magyarázzák. A kancellár egyáltalán
nem sebesült meg, de azért ágyban
marad, amíg jobban lesz.

A kis Schuschnigg Kürt jobb ál-
lán kapott szakított-vágott se-
bet,

amely azonban egészen könnyű ter-
nészetű.

Bécs, július 13. Adam ezredes ma
este a bécsi rádióban másodszer is
beszédet mondott, amelyben többek
között ezeket mondotta:

A vizsgálat arra a feltevésre ju-
tott, hogy a kancellár szeren-
csétlenségét a kocsián támadt
géphiha okozta. A kocsi vezető
azt vallotta, hogy egyáltalán
nem érzett rosszulletet.

A legnagyobb valószínűséggel felté-
telezhető tehát, hogy a kormány-
szerkezetben történt hiba. Az ösz-
szérűdött kocsi Bécsbe szállítják s a
rendőrség kísérlet állomásán szak-
emberek megvizsgálják.

Kerékpárok

Csepel, Puch, stb. gyártmányuak részletre is kaphatók

Földes Sándornál (Püspöki
palota)

Felboncolták a mérgezés gyanus böszörményi gazdálkodó holttestét

Eltérések az özvegy vallomása és a bonco- lás eredménye között

Beszámoltunk arról, hogy a hajdu-
böszörményi rendőrségre névtelen fel-
jelentés érkezett, amely azt adta elő,
hogy

Nagy Gábor böszörményi gaz-
dálkodó halálát mérgezés okozta

A feljelentésről értesítették a debre-
ceni ügyészséget, ahol megindították
az eljárást. Zsögöd Jenő dr. vizsgáló-
bíró elrendelte az áprilisban elhunyt
gazdálkodó holttestének felboncolá-
sát, amit tegnap végzett el dr. Orsós
Ferenc egyetemi professzor.

A boncolás alkalmával a helyszí-
nen tartózkodott Zsögöd vizsgálóbíró
is, aki kihallgatja özvegy Nagy Gá-
bornét. Az asszony elmondta, hogy
ő már második felesége volt férjének,
akivel békés családi életet éltek. A
férje azonban házasságuk utolsó hó-

napjaiban sokat ivott, részegeskedett,
sőt előfordult az is, hogy két hétig
nem evett, egy végrehajtás miatti bá-
natában.

Ennek következtében gyengült
le annyira, hogy bekövetkezett
a halála.

Az asszony szerint az orvosi vizsgá-
lat azt állapította meg, hogy Nagy
Gábor halálát agybajjal párosult ér-
elmeszedés okozta.

A boncolás adatai azonban eltérők
az asszony vallomásától, mert

Orsós professzor szerint a gaz-
dálkodó egészen haláláig erős
testalkatú, hatalmas fizikumu
ember volt.

Zsögöd Jenő dr. vizsgálóbíró to-
vább folytatja az ügyben a nyomó-
zást.

A börtönviselt futballistának alkalmat kell adni a megjavulásra

Az Egyesült Államok sport-társá-
dalmát egy nagyon érdekes ügy fog-
lalkoztatta. Arról van szó, hogy egy
professzionista base-ball vagy futball
csapatban játszhat-e olyan egyén —
aki börtönviselt.

1930 telén Newyorkban négy fiat-
tal gyerek betört egy fűszerüzletbe.
A betörők közül hármat csak rövid
időre csuktak be, de a negyediknél
fegyvert találtak és ezért nyolctól ti-
zenhat évig terjedő fegyházbüntetés-
re ítélték.

Edwin Collins Pitts a Sing Sing
börtönbe került büntetésének letöl-
tése céljából.

A börtönben nagyon jól viselte
magát és így besorozták a fegyház
sport csapatába. Kiváló baseball és
futball játékos lett belőle és sokat
foglalkoztak vele a sport lapok is.

Valahányszor a rabok csapata ját-
szott valahol — akár a baseball akár
a futball csapat, mindig a fiatal Pitts
volt a mérkőzések primadonnája.

A fegyházfelügyelő annyira meg-
szerette a fiatal játékost, hogy rá-
bizta nem csak a fegyház állatkertjé-
nek vezetését, de a saját gazdaságát
is vele vezettette.

A fiatal embert kegyelemre terjesz-
tették fel, amit meg is kapott.

Mielőtt kiszabadult volna a fegy-
házból a Newyork állam fővárosának
Albanynak csapata leszerződött a
kitűnő baseball játékost. Abban a rem-
ényben tette ezt a csapat vezető-
sége, hogy semmi akadályja se lesz
annak, hogy a fiú, aki megszervezett
büncéert, a csapatban játszhasson.

Abból indultak ki, hogy ha valaki
bűnözött is, ha jó utra akar térni, azt
mindenkinek elő kell segítenie.

200 dollár havifizetéses szerződést
adtak a fiúnak, aki boldogan készült
arra, hogy új életet kezdjen.

Nagy volt a csapat vezetőjének
meglepetése, amikor táviratot kapott

a Baseball csapatok ligájának elnök-
ségétől, melyben nem hagyja jóvá
Pitts szerződését és megtiltja,
hogy a csapatban szerepelhessen.

A liga elnöke professzionista játé-
kosok jóhírneve érdekében tiltotta
meg az exfegyenc szerepeltetését,
ami nagy meglepetést keltett min-
denfelé a Egyesült Államokban. Hi-
szen ott eddig mindig az volt az elv,
hogy aki büncéert megszervezett, an-
nak alkalmat kell adni, hogy jó utra
térhessen.

A liga elnökének döntése dacára,
amikor Pitts kiszabadult a börtönből,
a csapathoz utazott, mely aznap
Syracuse, N. Y.-ban játszott.

Az állomáson óriási csoport várta
a híres játékost, valóságos tüntettek
mellette, úgyhogy rendőrségnek kel-
lett a rendet fenntartani, mikor szál-
lodájába bevonult.

A csapat megfellebbezte a liga el-
nökének határozatát a liga végrehaj-
tó tanácsához, de az helyben hagyta
az elnök döntését.

Ebbe se nyugodott meg a csapat
vevőtsége és most a baseball csapa-
tok legfelsőbb bírósága előtt van az
ügy.

A néphangulat és a sajtó kétségte-
lenül Pitts mellett foglal állást. Azt
írják a lapok, hogy az Egyesült Álla-
mok tradíciójával ellentétben, ha
Pittsnek nem adnának alkalmat arra,
hogy büncéert elszervezett büntetés
letöltése után ne kezdhesen új éle-
tet. És ha bármilyen más tisztességes
munkát vállalhat, miért ne vállalhat-
na baseball játékot is, ami éppen
olyan mesterséges, mint más foglal-
kozás.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN
HÍRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.

FEDÁK SÁRI HAZAJÖTT

Budapest, július 13. Fedák Sári ma
este 7 órakor Budapestre érkezett. Az
erősen lesoványodott színésznőt né-
hány újságíró és fotóriporter fogadta.
Amint mondotta, nagyon sok izgalmon
ment keresztül, most pihenni akar és
egyelőre semmiféle szerződést sem fo-
gad el.

FILLÉRES JÖN MISKOLCRA

Budapest, július 13. A Máv. igazgató-
sága közli, hogy legalább 500 utas je-
lentkezése esetén július 21-én, vasárnap
filléres gyorsvonatot indít Miskolcra
Debrecenbe, Szerencsén át. A menet-
térti jegy ára 3.10 pengő.

A CSÖKKENTETT TERÜLET DOHANYTERMELŐK TÁMOGATÁSA

A Budapesti Közlöny július 10-iki szá-
ma közli a pénzügymin. rendeletét a do-
hánytermő területeknek ez évben végre-
hajtott csökkentésével kapcsolatos ren-
delkezések tárgyában. A rendelet szerint
a pénzügyminiszter azoknak a dohány-
termelőknek, akiknek termelési területét
1934-ben végrehajtott talajvizsgálatok
alapján a dohányjövők az 1935. terme-
lési évre szóló hatállyal csökkentette,
az előző évekhez hasonlóan az elvont te-
rület minden kataszteri hodja után 100
pengő hozzájárulást, a területcsökkenés
következtében kereset nélkül maradó,
illetőleg az előző évvel szemben kisebb
területet megmunkáló dohánykertészek-
nek pedig 30 pengő támogatása engedé-
lyezett. A hozzájárulás, illetőleg támo-
gatás iránti kérelmeket az illetékes do-
hánybevéltő hivatalokhoz legkésőbb ez
év október 15-ig kell benyújtani.

TUDOMÁNYOS ÖSZTÖNDIJAT NYERT DEBRECENIEK

Budapest, július 13. A kultuszminisz-
ter által az 1935—36. tanévre adomá-
nyozott tudományos ösztöndíjakat a
debreceniek közül a következők nyert-
ték:

Belföldi kutatási ösztöndíjat nyert
800 pengő összegeben Tóth Kálmán dr.
tanárjelölt, Bartha László dr. egyetemi
gyakornok, Horváth Albert okl. közép-
iskolai tanár, Végh Pál Miklós dr. kli-
nikai gyakornok, 400 pengő összegben
Lissák Kálmán dr. tanársegéd, Kostyál
László dr. tanársegéd.

A bécsi Collegium Hungaricumban
ösztöndíjat nyert az egész évre Szép
Ödön, a berlini Collegium Hungaricum-
ban egész évre Oláh László dr., okl.
gazda, kísérletügyi asszistens, Francia-
országban ösztöndíjat 1000 pengőt nyert
Penket Mihály dr., Angliában az I. fél-
évre Aberdeenben Bohonhelyi József
rer. s.-lelkész, a francia köztársaság ál-
tal felajánlott ösztöndíjakra jelölték
többek között az I. félévre Steiner Ist-
vánt és Magyar Évát.

Lakót ?
szeretne házába

Hirdessen a Független Uj-
ságban. A hirdetés biztosan
meghozza a régen üresen
levő lakásba a lakót.

A Városi Dalegylet tagtaborzása

A Debreceni Városi Dalegylet zászlaját 1863-ban bontotta ki és azóta áll a nemzet és a város szolgálatában. Ez időközben volt idő, mikor nemcsak Debrecennek, hanem nemzetünknek szerzett dicsőséget. Mindig ott volt, ahol ellenfelek egy nemesebb, magasabb cél eléréséért küzdöttek. Visszaemlékezve a legutóbbi bulgár hangversenykörútra, mely feledhetetlen marad minden egyes dalos és — sikerünknek élő tanúi, — kísérőink — életében, mint egy tanujelét adtuk élniakarásunknak. Hogy sikerünket öregbíthessük, dicsőséget, dicsőségre hozzunk, elődeinkhez méltóan, bár az idők legnehezebb korszakában, az anyagi küzdelmek közepén, csak úgy lehetséges, ha összefogunk, mert a magyar dalnak nem szabad elhalni ajkunkon. Bármily nehéz helyzetbe kerüljön is nemzetünk, népünk küzdelme minél nehezebb, nálunk inkább szólaljon meg a magyar dal minél több magyar dalos ajkán egy áborban, mert egységben az erő, a diadal. Énekeljünk egy új Magyarországot, imánkkal, a magyar dallal. Nagymagyarország a mi ideálunk is, melyért dolgozunk, melyért sikra szállunk és fáradzunk soha nem muló buzgalommal és újra felemeljük hangunkat, hogy ne csak a csüggedő magyarságot, hanem a külföldet is felrázzuk és rámutassunk gyönyörűséges magyar dalunkkal azokra az igazságtalanságokra, melyeket hazánkban Trianonban elkövettek! Mi dalosok együtt szenvedünk nemzetünkkel és ha sírva vígadunk is, hiszszük, bizunk, hogy eljön a feltámadás, elszakított testvéreink szabadulásának napja.

A magyar dalkultúra, a magyar karéneklés továbbfejlesztésére a jó hangú és kótáismerő dalosokhoz fordulunk szeretettel. Debreceni dalosok! Kezdő ifjak! Fel tehát a munkára, jelentkeztek valamennyien dalolni egy közös célért, hogy erőnk törhetetlen legyen. Más nemzetek dalegyesületeinek számát, anyagát nézve, mindenütt láthatjuk nemzeti összefogásuk nagy erejét. Ha a karéneklést nemtörődomséggel olybá vesszük, hogy azt egy kézlegyintéssel elintézzük, vagy rangon alulinak tartjuk, akkor nem számíthatunk külföldön oly sikerekre, amit a legutóbbi világversenyen elért a magyar dal. Mert megmutatta oroszánkörméit, ha akar — és összefog, akkor tud is. A nagy küzdelemben elsők lettünk, ezt tartjuk is meg, mert amit megszereztünk, ne engedjük ki kezünkől, törekedjünk még magasabb kultúra színvonalára emelni dicsőséges magyar dalunkat. A magyar dal oly szép és fenséges, hogy, ki egy kis hajlandóságot érez magában, az ne hagyja saját nyelvét cserben, mert nyelvében él a nemzet. Ne sajnáld a fáradságot, mert nemcsak magadért dolgozol, ha dolgozol, hanem egy szebb jövőért küzdő nagymúltú egyesületért.

Tagsági díjat fizetni nem kell, csak annyit kérünk a szent cél érdekében, hogy a belépő tagok a dalórákon pontosan jelenjenek meg, hogy a nagymúltú Városi Dalegylet zászlaját velük együtt sikerrel vihessük tovább.

Kérünk minden jelentkezőt, aki a debreceni Városi Dalegylet kötelékébe óhajt belépni, jelentkezzen Szánthó Zoltán dalegyleti főtitkárunknál minden keddi és pénteki napon délután 6 órától 7 óráig a városi zeneiskola Vár ucca 2. szám alatt levő épületében.

Dalostestvéri üdvözléssel
a Dalegylet elnöksége.

Minőség jelzéseink megfelelnek
a régi idők minőség fogalmának

Háztartásának tükre

**a szép ágynemű
asztalnemű
és fehérnemű**
Megbízhatóan
Kardos Lászlónál

Milyen a mai amerikai Vénusz?

Newyork, július 13. Az Egyesült Államok különböző városaiban az utóbbi időben szépségversenyek folytak annak megállapítása végett, hogy kit illet meg az amerikai Vénusz címe. A versenyeken, amelyeknek résztvevői szigorú kiválasztás útján kerültek a zsűri elé, 420 pompásnál pompásabb leány vett részt.

Az amerikai Vénusz címet Marian Quingley érdemelte ki, akinek méretei a következők:

magassága 1.55 cm;

derékfőssége 58 cm.

súlya 45 kiló 300 gram.

A verseny eredményeit mingyárt „tudományosan” is feldolgozták és megállapították, hogy annak az amerikai nőnek, aki a szép nő jellegére igényt tart, a következő átlagos méretekkel kell rendelkeznie:

magasság 1.62 méter;

derékfősség 59 cm;

súly 51 kg.

Költöztetést és mindennemű szállításokat Csengeri szállító Arany János ucca 42. Tel. 32-21.

Ujra akcióba léptek az árveréseknél a horgosok

Jávorszky Gyula vezérkedett egy vargakerti hentes árverésénél

Egy esztendővel ezelőtt nagy fel-tűnést keltett az a véres incidens, ami néhány horogkeresztes fiatalember és egy debreceni ügyvéd között zajlott le. Egy Csapó uccai hentes házára árverés volt kitűzve és a végrehajtó az ügyvéd kíséretében ment az árverés megtartására. Amikor befejezték munkájukat és kifelé haladtak,

zülött külsejű suhancok támadtak rá az ügyvédre és durva szitkozódás, zsidózás közben véresre verték.

Az ügyvéd csak hetek múlva épült fel sérüléséből, de az inzultus nyomait még mindig magán viseli. A rendőrség akkoriban erőlyes nyomozást indított a támadók kézrekerítésére, de csak annyit sikerült megállapítani, hogy

az elvetemült suhancok horogkeresztesek voltak.

Azokat azonban nem sikerült kézrekeríteni, akik az ügyvédet véresre verték.

Ugy látszik azonban, hogy az árverelő ügyvédek ellen különböző egyének terrorisztikus módon óhajtanak fellépni. Azóta is több panaszhangzott el azok ellen, akik mindenképpen az árverések megállítására törekednek, de nem a megengedett eszközökkel. Ezideig nem sikerült konkrét bizonyítékot szerezni azokkal szemben, akik a kötelességüket teljesítő végrehajtókat és ügyvédeket molesztálják, de legutóbb mégis

sikerült megállapítani, hogy milyen társaságból adódik az az együttes, amely terrorisztikus módon kívánja megszüntetni a végrehajtásokat.

Egy fiatal ügyvédjelölt volt ugyanis kitéve ugyanolyan veszélyes szituációnak, mint annakidején a megtámadott ügyvéd, ő azonban szerencsésen elkerülte a bántalmazást. Tekintettel

azonban arra, hogy felismerte támadói egyikét, sikerült tisztá képet alkotni arról, akik azok, akik — legalább is ebben az esetben — fenyegető magatartásukkal igyekeznek megakadályozni a végrehajtást.

Egy vargakerti hentesnél, Szilárd Elek Oszkáránál jelent meg néhány nappal ezelőtt a végrehajtó, egy ügyvédjelölt kíséretében. A hentes néhány holmijára volt kitűzve az árverés. Amikor a végrehajtó és az ügyvédjelölt beléptek, meglepetve látták, hogy az udvaron gyanús külsejű fiatal emberek sorakoznak.

Csupa ismeretlen arc, rosszkülsejű suhanc, akik előtt, mint egy hadvezér állt Jávorszky Gyula nyugalmazott tiszthelyettes, a debreceni horogkeresztes mozgalom egyik atyja.

A mozgalom, azonban — mint ismeretes, — hűtlenné vált apjához, mert ma már tudni sem akar róla és Jávorszky Gyula csak a mult emlékein ábrándozhat. Ezek az emlékek csak részben kellemesek, amennyiben a nyugalmazott tiszthelyestest nem egy átdorbézolt éjszaka után kellett előállítani a rendőrségre, ahol aztán botrányokozás és különféle címeken indult meg ellene az eljárás. Több olyan verekedésben szerepelt, amelyeknek folyamánként a hatóságok elé került. A neve tehát már ismert a debreceni botránykrónikában.

Ez a Jávorszky Gyula volt az, aki megjelent az említett árverésen s amikor az ügyvédjelölt és a végrehajtó beléptek. Jávorszky így szólt a sötétkinézésű ifjakhoz:

— Szeretném tudni, mit akarnak ezek itt?

Mire az egyik suhanc így felelt:

— Árverelni. Pedig könnyen rosszul járhatnak!

— Mondd csak, hol is történt az tavaly, hogy megverték azt a zsidó fiskálist? — kérdezte fél-

szemmel az ügyvédjelöltre sandítva a tiszthelyettes.

A másik megmondta s ekkor Jávorszky így folytatta:

— Megismétlődhetik az könnyen!

Az ügyvédjelölt azonban nem ijedt meg a különös beszélgetés ellenére sem s odaszólt a végrehajtónak, hogy meg lehet kezdeni az árverést. Ekkorra azonban egy ember, aki a legkomolyabb vásárlónak számított volna, eltűnt. Annyira megijedt Jávorszkyék félre nem érhető diskurzusától, hogy egy óvatlan pillanatban eloldalgott. Hiába kezdték meg aztán az árverést.

A suhancok fenyegető tekintetétől visszariadtak, akik vásárolni szerettek volna s így az árverés eredménytelen maradt.

A végrehajtó és az ügyvédjelölt tehát kénytelenek voltak összecsomagolni és távozni készülődtek. Meglepetve látták, hogy a suhancok a kapu előtt sorakoztak és ott várták őket. Nem volt azonban más tennivalójuk, nekiindultak. Sikerült is kijutniuk az uccára, miközben a körülöttük álló suhancok fenyegetően morogtak. Amikor már mindketten benn voltak a kocsiában, amelyet a ház elé rendelték, kiáltozást hallottak:

— Nem láttátok, hogy ez is egy zsidó fiskális? Miért nem ütöttél egyet a kobakjára?

Ilyen és ehhez hasonló kiáltások verték fel a környék csendjét. Néhányan az udvarból ki is szaladtak a kocsi után, a kocsi azonban megsuhintotta az ostort és a ló elindult. Ilyenformán nem történt semmiféle súlyosabb összetűzés.

Kérdés azonban mi történt volna akkor, ha sikerrel végződik az árverés? Akkor is ilyen simán uszta volna meg vajjon a „zsidó fiskális” a dolgot? Vajjon nem ismétlődött volna meg a tavalyi esemény? Mindezeket a kérdéseket joggal tehetjük fel s egyben intézkedést kell kérni, hogy a jövőben a hasonló jeleneteknek vessenek gátat: Nem szabad megtörténni annak, hogy kétes existenciák megakadályozzák munkájuk elvégzésében a törvényes rendelkezések szerinti eljáró tisztviselőket és ügyvédeket.

Király Tibor új verskötetete

Sok sikert aratott már költeményével Debrecenben Király Tibor, a jeles poéta, akinek meleghangú, megkapóan szép verseit mindenkori elismeréssel fogadták. Király Tibornak most a Tiszántúli Szépművés Céh kiadásában jelenik meg egy verskötetete „Ég a nádas” címmel. A költemények iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg és éppen erre való tekintettel közöljük, hogy a verseskönyv előfizetési ára 1 pengő 20 fill. A városháza főbejáratánál levő Medvegy trafikban lehet előfizetni.

VAKBÉLMŰTET KÖZBEN VAKBÉLFÁJDALMAK LEPTÉK MEG AZ ORVOST

Newyork, július 13. Dr. Vernon Stevenson amerikai, spokanei sebészstanárt, miáltal vakbélműtétet hajtott végre, súlyos fájdalmak lepték meg. Minden erejét összeszedve befejezte a műtétet és azután ő is a műtőasztalra feküdt és tanársegédje ugyancsak vakbélműtétet végzett rajta. A tanárnak és betegének állapota kielégítő.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI A FÜGGETLEN UJSÁG

Pestisjárvány Délafrikában

London, július 13. Bloemfonteinben, Orange szabadállamban heves pestisjárvány dühög, amely néhány nap alatt 45 halálesetet idézett elő. A dögvész vándorpatkányok terjesztik.

BABY-FARM

A kutya-divat is Angliából indult el hódító útjára. Az elegáns dáma a drótszőrű foxi, vagy az ördögfeke bulli nélkül egy lépést se tehetett, Londonban mondták ki a szentenciát, hogy a Worth - kreációhoz elengedhetetlen „kellék” az öleb és — talán ugyanazok — harsogják most messzehangzóan a Themze partjáról, hogy a sikk, a modernség kelléke a gyerek. Mindenestre örvendtes haladás a divat kreálójának gondolkodásában, a sajnálatos csak az, hogy egyáltalában kapcsolatba hozható a divat szeszélyével a gyerek.

Persze, egyik napról a másikra nem lehet megszerezni ezt a „divat-kellék” és így indult meg Angliában egy olyan örökbefogadási hossz, amelyre alig volt példa. Azonban nem mindegy, hogy milyen gyereket szerez önagsága. Mert a divat lefixirozta azt is, hogy a baby lehetőleg szőke haja és kékszemű legyen. A hossz olyan méreteket öltött, hogy ügynökségek alakultak már, amelyek formális „baby-farmokat” létesítettek. Az üzleti elvekre alapított vállalkozás lényege az, hogy az ügynökök potya pénzért megvásárolják bajbajutott szülőktől a gyermekeket, főként leány-anyáktól a törvényteleneket és tekintélyes feláron továbbadják őket. Feltételezzük, hogy ezek az ügynökök nem vetkőztek ki minden emberségükből, hogy a szívük legmélyén meghuzódik valamely jószág, de nagyon félő, hogy még e feltételezés mellett sincs a legjobb dolga a „baby-farmon” azoknak a szerencsétlen apnóságoknak, akik árucikké degradálódtak. Annál alaposabb a félmük, mert egy angol lapban olvassuk, hogy Miss Clara Andrew, az Örökbefogadási Szövetség nemzeti konferenciáján éles szavakkal kelt ki a farmok ellen és azonnali megszüntetésüket követelte.

Szegény kis szőkehajú kékszemű angol babyk, akik a drótszőrű foxik és ördögfeke bullik helyére kerültek, vajjon milyen sors vár rájuk? Bizonyosan dédelgetésben, kényeztetésben lesz részük, hiszen a manikűrözött, piroskörmű kezek megszokták a kutyusok simogatását, de vajjon elengedő-e ez? És vajjon mi történik ha jövőre a Themse partján a divat korlátlan urai és irányítói valami egzotikus madarat vagy fűrgő majmot dirigálnak a ladyk szalónjába? Milyen hamar félredobják a sülyesztett, gumikerekű tolokocsikat! Milyen hamar kitépik szívéből a fenséges anyai érzést, hogy helyébe telepítsék azt a rajongást, amelyet a legújabb divathóbortl bármiféle kapcsolatba kerüljön.

Azt ajánljuk Clara Andrewnek, hogy ne csak a baby-farmok megszüntetését követelje, hanem igyekezzen visszaadni Gyermek Öfelségének azt a privilégizált szeretetet és tiszteletet, amely kizárja, hogy a divathóbortl bármiféle kapcsolatba kerüljön.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZEDÉ SZÜKSÉGLETEIT.

Alkalmi áron megvettük

egyik legnagyobb kötöttárúgyár
f ü r d ő r u h a
készletét, melyet hétfő reggeltől kezdve eddig nem létező
olcsó áron
dobunk piacra.

Ha divatosat, szépet olcsón akar vásárolni,
használja ki ezt a kedvező alkalmat.

Frottir fürdőköpenyek, gumi-cipők, övek, sapkák, strand táskák és ernyők mélyen leszállított áron

CSILLAG TESTVÉREK

Piac és Simonffy u. sarok

Helyszíni tárgyalás a bécsi Szent István templomban

Bécs, július 13. Aalia Salzer bécsi asszony január 20-án a Stefanskirchben meggyónt dr. Innitzer bíboros érseknek s azután este negyednyolckor távozni akart a templomból. Egy falépcsőn azonban megborított és elörtö a karját.

A szerencsétlenül járt asszony pert indított Alois Schrei, a Stefanskirche sekreszttyése ellen, gondatlanságból okozott súlyos testisértes miatt, mert állítása szerint a lépcső rosszul volt

megvilágítva és ezért esett el.

Minthogy a bíróság a vallomásokból nem tudta a pontos tényelést megállapítani, elhatározta, hogy helyszíni szemlét tart a Stefanskirchben és ott a helyszínen fogja kihallgatni a többi tanukat.

Minthogy a baleset sötét téli estén történt, a helyszíni szemlét este negyed tízkor tartják a Stefanskirchben.

A Tiszántúli Diplomások Blokkjának kívánságai az ifjúság elhelyezésére

A közelmúltban megalakult „Tiszántúli Diplomások Blokkja”, mely a tiszántúli érettségizettek bevonásával rövid idő alatt számottevő tényezővé fejlődött ki az elhelyezkedésre váró, vagy nem megfelelően elhelyezett ifjúság érdekeinek képviselésében tegnap este tartotta Piac u. 77. sz. alatt első összejövetelét.

A nagyszámban megjelent tagok között élénk és gondolatokban gazdag vita zajlott le az elhelyezkedési lehetőségeket és módokat illetőleg. Erre vonatkozó kívánságaikat és megállapításait nagy körvonalakban az alábbiakban foglalják össze s ezek a vezérelvek fogják általában az egyesülés további működését irányítani.

1. Az 1883. I. t.-c. (képesítési törvény) megváltoztatása olyan értelemben, hogy az egyes megkívánt képesítések legalább négy középiskolával emeltesse. Tehát négy középiskola helyett érettségi, érettségi helyett diploma.

2. A 60. évelüket betöltötteknek sürgős nyugdíjazása, eltekintve a valóban közérdeket szolgáló, vagy tényleg nehezen pótolható egyénektől.

3. A női alkalmazottak elbocsátása általánosságban. Kivételt képeznek a speciálisan női foglalkozások és a legszigorúbban megindokolt család-fenntartás.

4. Az álláshalmozások megszüntetése nemcsak elméletben, hanem gyakorlatilag is.

4. Az állások betöltésénél a korhatár felemelése, az állások nyilvánosan meghirdetett pályázata a tör-

vénynek megfelelő határidővel. A zugkinevezések megszüntetése.

6. Az itt elmondottak figyelembevételével és gyakorlati keresztülvitélével lehetőség fog nyílni arra, hogy a jelenleg állástalan és arra rászoruló diplomások és érettségizett ifjak megfelelő számban a közhivatalokban elhelyezést nyerjenek, egy évi gyakorlat után a status keretében elhelyeztessenek, de családipótlékot a gyakorlati év alatt is kapjanak. E gyakorlati év javadalmazása havi 80 P-ben állapíttassék meg, családosoznál ehhez járuljon családipótlék is.

Több értékes terv és javaslat hangzott el a magángazdaságok bevonására vonatkozólag is, azonban ezek megváltását, tehát azt, hogy lehet a magángazdaságok keretei közt is minél nagyobb számú diplomást és érettségizettet elhelyezni, a következő összejövetelre halasztották el, mikor ezek az elhangzott tervek és javaslatok kidolgozva konkrét formában kerülnek az összejövetel elé.

AZ ANGOL NŐK LÁBA ROHAMOSAN NÖVEKSZIK

London, július 13. Hohn Mason, az Angol Nemzeti Lábgyógy Tanfolyam igazgatója kijelentette, hogy

az angol nők lába, amely sohasem volt kicsi, újabban rohamosan növekszik,

ami a nők fokozott sporttevékenységének a távgyaloglószenvedélyének tulajdonítható.

Tervgazdálkodás

Hogy milyen az igazi tervgazdálkodás, mostanában sikerült megtanulnom, két unokatestvér, akiknek én a nagybátyjuk vagyok, komoly vitába keveredtem s ennek a vitaközösnek tanuja voltam véletlenül. Én írom a levelet, te pedig a bélyeget veszed, mondja a 12 éves Péter. Inkább fordítva, vitatja a 10 éves Pál. A vita heves volt. Melyik a nehezebb és fontosabb kérdés: Végre beleavatkoztam, megkérdeztem, miről van szó. Arról, hogy a közismert „Képes magyar történelem, irodalom és művészet” c. albuma való képek-ből néhány darab egyáltalán nem szerkeszthető meg a mi városunkban. Valahogy ez az 5-6 kép nem került bele az itt kapható Szent István cikóriásdobozokba, enélkül pedig nem teljes a gyűjtemény. A két gyerek elhatározta, hogy ir a gyárnak, megpróbál cserélni a Szent István cikóriagyárral. Elküldenek felesleges példányszámu képeket és kérnek helyettük hiányzókat. A levél 20 fillér, ez a nagyobb probléma. Végre Pál kijelentette, hogy egy óra mulva választ ad. Csakugyan, még el sem telt az óra, hozta a 20 filléres bélyeget. Péter egy délután körmölte az udvarias levelet, amelynek meg is lett az eredménye, a Szent István cikóriagyár elkülte a képeket. Hogy mi történt közben, azt tudtam meg Pál fiatal urtól és most tanultam meg a tervgazdálkodást, Pali szorogattott helyzetében segítségül hívta a praktikus ravaszsgát. Elszaladt tiz barátjához, akik mind gyűjtők, mind egyiktől beszédett 2 fillért a csere sikerének érdekében. Ennélfogva 12 gyerek között így oszlott meg a munka: Péter írta a levelet, Pál szedte össze a pénzt, a többi 10 fejenként 2 fillérrel hozzájárult a terv kiviteléhez. Aki ennél tökéletesebb munkamegosztást tud és praktikusabb tervgazdálkodást, az — jelentkezzen illetékes helyen. Talán meg is hallgatják...

Vasárnap szállítják el a „Karakánt” Nagybecskerekéről

Szabadka, július 13. A „Karakán”, Rotter Lajos mérnök vitorlázógépe, — mely rekordot javított Budapesttől a torontálmegyei Szarcsa községig, még mindig Nagybecskereken van. Rotter Lajos azóta már, mint ismeretes, Budapestben van s most értesítette a nagybecskereki Aero Klubot, mely intézkedett a Karakánnak Nagybecskerekre való szállításáról, hogy a Karakánt július 14-én, vasárnap viszi haza Budapestre. Arról nem ír a kitűnő vitorlázó repülő, hogy a Karakánt miképpen szállítják el. A levélben Rotter úgy a hatóságoknak, mint a becskereki Aero Klubnak meleghangú köszönetet mond a szíves fogadtatásért.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése
biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhoz.

CORYSDOR kölnivíz
SYLVIA corderém szappan
ellandó fölerakata.

PAPP LAJOS illatszertárai.
Kossuth u. 1. — Csapó u. 58

Érdekes előadások a Nyári Egyetemen

Hazai és külföldi tudósok, szakemberek 120 előadást tartanak Debrecenben.

Beszámoltunk már arról, hogy mekkora érdeklődés előzi meg világszerte a Nyári Egyetem idei tanfolyamát, mely aug. 1-ig tart. A napokban hagyta el a sajtót a nyári egyetemi előadások tanrendje. Ha a nagy szakértelemmel összeállított program előadásain végigtekintünk, akkor azt látjuk, hogy a Nyári Egyetem kettős céljának megfelelően kitűnően sikerült a felmerülő követelményeknek eleget tenni. A magyar hallgatóság számára kiváló továbbképzési lehetőséget nyújtanak a magyar és külföldi tudományos intézetek vezetőinek előadásai. A külföldi hallgatóság pedig az arra legilletékesebbektől értesül a magyar tudományos élet speciális értékeiről és legújabb eseményeiről.

Magyar nyelvű előadások:

Asztalos Miklós dr.: Rákóczi: A magyar külpolitikai orientáció története. Bingerth János: A magyar film hőskora. F. Boda István dr.: Bevezetés a lélektanba — Az értelem nevelése. Szekey István: Új irányok a modern alkotmánytanban. Gáldi László dr.: Új kutatások a versről. Halasz-Nagy József dr.: A filozofia legújabb irányai. Hankiss János dr.: Az irodalom általános problémái. Honti János dr.: Magyar mese és monda. Krsiker Aladár dr.: A színek világa művész és tudományos szempontokból. A pápaszem fejlődése Nero smaragdjától és kontaktüvegig. Kulcsár István dr.: Paleontológia és néprajz. Laurentzy Vilmos dr.: A mezőgazdasági világválság és a felfedezések. Népi kulturpolitikánk főbb problémái. Matolcsy Mátyás dr.: A mai magyar falu életkérdései. Molnár Imre dr.: A magyar dal. Mendöl Tibor dr.: Magyar tájak. Müller-Molnos Lipót dr.: A legújabb francia irodalom. Vitéz Nagy Iván dr.: A kisebbségi kérdés a mai Európában. Németh Antal dr.: Színpad, film és rádió. Pukánszky Béla dr.: Az új Németország irodalmi célkitűzései. Rass Károly dr.: Az erdélyi magyar irodalom főirányai. Révész Imre dr.: Debrecen lelki vívódásai a XVI. században. Weörs Gyula dr.: A mai Finnország. A százéves Kalevala, a finnek nemzeti eposza. Zolnai Béla dr.: Rákóczi mint író; Magyararcúság a tudományban.

Német nyelvű előadások:

Csekey István dr.: A magyar jogtudomány története. Csilléry András dr.: A magyar szociálhigiéniá fejlődése. Farkas Gyula dr.: A német-magyar kulturkapcsolatok. Honti János dr.: A magyar néphagyományok nemzetközi kapcsolatai. Kolisch Werner: Bevezetés a legújabb német irodalomba. Lambrecht Kálmán dr.: Herman Otto. Mendöl Tibor dr.: Magyarország földrajza. Palotay Gertrud dr.: A magyar himzés története. Pukánszky Béla dr.: A magyar civilizáció.

Olasz nyelvű előadások:

Don Carlo Caffarelli: Itália modern utjai. Gianola Alberto: Marsigli és Magyarország. Márffy Oszkár dr.:

Magyar nyelvű irodalom és az olasz közvélemény; A magyar nyelv eredete; Az olasz-magyar kulturális és politikai kapcsolatok; A magyar költészet remekei. Papini Roberto: A modern olasz művészet. Tassy Ferenc dr.: Magyarország földrajza. Wallisch Oszkár dr.: A magyar irodalom remekei; A magyar festészet.

Francia nyelvű előadások:

Baruzzi Joseph: Liszt és a magyar zene. Bókay Zoltán dr.: A magyar orvostudomány. Gáldi László dr.: A magyar filológia viszonya a balkánhoz. Hankiss János dr.: A magyar civilizáció. Mendöl Tibor dr.: Magyarország földrajza. Müller-Molnos Lipót dr.: 200 év lírai termése. Pillias Emile: Diplomáciai összeköttetések XVI. Lajos és Rákóczi között; Magyarország nagy barátja: Mme Juliette

Adam. Tosi Emile: Magyar-francia kapcsolatok a XVII. század előtt. Zolnai Béla dr.: Rákóczi, mint francia író
Angol nyelvű előadások:

Molnár Benjámín: A magyar civilizáció. Tankó Béla dr.: A magyar zene fejlődése.

Az előadásokon kívül angol, francia, olasz, német nyelvű előadások a Hortobágyra, Lillafüredre és Budapestre teszik változatossá a Nyári Egyetem programját. A debreceniek részére a tandíj 4 P, amelynek lefizetése ugyanolyan kedvezmények igénybevételére jogosít, mint amilyenben a külföldi hallgatók részesülnek. Már most felhívjuk a figyelmét az olcsó vilamos- és strandbérletre. Lakások bejelentése még állandóan folyik a Nyári Egyetem titkári hivatalában (Központi Egyetem 347. ajtó. Tel. 25-00.)

GAZDAG CIRKUSZ

Ma vasárnap 2 nagy ünnepi előadást tart.
Délután 4 és este fél 9 órakor.

Délután mérsékelt helyárak teljes esti műsorral
Műsor végén nagy versenybirkózás

Ötvenezer külföldi munkást hajlandó beengedni Paraguay

Newyork, július 13. A paraguayi kormány azt az ajánlatot tette a francia kormánynak, hogy minthogy Franciaország a munkanélküliség növekedése miatt mindjobban szabadulni akar a külföldi munkásoktól, Paraguay államba beutazási engedélyt hajlandók adni 50 ezer Franciaországból távozó külföldi munkásnak.

Franciaországban a lengyel munkások

nagymértékű kiutasítása után is még mindig 700.000 külföldi munkás dolgozik, elsősorban olaszok, csehszlovákok, románok és magyarok. — Hogy vajjon ezek a külföldi munkások egyáltalában hajlandók lesznek-e Paraguayba költözni, azt még eddig nem lehetett megállapítani, de jórésztük valószínűleg hűzódni fog ettől.

300 fiatal nőt raboltak el 3 hónap alatt a romániai leánykereskedők

Egy fogarasi diáklány titokzatos tragédiája — Az áldozatok nagyrésze erdélyi magyar lány

Budapest, július 13. A bukaresti rendőrség erkölcsrendészeti és bűnügyi osztálya hetekig tartó munkával példátlanul nagyarányú leánykereskedő csempészszervezetet leplezett le. A rendőrség figyelmét az hívta fel a bűnszövetkezetre, hogy

az utóbbi időben felűnően elszaporodtak az ország területén a titokzatos leányszöktetések.

Április elejétől június végéig, tehát alig három hónap alatt 297 kinyomozhatatlan eltűnési ügyről futott be jelentés a bukaresti rendőrigazgatóság nyilvántartó hivatalába.

Az eltűntek kivétel nélkül 18-22 éves leányok és asszonyok voltak.

A bukaresti rendőrség bűnügyi osztályán két detektívcsoport kapott megbízást a leánykereskedő szervezet figyelésére. A kutatómunkába bekapcsolódott Madame Voison, a Népszövetségi Leánykereskedelem Elleni Bizottságának francia kiküldötte is. Az összes eltűnési ügyekben pótnyomozást rendeltek el és lassan világhíresség derült a titokzatos esetekre.

Herman Ilonka 20 éves fogarasi úrilány, Hermann József dúsgazdag gazdálkodó egyetlen leányának eltűnése volt a legfeltűnőbb az összes esetek közül.

A fiatal leányt, aki két félétet vészelt a bukaresti egyetem orvosi fakultásán, nyílt uccáról rabolták el. Fogaras külvárosában járt, mikor az egyik uccasarkon, közvetlenül előtte, összeesett egy fejkendő öregasszony. Hermann Ilonka odaugrott hozzá, hogy segítsen rajta. A félig alélt asszony könyörgött, hogy hívjon autótaxit és vigye a lakására, mert nem akar kórházban meghalni.

Ebben a pillanatban egy elegáns, zárt magánautó kanyarodott az uccába. Az úrvezető felajánlotta a segítségét. Az öregasszony közben elájult és Hermann Ilonka természetesen találta, hogy ő is beüljön a gépkocsiba és útközben vigyázzon a betegre.

A gépkocsi elindult és ettől fogva senki sem látta többé a feltűnő szépségű szőke úrilányt.

Valószínű, hogy úgy az ájulást színelő öregasszony, mint a gépkocsi úrvezetője leánykereskedő bűnszövetség

Juk billiárdasztal
legolcsóbb beszerzési forrása
CSAPÓ-UCCA 3., az udvarban.
Ügynököt felveszek.

tagja volt. A rendőrség fellelvése szerint az autóban injekcióval kábították el a leányt s azután narkózisban csempészték a tengerpartra.

A rendőri nyomozás lassan felgöngyöltette az egész bűnszövetség szervezését. A társaság élén Jules Pretare, egy hasonló bűncselekmények miatt már többször büntetett, hírhedt leánykereskedő állt. Ügynöknői és megbízottai, akiket a felesége irányított, az ország egész területét behálózták.

A rendőrség lefoltóztatta 14 bűnlésát, 9 nőt és 5 férfit, de maga Pretare feleségével együtt Szovjet-Oroszországba menekült.

Madame Voison útján Párizson keresztül diplomáciai lépés történt elfogatására és kiadatására.

A leánykereskedők csempésztőjét még nem ismerik, de valószínű, hogy

Dél-Amerikába, többnyire Buenos Airesba csempészték áldozataikat.

akiknek jórésze erdélyi magyar lány.

Fegyházra iteltek hét kémet

Budapest, július 13. A magyar királyi honvéd törvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés büntette miatt a következő ítéletet hozta:

Zborovszky Béla magántisztviselőt 15 évi fegyházra, 10 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlatának ugyanilyen időtartamú felfüggesztésére, továbbá 10.000 pengő pénzbüntetésre.

Bodánti Antal épületasztalost 10 évi fegyház, 10 évi hivatalvesztés, valamint politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére, továbbá Budapest területéről való kitiltásra.

Szokol István szabót 8 évi fegyház, 8 évi hivatalvesztés és politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére, Tórkömlös község és egész Békés vármegye területéről örök időkre való kitiltásra és 3000 pengő pénzbüntetésre.

Dobóczki József kereskedősegédet 6 évi fegyház, 6 évi hivatalvesztés és politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére.

Tar Lajos géplakatost 4 évi fegyház, 5 évi hivatalvesztés és politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére, valamint Abaúj-Torna vármegye területéről való kitiltásra.

Fényes László magántisztviselőt 4 évi fegyház, 8 évi hivatalvesztés és politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére, valamint Budapestről és Balassagyarmatról való kitiltásra, végül

Vass János lakatost 3 évi fegyházra, 3 évi hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére ítélték.

**PANASZA
VAN A LAPRA?**

Kérjük tudassa ezt velünk.
Jónak tartja az újságot? Kérjük tudassa ezt — mással, aki még nem olvasója lapunknak!

29 angol repülő érkezik vasárnap a Hortobágyra és Debrecenbe

29 pilóta érkezik ma Debrecenbe, köztük a repülés világhírű hősei. A Magyar Touring Club védnöke, Albrecht kir. herceg meghívására látogatók el hozzánk, hogy hazánkat megismerjék. Londonból egyenesen Budapestre, a magyar vidékre röplőnek és tőlünk egyenesen hazra: tehát kirándulásuk egyetlen célja Magyarország megismerése.

A repülők között, akik a II. magyar pilótapikniken résztvesznek, ott található Mollison és neje Amy Johnson neve, akik először repültek Londonból Japánba, akik kétszer szállták át az Óceánon, Amy Johnson pedig egyedül Londonból Melbournebe.

A rettenhetlen repülők méltó társa Ellison, aki rekordere az ausztráliai repülésnek. E. Bret, Jean Geineis, Cliff, Dundas, Achesin, Garder, Harris, Eric Hairy, Linnel, Presland, továbbá Deterding, a Royal-Dutsch tisztikarból Thornton őrnagy és neje, Tapper, az Auto Association légügyi főnöke, Nathan őrnagy, Shaw hadnagy feleségével, továbbá a hölgyek közül: Miss Caldwell, Miss Cobbold, Miss Leathari, Miss Joyce, valamint a magyar repülők, akik újukra elkísérik.

A program szerint melyet Zöld József tb. polgármesterhelyettes elnökölte alatt társadalmi bizottság állított össze a Magyar Touring Club debreceni osztálya közreműködésével,

a repülők, mintegy 40, összesen, ma vasárnap délután 3 órakor érkeznek a Hortobágyra.

A társadalmi bizottság amaz angolul beszélő tagjai, akik már a hortobágyi fogadtatásnál részt kívánnak venni, vasárnap déli felkeltő órákor a Bika-kalljában gyülekeznek és innen autóbusszon mennek a Hortobágyra. Három óratól érkeznek a külföldi vendégek a hortobágyi repülőterre, onnan a csárdába, melynél az ünnepélyes fogadtatás lesz, itt dr. Joó István mond üdvözlő beszédet, a város nevében. A debreceni társadalmi élet előkelőségei, kivált hölgyek vesznek részt a fogadtatáson.

A Hortobágy megtekintése után a vendégek Debrecenbe repülnek.

Az epreskeri repülőterén debreceni pilóták fogadják az angol kollégákat, akik egyenesen a Bikába, szállásukra mennek. Innen a Nagyerdőre,

strandra, ahol vacsoráznak is és az éjjeli villamossal visszajönnek a Bika pálmakertjébe. A vacsorán a Touring Club üdvözlő a vendégeket és átnyújtja nekik a Kulturális Szövetség ajándékát, a kisebbségi magyar városok fametszet albumát, mely Gáborjani Szabó Kálmán festőművész gyönyörű alkotása.

A vendégek hétfőn is Debrecenben maradnak és debreceni urhölgyek kaulozolása mellett megtekintik Debrecen nevezetességeit, elsősorban a Déri-muzzeumot.

A kereskedelmi miniszter felfüggesztette a vasárnapi munkaszüneti rendelet húsipari rendelkezéseit

Budapest, július 13. A vasárnapi munkaszünet kiterjesztése tárgyában a hét elején kiadott 45.268-1935. K. M. sz. rendeletnek, amely e hó 14-én lép életbe, a húsiparra vonatkozó rendelkezéseivel szemben felszólalások érkeztek az érdekeltség részéről. A kereskedelmi miniszter ezen felszólalások folytán a rendelet húsiparra vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtását felfüggesztette. Ennek folytán a kereskedelmi miniszter újabb intézkedésig a húsipar vasárnapi munkaszünete tekintetében az

eddig rendelkezések maradnak érvényben.

Ezt a miniszter annál szívesebben rendelte el, mert eredeti intenciója a vasárnapi munkaszünet további kiterjesztése volt.

Amennyiben a rendelet végrehajtása folyamán a vasárnapi munkaszünet további kiterjesztésének más lehetőségei mutatkoznak, úgy a kereskedelmi miniszter készségesen fogja ilyen irányban a rendeletet újból módosítani.

V. György király előtt felvonult az angol hadsereg minden fegyverneme

London, július 13. Ragyogó verőfényes időben tartotta V. György angol király ezüstművelumi díszmenetét a szárazföldi haderő felett az aldershotti katonai tábor mellett lévő síkságon. A teljes tábornagy díszbe öltözött uralkodó négy fia, a walesi, yorki, gloucesteri és kenti herceg kíséretében gépkocsin érkezett a táborba, ahol litval együtt lóra szállt és a gyakorlóter közepére vágta magát. Ott leszállva lováról, a díszes trónemelőnyre lépett, hogy fogadja a kilenczerefnői haderő tisztjelését, amely huszonkét ezredes és hajszányolc tiszti vezetése alatt díszmenetben vonult el a király előtt.

A felvonulásban képviselve volt az angol hadsereg minden csapata és fegyverneme, a gyalogság, a lovaság, övenkét könnyű, közép, közepnehéz és nehéz harci kocsik, továbbá páncélkocsik, a gépesített tüzérség sárkányvontatógépes ütegei, teljesen gépesített gépfegyverzászlóalj, hegyi üteg, gyalogsági és páncélos gépfegyverek vontatógépkocsijai, jelzőosztály, rádiógépkocsik, gépesített utász és hírdászapatok gépkocsikra szerelt óriási hidalkatrészekkel, léghárító-csapatok megfigyelőkészülékekkel és elhárítóágyúkkal.

A számbelileg aránylag csekélyebb haderő az óriási gépperendezés erejénél fogva felért egy régebbi hadsereg harcászati értékével. A felvonulást, amely egy óra húsz percig tartott, a tribünökről mintegy nyolczerefnői közönség nézte végig. A királyné a yorki és a kenti hercegnékkel együtt az udvari páholyban ült.

Minden előkészület megtörtént már a keddi nagy flottaparádéra is, amelyet a Wright-szigeten fekvő Spithead kikötője előtt tartanak meg. Nemcsak

az anyaország partvidékein horgonyzó angol flottaegységek vesznek majd részt ezen a szokáttal nagy flottaparádén, hanem a Földközi tengeri flotta számos egysége is. A keddi flottaparádén 160 különböző kategóriához tartozó hajóegység vonul fel.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZED BE SZÜKSÉGLETEIT.

„FELROBBANTOM A FEHÉR HÁZAT, HA ROOSEVELT NEM AD MUNKÁT”

Kansas-Cityben letartóztattak egy Bergmann nevű munkanélküli angol alattvalót, aki levélben azzal fenyegette meg Rooseveltnél, hogy felrobbantja a Fehér Házat, ha az elnök nem szerez neki munkát. Bergmann kihallgatása alkalmából beismerte, hogy ő írta a fenyegető levelet, de azzal védekezett, hogy nem szándékozott megvalósítani fenyegetését,

amely csak „afféle politikai szóvirág” volt, avégből, hogy magára tereje az elnök figyelmét, amire szükség volt, — hogy Rooseveltnél munkát szerezhesse neki.

Meztelen táncosnő az 5 órai teán

Páris, július 13. Páris nagy érdeklődéssel néz Joan Warner amerikai meztelen táncosnő bűnperének tárgyalása elé. A szemérem elleni vétséggel vádolt táncosnő a francia iradalmi és művészi élet egész sereg kiválóságát jelentette be tanuként, többek között Maurice de Vlaminck, Raoul Dufy, Dunoyer de Segonzac festőket és Georges Pioch és Francis Carco írókat. Joan Warner még januárban követte el azokat a cselekményeket, amelyek miatt most szemérem elleni vétséggel vádolják. Egy mulatóban lépett fel, az ötórás tea idején. Január 9-én megjelent egy rendőrkapitány a mulatóban és jelentést tett arról, amit látott. A jelentés szerint a táncosnő estélyi ruhában és köpenyben jelent meg a nézők előtt. Néhány táncosnő lépést tett a közben egymásután levette összes ruhadarabjait. A táncot aztán teljesen meztelenül fejezte be. Mindössze egy vékony kis öv maradt rajta, de még az is alig volt látható, testszínű lévén. A rendőrkapitány véleménye szerint a táncosnő fellépésének nem volt ugyan obscén jellege, de túllépte az illendőség határait. A párisi művészkörök fel vannak háborodva, hogy a tehetséges, fiatal táncosnő művészi produkciója miatt bíróság elé állítják. Remélik, hogy az ítélet felmentő lesz. Joan Warnert Henry Torres, Páris egyik leghíresebb védőügyvédje képviseli.

Árdasztal szerzési forrása A 3. az udvarban. felveszek.

dörtség feltevése szinjekcióval kábított. azután narkózisban ingerpartra. mozás lassan felgömböszövétség szerzőség élén Jules Pre. bűncselekmények ör büntetett, hírhedt állt. Ügynököi és t a felesége irányítás területét behá-

lejtartóztatta 14. és 5 férfit, de feleségével együtt országba menekült.

útján Párizson ke. ai lépés történt el. datására.

edők csempészűjtát. de valószínű, hogy többnyire Buenos- isztiek áldozataikat.

erdélyi magyar lány.

zra ítétek kémet

13. A magyar királyi ék idegen államok j. ütlenség, illetve kém. att a következő ítéle-

ela magántisztviselőt 10 évi hivatalvesztés- jogai gyakorlatának tamú felfüggesztésére, engő pénzbüntetésre. épületasztalost 10 évi hivatalvesztés, vala- gai gyakorlatának fel- ábbá Budapest terüle- ra.

szabót 8 évi fegyház, és politikai jogai felfüggesztésére, Tör- s. egész Békés várme- rök időkre való kitil- gó pénzbüntetésre.

f kereskedősegédet 6 i hivatalvesztés és po- rlatának felfüggesz-

akatost 4 évi fegyház, és politikai jogai üggesztésére, valamint megye területéről való

magántisztviselőt 4 i hivatalvesztés és po- rlatának felfüggesz- Budapestről és Balassa- kitiltásra, végül atost 3 évi fegyházra, és politikai jogai függesztésére ítélte.

ASZA LAPRA?

udassa ezt vellünk. tja az újságot? Kér- sa ezt — mással, aki olvasója lapunknak!

Könyvkötéseket,
egyszerű és díszes kiviteben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zool-tárokat izlősesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai
könyvnyomda • könyvkötészet • v- nalozó intézet • üzleti könyv gyár. kltisé műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

SIKER! SIKER! SIKER!
kisérte az

ANTONIA

tegnapi bemutatóját Főszerepben: **MARCELLE CHANTAL FERNAND GRAVEY**

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor hétfőn; 5, 7 és 9-kor.

Vigszínház

Paál Jób
RIPORT-
REGÉNYE

Láthatatlan birodalom

Pillanatsfelvételek Fortuna palotájából

ELEGANS GYIKBŐR-TARCAK ÉS KOPOTT BRIFTLIK REGÉNYE. — A „SÉTALÓK” — DETEKTÍVEK A JÁTEKOSOK KÖZÖTT. — „ENYÉM A TÉT! — MATEMATIKA-KÖNYVEK A RULETT-ASZTALNÁL. — AKIK CSAK SZAMRA TESZNEK. — A ZÉRÓ-JÁTEKOSOK. — FINOM NOTESZEK, SZINES KOCKÁS FÜZETEK, LÉNIÁZOTT PA-PIROK, SZINES CERUZAK A ZÖLD ASZTALON.

(COPYRIGHT by Jób Paál. Utánnomás tilos.)

Szokrázva szórják fényüket a sok-ágú csillárok és az asztalok fölé erősített ernyős lámpák a játék birodalmára. A kaszinó tele van. Az asztalok körül mozogni se lehet...

Most a reszkető kezek elé kitett rekvizitumokat figyelem meg.

Mindenki — kevés kivétellel — ceruzát tart a kezében. Sokan vannak, akik előtt három ceruza van. Firoszal jelzik, ha vörös szám jött ki, késsel írják föl a feketét és feketével a zérót. Karikát jegyez fel finom, aranysegélyű noteszébe a monoóklis úr, keresztrel jelöli meg kockás füzetén — olyan ez, mint amibe leckéinket írtuk az iskolában — odahaza előre gondosan fölbegyzett számok mellett az eredményt az a nett, rendes úr, aki középiskolai tanárnak látszik, egy kedves, öszhajú öreg asszony pedig csak közönséges léniázott papíron készíti jegyzeteit. Mások előre megnyomatott jegyző-lapokat használnak, a lakájok állandóan hordozzák ezeket az asztalok körül.

Mindenki jegyez.

Mindenki számol.

Vastag könyvek, színes táblájú füzetek hevernek az ülések előtt, szisztéma-könyvek és olyanok, amik akár a badeni, akár a semmeringi, vagy montekarlói kaszinónak „permanenciái” — így nevezik az egyes asztalok eredményeit — tüntetik fel. Kifejezéseket hallok, amiket nem hallottam soha.

„A zéró korongnak kell most kijönni!” — mondja a komoly pesti orvos, marokszámra szórja a zsetonokat a 3, 26, 0, 32 és 15 számokra. Miért éppen ezekre? Mert a rulett korongján ezek a zéró szomszédjai. Ugy fekszenek egymás mellett, mint a térképen Ausztria, Lichtenstein és Svéd. „Quatre premier!” — harsogja a híres filmrendező és a krupié odateszi a szerény húsz sillingest az asztal első vonalának sarkára, ahol négy szám találkozik. A postaigazgató „csak” tucatra játszik. Tíz sillinget reszkíroz, hogy ötöt nyerjen. És nyolc óra felé boldogan kel fel az asztaltól, ma megint eredménnyel operált, ötven sillinget nyert délután négy óra...

Két bécsi fiú ül mellettem. Óvatosan játszanak. Előttük egyre gyűl a zseton — a pénz. Minden tét után összeszámolják a nyereséget. Aztán megbeszélik, hova tegyenek. Bécsi alaposággal tartják rendben az öt, tíz, húsz sillingeseket. Egyszerre megérkezik az első száz. Majd a második. Az arcuk csillog az örömtől. Folyton számolják a pénzt. Már nyolcszázon felül nyertek. Mondja az egyik: „Hans ne hagyjuk abba?” Feleli a másik: „Megbolondultál?”

Emelik a tétet. Nyernék. Aztán az egyik kipirult arccal egy százast dob fel. A pirosra. Zéró jön ki. A száz sillinges zsetont a krupié, a fekete gereblyével a semleges vonalra tolja. Ujra pereg a golyó. Kijön a tizenegyes. Fekete. A zsetont besöprik. A két fiú összenéz. Nem szólnaú egy szót sem. Az egyik most már kétszázast tesz fel. A feketére. Kijön a vörös. A másik szégyenkezve előszedi kopott pénztárcáját. Odasandítok. Névjegyek, zálogcédulák, fotografiák vannak benne. És szerényen húzódik meg a sarokban egy gondosan összehajtott húsz sillinges. Ami még az elsejei fizetésből megmaradt. Még mindig van előttük vagy háromszáz silling. Most nem tesznek. Látszik róliuk: nagy harcok dultak odabenn. Az egyik feláll. „Már nyolcszáz sillingünk volt, nem kellett volna házárdíroznod!” „Te nem értesz ehhez! A Jellinek vasárnap kétezret nyert! Én az ő szisztémájával játszom!” Megint tesznek. Nyernék. Az arcuk szomorúságát öröm váltja fel. A következő tétjük elvesz. Az egyikük most megszünteti a társas üzletet, kivieszi a részét és megy a pénztár felé. A másik marad. Tíz perc múlva megy ő is — pénz nélkül.

Elegáns gyikbőr-tárcából feketére égett arcú úr egy csomó bankót húz ki. Csupa száz. ...

Hanyagul dobja az asztalra. „Csak plakkot kérek!” Tíz darab százast zsetont dobna eléje. Ötöt feltesz a vörösre. Veszít. Odadobja a másik ötöt. Ez is eluszik. Megint bevált ezer sillinget. Ujra a vörösre tesz. Nyer. Ott hagyja az egészét. Ujra vörös jön ki. Fenn hagyja az egész kétezret. A tétje megduplázódik. Elveszi. Ötszázast a páratlanra tesz. Nyer. Tíz perc alatt tízezer sillinget nyert. Már megy is kifelé.

Nincsen nála jegyzőblokk és színes ceruza...

Zaj hallatszik az asztal körül. Ugy-e uram, Ön is látta, hogy én tettem a nyolcasra? Tessék a tétemet kifizetni!” — kiáltja egy elegáns hölgy, a szemei reszketnek a nagy izgalomban. A másik, vörös kezű, kövér ember replikázik: „Egész este a nyolcat játszom! Megmondhatja a krupié is! Nem hagyom az igazamat!” „Én sem. A krupié megvárja, amíg elül a zaj. Aztán kifizeti a háromszázhatvan sillinget a — vörös kezű kövér hentesnek. „Madame már ma harmadszor kezd vitát!” — mondja csöndesen, mire öngyűsége elhallgat. Két perc múlva már egy másik asztalnál próbál szerencsét. De már figyelik. Az az elegáns gentleman mellette, aki olyan szolgálatkészen szolgál tűzzel, ha öngyűsége

cigarettrára akar gyújtani: — detektív. És ha még egyszer lesz vita: öngyűsége holnap már nem játszik...

Egyszerű fekete ruhában, de azért kisminkelve, kissé molett hölgy izgul a tabló körül. Három fiú játszik. — Előttük már magas halomban áll a nyereség. Lehet több ezer silling. A hölgy folyton cibálja a fiukat. „Elég volt, a fák nem nőnek az égig!” — mondja eleinte halkán, majd egyre hangosabban. A fiúk végre felállnak. Már menőfélben odadobnak a tizenhetes számra húsz sillinget. Indulófélben várják a golyó forgását. „Tizenhét! Fekete. Páratlan!” Kiáltja a krupié és — a fiúk sorsa beteljesedett. Valamennyi rátamad a szegény nőre. „A vesztiüket akarod Rezsini!” — kiáltják és leülnek újra. Vadul dobálóznak. Fél óra múlva készek. Rezsinnel kell fizetni hazafelé a taxi...

Egy sánta ember, tanító valahol a szomszédban, ott setteng az asztalok körül. De nem játszik. Csak nézgelődik. A múlt héten nyert tizenkétezer sillinget, rendőrrel kísértette haza magát éjjel, mert fél, hogy kirabolják, azóta eljön ide, pénz nélkül, mert a felesége nem ad neki — csak öt sillinget. Ha ezt elveszti, megy a heurigerhez, ott várja már az asszony és mennek szépen haza...

Az emberek arcáról le lehet olvasni, hogy vesztek-e, vagy nyertek. Öt méternyire elárulják: szerencsésük volt-e a kaszinóban.

És mese az, hogy fantasztikus összegeket játszanak el a zöld asztal mellett. A gazdasági krízis rányomta bélyegét a kaszinókra is. Fantasztikus összeget csak — nyerni lehet. Veszteni nem! Mindenki kiszámított pénzzel jön el ide, ha leégett: passz! Nincs tovább. Ha valaki „benne van” és rendelkezik annyi lelki erővel — a legtöbb ember nem rendelkezik ezzel — akkor nyerhet, ha nyeresége egy részét félre teszi és „csak a bank pénzével hazárdírozik!”

Nászutasok állnak meg mellettem. Az asszony izgatottan szorongat egy darab zsetont a kezében. Talán huszszor is fordul a golyó, amíg elhatározza magát, hogy feldobja. A férje nem szól egy szót sem. A zseton odagurul az asztalra és magától megáll a nyolcas számnál. A krupié kérdően néz a párra, de az asszony mosolyogva szól: „Hagyja ott, ahova esett! A zseton okosabb, mint én!” A nyolcas jön ki. A menyecske tapsol örömben, de mindenki örül. És újra kijön a nyolcas. „Szűz kéz!” — jegyzi meg valaki a fiatalasszony elpirul és már belekapaszkodik az urába, akit kifelé vonszol. Nekik elég volt.

Ez a beretvált arcú úr, — párbaj-

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN étkezd. Piac u. 70.

től eredő forradás van az arcán — délután öt óra óta csak a zérót teszi. Egyre újítja a tétet. Önvenszer tett egymásután és a zéró még egyszer se jött ki. De aztán kis időközökben háromszor kijön. Most nyereségben van, de ki tudja mi lesz éjjelután kétőg. Mert mindennap addig játszik. És csak a zéróra.

Odakinn a felváltott krupié cigarettáznak, mosolygó arcú emberek indulnak kifelé és gyűrött arcuk kének kölcsön a barátjuktól két sillinget autóbuszra. Az angol diplomata felesége panaszkodik, hogy megint veszített. Ábrahám Pali nyert. A miniszter úrnak most jött ki a száma. Genfben nem örült úgy a sikerének, mint itt...

Vagy talán: ott leplezni tudta az örömet...

„Itt: képtelen rá.

Ebben a teremben nem ismerik a diplomaták fagyos mosolyát...

Istentiszteleti rend

Vasárnap, július 14-én

A református templomban: Nagytemplomban d. e. 10 órakor Kolozsaváry Kiss László, d. u. 5 órakor Bíró Béla. Kistemplomban d. e. 9 órakor Uray S., 11 órakor Nagy Dezső, d. u. 6 órakor Kovács Árpád. Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Molnár Ferenc, d. u. 5 órakor dr. Kosdy János. Árpád téri templomban d. e. 10 órakor Baja M., d. u. 3 órakor Nagy Sándor abs. th. Ispoltályi templomban d. e. 10 órakor Márki Kálmán, d. u. 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkertben d. e. 10 órakor Kalas Ferenc, d. u. 3 órakor Orosz János abs. th. Kereses telepi templomban d. e. 10 órakor Sípos Imre, d. u. 3 órakor Cseh Andor th. Nyilas telepen d. u. 3 órakor Papp Imre. Csapókerthben d. e. 10 órakor Magyar Bertalan, d. u. 3 órakor Nagy Jenő th. Nyulason d. e. 10 órakor Erdei Mihály th. Téglavető d. u. 3 órakor Kiss Ferenc. Tégláskert d. u. 3 órakor Kulcsár Lajos th. Wollaffka telepen d. u. 3 órakor Kalas F.

A rom. kath. templomban: Rendés vasárnapi szentmiséről: Misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Fél 10 órakor nagymise, utána prédikáció. — Utolsó mise fél 1 órakor. A kápolnában szentmise nem lesz.

A gör. kath. teemplomban: Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor görög katolikus szertartású és latin szertartású katonamise együtt, 10 órakor szentmise. A szentbeszédet Pásztor Mihály teologus mondja. Délután fél 4 órakor rózsafüzérjátosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám): Vasárnap d. e. 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

A baptista imaházban (Szappanos u. 23. szám): Vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11–12-ig vasárnapi iskola. Délután 6–7-ig prédikáció, fél 8-tól 9-ig vallásos-estély, vegyeskar és zene-számokkal. — Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hírdetési mindig eredményes!

Bukarest a kisantant egységét hangoztatja, Páris felbomlással számol

Bukarest, július 13. Titulescu ma délelőtt 11 órától, délután 1 óráig tárgyal Pál herceggel. Több mint mint valószínű, hogy a tárgyalásokról nem adnak ki hivatalos közleményt, mert meg akarják őrizni a találkozás magánjellegét. Csak Titulescu fog sajtónyilatkozatot adni, melyben körvonalozza a tárgyalások lefolyását és eredményét. Politikai körökből származó értesülés szerint a tárgyalások eredménye a következőkben foglalható össze:

A tárgyalások alaposan rációznak arra a hírre, hogy Jugoszlávia megakarja változtatni külpolitikai tájekozódását.

A tanácskozás alatt Benes állandóan telefonon összeköttetésben állt Sinajával és kitünt, hogy e pillanatban nemcsak Jugoszlávia és Románia, ha-

nem az egész kisantant egyetértése erősebb, mint valaha minden kérdésben.

Ami a Habsburg-restaurációt illeti, annak megvalósítása azonnali ellenhatást váltana ki, a kisantant államaiban, mi egyenlő a mozgósítással.

Ez a kérdés különben a kisantant állandó bizottságának legközelebbi ülésén is szerepelni fog. Ezen az ülésen felveti Magyarország álláspontjának kérdését is a restauráció kérdésében. Erről az ügyről úgy vélekednek, hogy Magyarország felelős tényezői a királykérdést nem tartják időszérűnek. Az a felfogás alakult ki, hogy Magyarországnak s a magyar népnek megfelelő kormányzóság intézménye.

Páris, július 13. A sajtó egyrésze

továbbra is

a kisantant folyamában levő felbomlásáról ír.

A La Presse szerint a sinajai megbeszélések erről a felbomlásról tanuskodnak, a legutóbb megkötött román-német kereskedelmi szerződés igazi rokonszenve merrefelé fordul. Károly román király és Pál heceg találkozása csak azt a célt szolgálhatja, hogy a két ország politikáját kivonják Moszkva végzetes befolyása alól és biztosítsák a román és jogszláv terület épségét, a Habsburg restaurációval szemben. Benes moszkvai látogatása Belgrádot és Bukarestet el-távolították Prágától és román jugoszláv közeledést eredményeztek. A kisantant ismét a feloszlás jeleit mutatja.

Gyászrovat Megkezdődtek a július 14-i előcsatározások

— **Alber Pál halála.** Alber Pál, Máv. főintéző Budapesten a Horthy Miklós Máv.-kórházban szombaton délelben a halotti szentségek felvétele után befejezte földi pályáját. Halálát az Alber-, Kostya- és Posgay családok gyászolják. Temetése kedden délután 5 órakor lesz Rákosszentmihályon a róm. kath. egyház szertartása szerint.

Hódy Béláné Biró Berta, életének 74. évében elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt feltizenkét órakor lesz Köztemető díszravatalozójából református egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi, Degenfeld-tér 4.

Polgár ifj. Boda István gazdálkodó, életének 38. évében elhunyt. Temetése Köztemető ravatalozójából vasárnap délután 4 órakor lesz református egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi, Degenfeld-tér 4.

DEBRECENI CIGANYOK HURCOLTÁK BAJARA A GYERMEKPARALIZIST

Baja, július 13. Baján egymásután két gyermekparalízises megbetegedés történt. Zákányi Andor dr. városi tisztifőorvos elmondta, hogy az egészségügyi hatóság teljesen tanácstalanul áll a veszedelmes gyermekkorral szemben. — Alig öt hét alatt már a második megbetegedés történt. A betegség forrását nem sikerült kikutatni. Egyetlen feltevés az, hogy hetekkel ezelőtt Baján átvonuló debreceni kóborcigányok hozták magukkal a fertőzést.

Háztartási alkalmazottat keres?
A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése után találja meg.

Páris, július 13. Párisban nagy előkészületek folynak a holnapi nemzeti ünnep megünnelésére. A hangulat nyugodt. — Semmi jel sem vall arra, hogy holnap összetűzésekre kerülne sor. Az ünnepség nagy katonai felvonással kezdődik, a köztársasági elnök s a kormány tagjai díszszemlét tartanak a katonai csapatok felett. Közben nagyszámú repülőgépből álló repülőraj fog kerin-

geni. A légiminiszter a holnapi díszszemlére való tekintettel 600 katonai repülőgépet rendelt Párisba. A tüntető felvonulások délután 3 órakor kezdődnek.

Páris, július 13. Ma délután a rendezőség a Köztársasági téren szétszórt a francia együttérzés és a népfront kisebb csoportjait, amelyek összeverekedni készülődtek.

Takarékosság Keresk. R. T. jelenti

a mélyen tisztelt Vevőinek, hogy új kiszolgáló cégénél

„ROYAL,, divatházban

FERENC JÓZSEF UT 85. ALATT

férfi kalap, sapka, uri és női fehérneműk, kötött és rövidárúk beszerezhetők.

Zárva tartanak vasárnap a debreceni fűszer, élelmiszerkereskedők és szatócsok

A kereskedelmügyi miniszter úr a vasárnapi munkaszünetet újból szabályozta oly módon, hogy a szombat esti zárórát folyó hó 20-tól kezdődően az eddigi 9. óra helyett 7. órában állapította meg. Ezzel szemben megengedte, hogy nyáron nyitott üzlet-helyiségekben reggel 7-től 8-ig, télen 8—9-ig kifejezetten csak tej, tejtermékek, péksütemény, kenyér és gyümölcs árusítható.

Ez a rendelkezés nehéz helyzet elé állítja a kereskedőket, mert a vevőtől nehezen kívánható az meg, hogy nyitott üzletet látva, csak a fenti cikkekre korlátozza szükségletét, míg ha a kereskedő a vevő óhajának enged és más cikket is kiszolgál, kihágást követ el.

Ezt mérlegelve a Kereskedő Társulatban tömörült nagy- és kiskereskedők, szatócsok, szövetkezetek azon-

határozásra jutottak, hogy üzleteiket ezentul sem nyitják vasárnap.

Itt említjük meg, hogy a szombat esti záróra meghosszabbítása és a teljes vasárnapi munkaszünet végleges elrendelése érdekében a szükséges lépéseket megtették.

Debrecen, 1935 július 12.

A Debreceni Kereskedő Társulat Fűszerszakosztálya.

— A tengerész szerelme. Newyorkból jelentik: Robert Miaultot, a Normandienak, a francia óriáshajónak tisztjét idézés várta a newyorki kikötőben. Egy francia származású amerikai nő, Mrs. Henrietta Hautefuille-Wise perelte be házassági ígéret megszegése miatt. Száz-ezer dollár kártérítést követelt tőle. A tengerésztiszt egy óceáni úton ismerkedett meg a hölgygel.

SZOMJASZ? MELEGE VAN?
P 6.—ért Ön is kaphat (P 15.— helyett) egy **AUTO-SYPHONT!**

Készítse szódavízét, üdítőitalait, habzóborát otthon, hygienikusan, saját üvegében! Egy tu-cat patroncsere is csak P 1.44.

Siessen rendelését előjegyezten, mert csak rövid ideig kapható az autosophon-fenti propaganda árban. Közelebbi feltételek megtudhatók és a készülék beszerezhető:

Kontsek Géza Kereskedelmi Rt.

A cremonai hegedűs a Szegedi Szabadtéri Játékok programján

Szegeden megkezdtek a szabadtéri játékok. Dóm téri hatalmas színpadának és nézőterének felépítését. Lázás munka folyik a Dóm téren, munkások szárai ácsolják a Fogadalmi templom kőterrasza előtt a hétsíkú színpadot, — amelyen több, mint ezernyi statisztéria fog játszani a legnevesebb művészek mellett.

A jövő héten megkezdődnek a művészi próbák. Az ember tragédiájából Bánffy Miklós gróf főrendező, valamint Oláh Gusztáv és Nádasdy Kálmán operaházi rendezők irányítása mellett.

Ugyancsak megkezdődnek a próbák a Parasztszünetből és az újszegedi SZUE-uszodában épített víziszínpadon a Glaukos című olasz tragédiából.

Ismeretes, hogy az idei Szegedi Szabadtéri Játékok az olasz-magyar kultúrbarátság kimélyítésének jegyében zajlanak le. A cél elérése érdekében a rendezőbizottság színrehoz egy reprezentatív olasz és egy reprezentatív magyar operát. Az olasz zenei életet tudvaleg Mascagni Parasztszünete képviseli, az előadást maga a világhírű zeneszerző vezényli. A főszerepeket a milánói Scala világhírű énekesi éneklék, az operát pedig a római kir. Operaház igazgatója rendezi. A nagyszabású előadáshoz a rendezőség egy híres magyar zenekari együttest szerződtetett: a Budapesti Hangversenyzenekart.

A reprezentatív magyar operaházban is megtörtént a döntés. A Parasztszünettel egyidejűleg színre kerül Hubay Jenő világhírű színpadi munkája, A cremonai hegedűs.

A Hubay operára a rendezőség azt az együttest szerződtette, amely legutóbb a budapesti Operaházban nagy sikerrel adta elő a magyar operairodalomnak ezt a remekművét. Halász Gitta, Lauritsin Lajos, Losonczy György, Komáromi Pál és Erdi Pál éneklék a főszerepeket. Az operát Fleischer Antal, az Operaház európai hírnagyja vezényli. — A cremonai hegedűs rendezése egészen kivételes művészi esemény, monumentális tömegjelenetekkel, rendkívüli fényhatásokkal színesítve.

A cremonai hegedűs hegedűszólóját maga a világhírű zeneszerző: Hubay Jenő játssza. — Világviszonylatban is rendkívüli esemény lesz a szegedi Dóm téren Mascagni és Hubay együttes szereplése

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ugyeletes gyógyszerárak. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Nap”, Tolnay Imre, Piac u. 1. Piac és Hatvan u. sarok. „Muraközy”, Preisler Ernő, Piac u. 72. Deák Ferenc uca sarok. „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth u. 8., a színház mellett. „Arany János”, Bozóky György, Csapó u. 66. Csapó ucai kanyar. „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospercsi út 16.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

Az időjárás elemek debreceni értékei: minimum 11,0, maximum 27,5 fok, este 6 órakor a hőmérséklet 21,6, a tengersizintre átszámított légnyomás 762,0 mm. egyenletes irányzattal.

Prognózis: Gyenge északkeleti, keleti szél, nappal változó felhőzet, további hőemelkedéssel.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vizálás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, július 14.

Budapest I.

9.15: Hírek. 10—11.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szentbeszédet dr. Kovács Sándor mondja. 11.15—12.15-ig: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu téri templomból. Prédikál Szabó József győri püspöki másodlelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Bendix Kurt. 2: Hanglemezek. 3: 1. A Magyar Növényvédelmi Szolgálat gyakorlati munkája, Magyar-Kossa Aladár előadása. 2. A folyékony gyümölcs, Szabó Béla előadása (a földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata). 3.50: Bura Sándor és cigányzenekara. Közben 4.30: A magyar marhakivitel az elmúlt századokban, dr. Hankó Béla előadása. (Közművelődési előadássorozat.) 5.30: Kirándulás Szolnokra. Helyszíni közvetítés. Beszélő Turchányi István. 6.20: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 7.30: Az érzékenységéről Huszár Károly (Pufi) csevegetése. 8: Operaelőadás a Studióban. A fali énekesnők. Vigopera kétfelvonásban. Zenéjét szerezte Fioravanti Valentino. Fordította, rádióra átdolgozta és vezényli Karácsonyi István. Rendező dr. Dalnoky Viktor. 10.05: Közvetítés a margitszigeti Piccadilly étteremből. Lantos Jenő jazzzenekarának műsora. Vajda Károly énekszámával. 11: Közvetítés a magyar-

német úszó- és víziló mérkőzéséről a Császárfürdőből. Beszélő Pluhár István (viaszfelvételek).

Budapest II.

11—12.15-ig: Hanglemezek. 12.35—1.40-ig: Közvetítés a Ketter étteremből. Károlyi Árpád és cigányzenekara muzsikál. 3: Kerpely Jenő gondolkázik, Lonszecz György énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 3.45: Mit üzen a rádió. 6: Szórakozott emberek, Harsányi Gréta előadása. 6.35: A Székesfevárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavilonból. Vezényel Bor Dezső. 9.10: Hírek, sport- és löversenyeredmények.

HÉTFŐ, július 15.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. — 10.20: A Balaton és a bakonyi ünnepek. Iklódy Szabó János előadása. 10.45: Beszédesszámok (felolvasás). Irta dr. Nagy Sándor. 12.05: A Mária Terézia 1. honvédegyezredzenekara. Vezényel Fiegdy Fichtner Sándor. 1.30: Bertha István szalonzenekara. 4.10: A rádió diákfélőrája: Egy világhírű muzsikus (Mozart). 5: A röntgen és a nagyközönség. 5.30: B. Knéz Lili zongorázik. 6.10: Koldosvári kincsesláda. Egy erdélyi színész naplójából. Heltai Nándor előadása. 6.40: Közvetítés a városligeti Gerbeaud pavilonból. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál. 7.30: A rádió Elbeszélés antológiájában Kosztolányi Dezső Furdés c. elbeszélését olvassa fel. 8: Részletek újabb magyar operettekből. Közreműködik Orosz Julia, Szedő Miklós dr. (ének) és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Komor Vilmos. 9.30: Dohnányi Ernő Schubert-műveket játszik. 8—10-ig műsorunkat a bécsi rádióállomás is átveszi. 10: Hírek, időjárásjelentés. 10.20: Közvetítés a Rajna Parkból. Kola József énekszámával. 11: De Rocca Serra Paul, a Nemzetközi Főiskolai Sporthivatal igazgatójának franciányelvű előadása. 11.15: Hanglemezek.

Budapest II.

6.50: Budapest műemlékei. Ney Ákos előadása. 7.25—8.05-ig: Hanglemezek. — 8.10: A brazíliai fenevadak között. Pápai Gyula előadása. 8.40: Schwalb Miklós és Végh Sándor zongora-hegedűszonátákat ad elő. 9.35: Hírek, időjárásjelentés. 9.35—10.45-ig: Közvetítés a Dénes-étteremből. Horváth Béla és cigányzenekara muzsikál.

— Id. Hódy Béláné temetése. Debrecen egész társadalmában mély részvétet keltett az a hír, hogy id. Hódy Béláné Biró Berta pénteken 74 éves korában elhunyt. Id. Hódy Béláné a régi magyar úriasszonyok nemes típusa volt, páratlan szívósságát, lelkiének melegségét nemcsak családjá, hanem mindenki érezte, aki csak közelébe került, elsősorban a szegények és elesettek. Férjével, id. Hódy Béla ny. ref. egyházi főlevéltárossal 55 évig élt zavartalanul boldog házasságban, az 55. évfordulót 10-én ülték meg. Id. Hódy Béláné akkor már betegeskedett s pénteken elköltözött az élők sorából. Halálát férje, gyermekei: dr. Hódy Béla ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag és dr. Hódy Zoltán ügyvéd, valamint a rokonság és a tisztelők serege gyászolja. A temetés vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából.

— Szilágyi Lajos üzletét augusztus elsején Kistemplombazárba helyezi át.

— Vasárnap leplezik le Hegedűs Sándor síremlékét. Hegedűs Sándornak, a Hegedűs és Sándor R. T. volt igazgatójának, a Debreceni Független Ujság egykori kiadójának sírkövét vasárnap reggel 9 órakor leplezik le az izraelita temetőben. Barátai és tisztelői, akik jó emlékeztükben tartották meg a nagyszabású, fáradhatatlan üzletembert és puritán közéleti férfit, számosan vesznek részt a sírköavatáson, amelyre a statusquo izraelita hitközség elnöksége külön is meghívja a híveket, hiszen Hegedűs Sándor nagyérdemű közgyűlési tagja volt a hitközségnek.

— Vasárnap délután állandó nagy bridgejáték folyik a nagyerdői víztörvény parkjában. Gyönyörű fedett helyiség is van. Kettes villamossal a strandig, onnan alig 100 lépés. Fogyasztás nem kötelező. Rossz idő esetén játéka a klubban. Piac ucca 26., I. em.

— A Világítási Vállalat műsoros estje a színházban. A Világítási Vállalat Önképző Egyesülete 20-án ismét megrendezi hagyományos nyári műsoros estjét a Csokonai-színházban, a nyiregyházi dalosversenyen II. díjat nyert dalárdája javára. A műsor meglepően magasnívójú lesz, amint azt ettől a törekvő együttestől már megszoktuk. A helyárak olcsók és a jegyekben máris nagy kereslet mutatkozik.

— Ékszerjavítást, alakítást tökéletesen és olcsón végez Frisch ékszerész, Szent Anna ucca 5. sz.

— A hentes szakosztály vasárnap, e hó 14-én délelőtt 10 órakor ülést tart az ipartestület tanácstermében. Tárty: az új vasárnapi zárórendelet.

Üzembiztos BÉRAUTÓ

helyi és külföldi túrákra is megrendelhető: 32—99. — TAPOLCAI.

— Megüresedett városi alapítvány a gazdasági akadémián. A debreceni m. kir. gazdasági akadémián az 1935—36. iskolai évben egy városi alapítványi hely megüresedik. Az alapítványi tandíjmentességet és ingyenes ellátást biztosít. A megüresedett alapítványi helyre a pályázatot meghirdetem és felhívom az érdeklődőket, hogy az alapítványi hely elnyerése iránti kérelmüket legkésőbb f. év augusztus hó 16-ig a polgármesteri iktató hivatalba adják be. A jelzett határidőn túl beadott kérvényeket figyelembe nem veszem. A pályázati hirdetményhez csatolni kell illetőségi, erkölcsi, iskolai bizonyítványokat, továbbá a családi és vagyoni körülményeket igazoló hatósági bizonyítványokat is. H. polgármester.

Szliuka szikvizgyár házhoz szállít! TELEKI U. 100. Telefon: 21-11

— A debreceni élelmiszerszakmák (hentes, mészáros, vendéglős, cukrász) anyagbeszerző szövetezete július 15. napján, hétfőn este 8 órakor az ipartestület termében tartja rendkívüli közgyűlést. Tárty: a mújégbeszerzés ügyének végleges rendezése. Az elnökség.

— A Debreceni Iparos Dalegylet serlegavató ünnepélye. A nagy népszerűségű, régi jóhírű Iparos Dalegylet a június 30-án Nyiregyházaán tartott kerületi dalosversenyen az első csoport nagyszerű ezüsterlegét hozta magával, mint tökéletes tudásának és művészi nívójának értékes bizonyosságát. Ezt a serleget a Dalegylet e hó 13-án, szombaton este az Ipartestület székházában levő kerthelyiségben (Kossuth ucca 28.) ünnepélyes keretek között fogja felavatni. Az estély, mely 8 órakor kezdődik, vacsorával és táncsal lesz egybekötve. Belépődíj nincs. Vacsorajegy ára 40 fillér. Minden remény megvan arra, hogy az Iparos Dalegylet estélye méltó lesz az általa eddig rendezett kellemes emlékü estélyekhez. Erre az ünnepélyes alkalomra a Dalegylet minden igaz barátját és pártoló tagját igaz szeretettel meghívja az elnökség.

— Tarcsa fürdőnek mai számunkban megjelent hirdetésére külön is felhívjuk olvasóink figyelmét. Ausztriának Tarcsafürdő a legkisebb fekvésű, orvosilag szív és női betegeknek leginkább ajánlott, Francesbad-éval teljesen azonos gyógyhelye. Szórakozás, kitűnő ellátás és rendkívül mérsékelt árai miatt különösen ajánlhatjuk. Valutáris nehézségek leküzdve, ideális vonatösszeköttetés.

— Ertesítés. Ertesítjük az összes debreceni sűrűiparosokat, hogy az új vasárnapi záróról szóló rendelet értelmében péküzletek, valamint a kizárólagos pékfiókok úgy telen, mint nyáron reggel 7 órától 10 óráig tarthatók nyitva. A házhoz szállítás déli 12 óráig van megengedve. A házhoz szállítást alkalmazottak is végezhetik. Galamb, sütőszakosztályi elnök.

Vasárnap:

„HELYET AZ ÖREGNEKNEK!”, Szőke Szakáll, Bársony Rózsi, Verebes nagyszabású magyar filmje. — Megelőzi: „SPANYÓL SZIMFÓNIA”. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

— Felhívás a volt 39-esekhez. A volt 39-es bajtársak e hó 17-én, azaz szerdán este tartják fél 9 órai kezdettel e havi összejövetelüket az „Angol Királynő” zöld termében, miert is felkérem az összes volt 39-es bajtársakat, hogy az összejövetelen mennél nagyobb számban jelenjenek meg. Besztercebányai Klein László ny. tábornok, elnök.

— Üvegezést, ablakok újjágitelést felelősséggel, heti egy pengő részletfizetésre végez Tóth, Bocskay tér 2.

— Jubileumi bélyegsorozat. A m. kir. posta szeptember második felében a Pázmány Péter tudományegyetem alapításának 300 éves évfordulója alkalmával 6, 10, 16, 20, 32 és 40 filléres, összesen 1 pengő 24 fillér értékű bélyegsort ad ki. A 6, 16, 20 filléres a mostani 20 filléres légi postabélyeg nagyságában álló alakban Pázmány Péter arcképét, a 10, 32 és 40 filléres pedig a mostani pengős bélyegek nagyságában fekvő alakban az alapítói oklevél aláírását ábrázolja. A bélyegek korlátozott mennyiségben kerülnek kibocsátásra. A 10 és 20 filléres bélyeg a készlet elfogytáig bármilyen mennyiségben kapható. A bélyeg a Tóth Gyula-féle vaskereskedés pénztáránál (Városháza) bármilyen mennyiségben megrendelhető. Az igényelt mennyiség értéke legkésőbb augusztus hó 15-ig kifizetendő. Az egyetem ünnepsége alatt az érdeklő postahivatal alkalmi betűtől is használ. Kivételesen a m. kir. posta Bélyegértékesítő Iroda a hozzá beküldött megcímzett borítékokat felbélyegezi s alkalmi betűtől el látva továbbítja. A borítékra legkevésbé egy sor bélyeg ragasztható fel, külön-külön nem. A boríték, tekintve a bélyegnek a nagyságát, 20x14 cm. méretű lehet. Minden tag, illetve rendelés csak egy borítékot adhat fel. A boríték megrendelés esetén a megcímzett borítékkal együtt 1 P 30 fillér fizetendő ki. A befizetett 6 fillér különbözet az egyesület postai kiadásának fedezésére szolgál.

— Mérlegek, súlyok javítása hitelesítve, új és javított mérlegek eladására felelősséggel legolcsóbban Biharinál, Kigyó ucca 57. Hungária gyorsmérlegek lerakata. Részletfizetésre.

Jegyezze fel a címünket! Nyomtatvány Könyv Klisé

szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk! Szépen dolgozunk és jutányos áron Nagy Károly és Társai könyvnyomda • könyvkötészet • vonalozó intézet • üzleti könyv gyár, klisé műintézet DEBRECEN, Ferenc József út 49. TELEFON 20-18.

A tisztiorvosok szabadsága. A városi tisztiorvosok szabályrendelet szerinti nyári szabadságukat a következő időre vették igénybe: Dr. Láng Sándor m. kir. e. ii. főtanácsos, tisztifőorvos július 16-tól augusztus 15-ig. Helyettese: dr. Berényi István tb. tisztifőorvos. Dr. Radó Vilmos VI. ker. tisztiorvos július 15-től augusztus 6-ig. Helyettese: dr. Csikó István VII. ker. tisztiorvos, lakása: Magoss György tér 13. sz. Telefon: 15-77. Dr. Korpássy László V. ker. tisztiorvos július 18-tól augusztus 16-ig. Helyettese: dr. Tamássy Géza VIII. ker. tisztiorvos, lakása: Simonyi út 21. szám. Telefon: 24-66.

Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj, mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

Ifj. Püspökné VILLANYERŐRE berendezett

aplanvarrodája
CSAPÓ UCCA 27.

Készít: puhát, gyapjút, vatta paplanokat, ócskát átalakít, frissít, tisztít, portalanít.

A debreceni húsiparosok nagyverdei kirándulása. A debreceni húsiparosok 21-én, vasárnap családi batusy kirándulást rendeznek a nagyverdei vadászlakhoz. A vadászlak a pallagi út mellett, az erdő legszebb helyén épült. A kirándulókat külön villamos fogja a kirándulás színterére vinni és visszahozni. Már is igen nagy az érdeklődés a kártársak és hozzátartozók körében, így a kirándulás sikere biztosítva van. A rendezőség számos szórakozásról, továbbá zenéről gondoskodik, hogy a résztvevők az egész napra terjedő kiránduláson jól érezzék magukat. Azok részére, akik „bátyut” nem hoznak, délbem bográcsgyűlés, este pedig erdélyi fleknek bekerülési áron készül. Frissen csapott sörrel és jégbehűtött italokról is gondoskodott a rendezőség.

Poloskát, svábbogarát megöl a „Szebtin”. 1 drb. P 1.20. Kapható: Jóna és Jóna drogéria, Kossuth ucca 6. sz.

Diétás kosztot kap orvosi előírás szerint az Ujságíró Club éttermében. — Rendes 4 fogásos menü 1 P. Kifogástalan háziokost. Piac ucca 26., I. em.

A MEFHOSz fagyaltidélutánja. Nagysikerűnek ígérkező fagyaltidélután rendez a MEFHOSz a jövő hét keddjén délután 6 órai kezdettel az Angol Királynő kerthelyiségében és éttermében. Ez az első eset, hogy a helyben nyolc tagú egyesületet és közel másfélezer tagot számláló szövetség egy kedves, hangulatos délután keretében összehozni igyekezik az ifjúságot és azokat, akik az ifjúsággal közelebbi kapcsolatban állnak. Éppen ezért remélhető, hogy a fagyaltidélután a legteljesebb siker jegyében fog teljani. Jegyek elővételben kaphatók a MEFHOSz irodájában (Gambinus-passage, földszint) mindennap délelőtt 9-12-ig és délután 3-5-ig. Ugyanitt meghívók is igényelhetők. Fagyaltjeggyel kombinált belépőjegy ára 1 pengő (elővételben 90 fillér), diákjegy 40 fillér.

A Szabadság most megjelent számában Balla Antal dr. „Korcs eszmék reformköntösben” című vezércikkében válaszul Bajcsy-Zsilinszky Endre támadóinak. Újabb leleplezést közöl a lap Kényes-Kaufmannról, akit volt munkásai munkabérékért perelnek, de aki még ma is súlyos ezeket keres a Máv.-nak szállított szénnel. Másik szenzáció a röpítő és gyógyóvénny-kartell „működését” ismerteti. Etes kritikával ír a lap a moziirósztról, Héthelyi László dr. aktuális politikai cikke a Habsburg-restauráció és a diktatúra kérdéséről, Juhász-Junger József külpolitikai figyelője, gazdag mezőgazdasági híryanag, Föld Népe, Heti Krónika rovatok teszik változatossá a lapot, amely 10 filléres áron mindenütt kapható.

Bridge Club, a Magyar Bridge Szövetség debreceni kerületének hivatalos helyisége az Ujságíró Clubban, Piac ucca 26., I. em.

A híres detektív maga volt az orgazda. Newyorkból jelentik: Noel Charles Scuffa, a leghíresebb amerikai detektívek sorába tartozott. Különlegessége az ellopott ékszerek kézrekerítése volt. Szakkörök véleménye szerint néhány esztendő során másfélmillió dollár értékű ékszert juttatott vissza tulajdonosuknak, amivel a kitűzött jutalmak révén igen szép keresetre tett szert. — Most ezt a híres mesterdetektívet leleplezték és megállapították róla, hogy voltaképpen az ékszertolvajok orgazdája volt. Igen sok esetben volt az, aki a tolvajoknak tanácsot adott, kiktől lopjanak, aztán pedig, mint orgazda, megvásárolta tőlük, néha pótom áron az ellopott ékszereket, a busás jutalomdíjat pedig beszedte a kárvallott tulajdonosoktól. Hír szerint összeköttetésben állott biztosítótársaságokkal is, amelyek-

nél az ékszerek lopás és betörés ellen biztosítva voltak. A biztosítótársaságok pénzelték Scuffa üzleteit, amelyeken ő maga, a társaság és a tolvajok is kestek. Scuffát már le is tartóztatták.

Háromszobás lakás mellékhelyiségekkel különudvarral kiadó. József kir. herceg 25.

A lemaradt versenyzők megverték a zsűrit. Párisból írják: A párisi zeneakadémia tegnap botrányos jelenetek színhelye volt. Az év végén kiosztásra kerülő zenei díjak szétosztása alkalmával tört ki a botrány. A családott és felzavart szülők síró gyermekeikkel, akik nem kaptak díjakat, benyomultak a vizgabizottság termébe s a zsűri tagjait elverték. A botrányos jelenetek odáig fajultak, hogy altisztok kénytelenek voltak a rendőrséget értesíteni és a rendőri riadó-készültség megjelenése vetett csak véget a csunya jeleneteknek.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910. JULIUS 14. CSÜTÖRTÖK. A kőbor cigányok annyira vakmerőek lettek, hogy egymást érik Hajdumegyében a rablótámadások. Hajdunánás mellett, Dédesen fényes délbén rabolta ki egy cigánykaraván a vasuti őrházat.

A pénzügyminiszter Somoskeőy Béla fővámvivatali gyakornokot a debreceni fővámvivatalhoz segédtsített nevezte ki.

Az igazságügyminiszter dr. Kardoss Endre debreceni ügyvédet ügyészi megbízottá nevezte ki.

A polgármester véglegesítette állásában Csapó László szegényügyi biztost.

1910. JULIUS 15. PÉNTEK: A fővárosi divatlevél a fehér princess ruhákat ajánlja. A divat egyik jellegzetessége, hogy ellentétes anyagokat igyekeznek párosítani: például erős vászont és dus cipkét. A ruha: négyzögletes nyakkivágás két mély redő, az egyik elől, a másik hátul, a vállon át szalagok futnak le egészen a szoknyaszegélyig, középpont, a csipőn teljesen sima a szabás. „Fess, az egyik oldalon felhajtott és nagy csokorral díszített kalap egészíti ki a tónketet.”

Márkus Jenő vezetésével részvénytársasági alapon új jeggyár nyílik Debrecenben.

A belügyminiszter intézkedésére utasította Debrecen polgármesterét a hólabdaszedélgök ellen.

1915. JULIUS 14. SZERDA. Csend az orosz harctéren, a németek Arras felé nyomulnak előre, az olaszok újabb támadásait visszaverték.

A városi tanács és a vöröskereszt

kiküldöttöi el fognak indulni, hogy kiváltszák Debrecenfalvát, azt a sárosmezei községet, amelyet Debrecen épít újjá, a háború által tönkrement községek közül.

Hajduduház főjegyzővé választotta Súlyom Antal adóügyi jegyzőt s a helyére Csapó Zsigmond aljegyzőt választotta meg.

A király váradi Móricz Bertalan 39-es hadnagyt elismeréssel tüntette ki.

1915. JULIUS 15. CSÜTÖRTÖK. A németek nagy sikereket arattak a nyugati harctéren.

A debreceni törvényszék tíz évi fegyházra ítélte Pap Gligor dragomérfalvai birtokos, román nemzetiségű magyar állampolgárt, mert egy kozák járőrt vezetett be Dragomérfalvára s erőszakoskodott a magyarsággal.

A város két és félmillióért gabonát vásárol a lakosság élelmezésére.

1925. JULIUS 14. KEDD. Debrecen demokratikus polgársága bankettet rendezett Nagy Vince tiszteletére. Nagy Vince, Rupert Rezső, Vámbéry Rusztem és Köllmann Dezső számoltak be az ország bel- és külpolitikai helyzetéről.

Darlington amerikai (Harrisburg Pa.) püspök meglátogatta Baltazar Dezső püspököt Debrecenben.

1925. JULIUS 15. SZERDA. Balás Károly üzletigazgatót kormányfőtanácsossá kinevezése alkalmából üdvözlük tisztelői.

Hónapokon át, hamisított receptekkel sokszáz millió korona erejéig megcalták a Máv. pénztárát.

FILLÉREKÉRT

meghirdeti a Független Ujság apróhirdetési között, ha lakást akar kiadni, vagy bérebe venni, ha házat akar venni, vagy eladni, ha alkalmazottat keres, vagy munkát vállal, ha el akarja adni használt holmiját

BIZTOS,

hogy az eredménnyel meg lesz elégedve, mert Független Ujságot olvas minden kereskedő, iparos, orvos, ügyvéd, tisztviselő és munkás. Ez biztosítja, hogy egyetlen hirdetés árán felül

EREDMÉNYT NYUJT

Ezért, ha bármilyen alkalmi hirdetése van, saját érdekében még ma adja be a

FÜGGETLEN UJSÁG

kiadóhivatalába, holnap már meg lesz az eredmény!

Sirkőavatás
Néhai özv. Hirsch Adolfné s fia néhai Hegedűs Sándor sírkövének felavatása f. hó 14-én, vasárnap délelőlt 9 órakor lesz az izr. temetőben.

Elgázolta a villamos Nagyvárad volt polgármesterét. Nagyváradról jelentik: Pénteken este a Fő uccán a villamos elgázolta Pellee János volt főpolgármestert. A villamos kerekéi a volt polgármester egyik kezét levágták.

Öngyilkosságok. Király Pál 65 éves karcagi földműves felakasztotta magát. Észrevették és levágták a kötélről, majd beszállították a debreceni klinikára. Apólas alá vették, de segíteni már nem lehetett rajta, mert szombaton hajnalban meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. — Szilágyi Lajos 65 éves derecskei földműves felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. Tettét életünkéből követte el. Az ügyészség mindkét esetben megadta a temetési engedélyt.

Ausztriához utazáshoz a magyaroszátrák kereskedelmi szerződés révén jelenleg elegendő schillingkeret áll rendelkezésre. Az igényléseket orvosi bizonyítvány alapján útlevelel együtt kell benyújtani. Egy-egy személynek a Magyar Nemzeti Bank átlag 350-400 schillinget engedélyez, de indokolt esetekben, amikor kimondott gyógykezelésről, pl. Badgastein, Hofgastein, Gleichenberg, Bad Hall, Badischl, Baden b. Wien, vagy más komoly gyógyhely meglátogatásáról van szó, 500-600 schillinget is lehet igényelni. A kiutalt schillingösszegek után nem kell a 20%-os felárat fizetni, hanem csak a Nemzeti Bank hivatalos árfolyamát és a mindenkor áttutalási költséget. Ezáltal az oszátrák fürdők tényleg a legolcsóbb külföldi tartózkodást biztosítják.

Hirdetmény. A város tulajdonát képező, a téglagyári területből kiszakított I. és II. sz. parcella elnevezésű 51 k. hold és 1475 négyzetögl területű ingatlan bérleti viszonyban megszüntetése folytán 1935. évi október hó 1-étől 1936. évi szeptember hó 30-ig terjedő időre átverés útján haszonbérbe adom. Az átverés f. évi július hó 17-én d. e. 10 órakor a városi gazdasági ügyosztály (félmelet) lesz megtartva. A megajánlandó bér 10 százalékba az arajelő bizottságnál bánatpénzként letétbe helyezendő. Az átverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál megtekinthetők. A polgármester.

Vesztség a VIII. állategészségügyi körzetben. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság közlése teszi, hogy a VIII. állategészségügyi körzetben a vesztség állati betegség szörvanyos jellegű fellépése miatt, a betegség elfojtása céljából az 1928: XIX. t.-c. 52-55. §§-ai, valamint a 100.000-1932. F. M. számú rendelet 318-344. §§-ai értelmében a VIII. állategészségügyi körzet egész területére (Debrecen-Nyirábrány vasútvonalától a debrecen-derecskei vasútvonalig és az erdőségig terjedő területre) 90 napi ebzárlat rendeltetett el. Ezen a területen három hónapig minden eb állandóan kötve tartandó, az uccán, vagy úton pedig szájkosárral ellátva, pórázon vezetendő. A szabadon járó kutyákat a gypmester összefogja és kirtja, a tulajdonosaikat pedig a kihágást eljárás során a hatóság megbünteti. Debrecen, 1935 július hó 11-én. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSAG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

KÖZGAZDASÁG

A KÉSZÁRUVASÁRON IS JEGYZIK
MAR AZ ÚJBÚZAT ÉS A ROZSOT

Határidőüzlet:

Tengeri: júliusra 11.26, 28, 29, 26, 24; zárlat 11.21—11.23; augusztusra 11.29, 25, 23; zárlat 11.21—11.23; 1936 májusra 11.50, 48, 45, 40, 36, 32; zárlat 11.30—11.32.

Készárúüzlet:

Búza: új tiszai 77 kg. 14.35—14.50; 78 kg. 14.50—14.65; 79 kg. 14.65—14.80; 80 kg. 14.80—14.95; felsőtiszai új 77 kg. 14.25—14.45; 78 kg. 14.40—14.60; 79 kg. 14.55—14.75; 80 kg. 14.65—14.85.

Rozs: új 10.40—10.60. Zab 14.40—14.50. Tengeri közr. 11.25—11.45. Új takarmányárpa 11.50—12.00 pengő.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYÁRAK

Búza 13.50—13.20, rozs, új 960, 920, 880, árpa 12.50—12.00, tengeri 13.50—13.30, lucerna 750, 730, 705, 680, 650, széna 500, 450, 400, lóhere 550, 500, 480, búkköny, lencse 600, alomszalma 200, rozsszalma 250.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Július 14., vasárnap: Hódmezővásárhely, Ráckeve, Széreg.

Július 15., hétfő: Hatvan, Heves, Kecel, Komárom, Moson, Nagyatád, Ostffyasszonyfalva, Ózd (országos), Paks, Ráckeve, Rakaca, Seregélyes, Szécsény, Tüskevár, Vámosmikola, Zalaszentgrót.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város iparosiskolai felügyelőbizottsága eredménytelen pályázat folytán új pályázatot hirdet az 1935—36. iskolai évre egy óraadó állásra, a férfi- és nőgyógyász technológia tanításával felmerült órák ellátására.

A 44.257—1935. V. ü. o. sz. a. kelt vallás- és köznevelési miniszteri rendelet értelmében pályázhatnak olyan elméletileg és gyakorlatilag képzett fődrász iparosok, akik valamely közép- vagy polgári iskola legalább IV. osztályát sikeresen elvégezték. Az előképzettséget a pályázati kérvény benyújtása alkalmával iskolai bizonyítvánnyal kell igazolni. A kisebb előképzettségűek pályázata a miniszteri rendelet értelmében figyelembe nem vehető.

A megválasztott óraadó a felügyelőbizottság által beosztott órák után — 10 hónapon át — óradíjat élvez. Az óradíj összege heti 1 óra után havi 10 pengő, amelyre az érvényben levő illetménycsökkentő kormányrendeletek, — illetőleg városi közgyűlési határozatok vonatkoznak.

A megválasztott óraadó köteles a felügyelőbizottság által kijelölt osztályokban, tantervi utasítás szerinti fődrász-technológiát tanítani. Egyéb kötelességeit a 60.000—1924. sz. rendelettel kiadott szervezeti szabályzat állapítja meg.

A pályázók hiteles okmányokkal tartoznak igazolni: 1. Magyar állampolgárságukat. 2. Születési bizonyítványukat. 3. Születési állapotukat. 4. Feddhetetlen előéletüket.

A szabályszerűen felbélyegzett, a fenti okmányokkal felszerelt és Debrecen sz. kir. város iparosiskolai felügyelőbizottságához címzett pályázati kérvényeket a városi iparosiskola igazgatóságánál (Debrecen, Burgundia uca 1. szám) legkésőbb 1935 július hó 22-én déli 12 óráig kell benyújtani.

Debrecen, 1935 július hó 8.

Felügyelőbizottság

Vasutas bajnoki futball és kerületi kerékpármérkőzés a Diószegi úton

Vasárnap ismét érdekes program lesz a vasutas pályán. Békéscsabáról a Máv. csapata jön Debrecenbe, hogy összemérje erejét a vasutasokkal vasutas bajnoki mérkőzés keretében.

A békéscsabai Máv. a déli alosztály bajnoka és így igen erős küzdelemre van kilátás.

A labdarugó mérkőzés előtt délután 3 órától kezdve kerületi bajnoki kerékpárverseny lesz, ami szintén élvezetesnek ígérkezik, mert résztvesznek rajta Szolnok, Nyíregyháza, Miskolc és Debrecen legjobb versenyzői. Helyárak: ülőhely 60 fillér, állóhely 40 fillér, gyermekjegy 20 fillér.

Egy angol bajnokságot nyertek a magyarok

London, július 13. Szombaton befejezték az angol atletikai bajnoki versenyt, amely ezúttal Magyarországnak csak egy bajnoki címet hozott, a 4×100 yardos stafétában. Egyéb eredmények: 100 yardos verseny bajnoka Sweeg (Anglia), 3. Sir (Magyarország). Magasugrás bajnok

West (Anglia) 190, 3. Késmárky 177. Távugrás, bajnok Paul (Franciaország) 7.27, 2. Koltay (Magyarország) 7.08. Rudugrásban bajnok Brown (angol) 421, 3. Zsuffka 384. Diszkoszvetés bajnoka Anderson (Svédország), 3. Donogán (Magyarország) 45.12.

DUE-MISKOLCI ELŐRE 4:0 (1:0)

Szombat délután a nagyerdei uszodában játszotta le kerületi, valamint az országos II. osztályú vízipóló bajnoki mérkőzését a két csapat.

Az első félidő nagy részében meddő volt a küzdelem, mindkét csapaton erősen meglátszott a tréninghiány. A mérkőzés második felében a debreceni csapat magára talált és Polacsek (2), Kovács és Kepecs góljaival megverte az igen gyengén játszó miskolciakat.

A győztes csapat legjobb embere Polacsek és Aczél, a vesztes csapatból Balágyi emelkedett ki. Dr. Ringelhall György kifogástalanul bíraskodott.

A DEAC—Diósgyőri ISC mérkőzés vasárnapra halasztódott el. Helyette a DEAC a DTE kombinált csapatával mérkőzött, az eredmény 3:1 a DEAC javára. Góllövők: Orosz, Fésűs 2.

8:8 a magyar-német úszómérkőzés első napi eredménye

Budapest, július 13. A magyar-német úszómérkőzés első részét szombaton délután kezdték meg a Császárfürdőben, nagy közönség előtt. A mérkőzés 8:8 arányban végződött. Eredmények: Toronyugrás 1. Stork (német) 117.50, 2. Vajda (magyar) 115, 200 m-es melluszás: 1. Schwartz (német) 2. Borsos (magyar) 259, 400 m-es gyorsuszás: 1. Gróf (magyar) 5.06 mp., 2. Freese (német) 5.12.2, Gróf közbeeső ideje 300 m-nél 3.44.2 mp., országos rekord. 100 m-es gyorsuszásban: 1. Csik (magyar) 58.8 mp., 2. Fischer (német) 59.8 mp. Magyarország ez évi 800 m-es ifjúsági gyorsuszóbajnoka Gyerkényi-Pyber 11.21.6, 2. Baróthy. 100 m-es ifjúsági nőgyógyász bajnok nincs, mivel nem érték el az 1.33-t, 200 m-es nőgyógyász bajnok Harsányi 3.01.

A DMTE újonnan megválasztott vezetősége felhívja a sportolni óhajtó ifjúság figyelmét, hogy az egyesület új birkozó szőnyeggel rendelkezik és tréning után zuhanyfürdő áll a tagok részére, ezért kéri, hogy hétfőn, szerdán és pénteken este 7 órakor a tréningen résztvenni szíveskedjenek. Közeli időpontban szabadtéri klubközi birkozóversenyt rendez az egyesület klubháza udvarán, a Margit-fürdő előtti téren.

Felkérem a DKASE alatti játékosait, hogy vasárnap délután 2 órára a Nagy Dániel-vendéglőnél jelenjenek meg: Bartók, Gencsi, Biró, Bör, Jellinek, Szilágyi

Forrai, Gál, Intéző. Felhívás. Felkérem a Turul FC alatt felsorolt játékosait, hogy e hó 14-én délután 4 órakor a dohánygyári pályán barátságos mérkőzésre megjelenjenek: Kovács, Timasofszky, Tóth II., Schlesinger, Tóth I., Heller, Kulcsár, Friedmann, Lukács, Gergely, Laczkó, Intéző.

A Bihari (Zénész) F. C. játékosai: Oláh, Magyar, Csörgő I., Zsigó, Ámit, Kuki, Tom-Tom, Csörgő II., Sztai, Cziczás, Szurok fél 10 órakor a tégláskerti pályán megjelenjen szíveskedjenek. Intéző.

HIRDETMÉNY

Az államrendészeti csemetekertek facsemete és suháng csemetéit 1935. év őszén, 1936. év tavaszán az alábbi feltételek mellett szolgáltatják ki az ezeket igénylő birtokosoknak.

I. Alföldi erdők, fasorok, szélfogó pásták és facsoportok telepítésére, továbbá kopár és vízmosásos terület beerdősítésére a csemetekertekben csomagolatlanul átadva teljesen díjmentesen.

II. Erdőterületek vágásainak és tisztásainak beerdősítésére, továbbá egyéb fásítási célra az 52,300—1935. sz. hirdetményben megállapított ár, valamint az esetleg felmerülő csomagolási és vasúthoz való szállítási költségek megtérítése ellenében.

III. Méltánylást érdemlő esetekben az I. alatt részletezett területek erdősítéséhez és fásításához szükséges facsemeték és suhángok a kiszédesi, csomagolási és vasúthoz való szállítási költsége elmaradásával szolgáltatnak ki.

Az 1935. évi őszi erdősítéshez szükséges facsemeték és suhángok legkésőbb 1935. évi július hó végéig, az 1936. évi tavaszi ültetéshez szükséges facsemeték és suhángok pedig legkésőbb 1935. évi október hó végéig az ültetés helyére, illetékes m. ki. erdőigazgatóságnál, felügyelősnél, vagy erdői hivatalnál szóban vagy írásban kell igényelni. Alföld fásítási célra 5000 darabot meg nem haladó csemete mennyiséget az elsőfokú közg. hatóság útján közös kérvényben is lehet igényelni.

Az igénylésben meg kell jelölni a beültetendő terület helyét, minőségét, kiterjedését, a szükséges csemete, illetőleg suháng faját, korát és mennyiségét az ültetés idejét, az igénylő pontos címét és végül, hogy a csemete, illetőleg suháng a közölt (I-III.) feltétel melyike szerint volna kiszolgáltatandó.

Tavaszi ültetéshez igényelt csemetéket március és április hónapban, az őszi ültetéshez pedig október és november hónapban szolgáltatják ki az államrendészeti csemetekertek.

Csemeték, suhángok áráról és kiszédesi költségekről részletes tájékoztatást a városi igazgatóság hirdetőnével lehet megkapni.

Debrecen, 1935. évi július hó 2.

Dr. Vargha Elemér sk. helyettespolgármester.

SZÍNHÁZ • MOZI • HANGVERSENY

AZ ORSZÁGOS KAMARASZÍNHÁZ MŰSORA

BÜCSÜ ELŐADÁSOK
VASÁRNAP délután: Lovagias ügy. (Olcso helyárak.) — Este: Móról-holnapra. (Olcso helyárak.)
HÉTFŐ: Hamlet.

AZ ORSZ. KAMARASZÍNHÁZ BÜCSÜELŐADÁSAI

Alapi Nándor társulata még három előadást tart városunkban. Ma d. u. Hunyadi Sándor nagyszerű életképét a Lovagias ügyet játszik. Este megismétlik Seribe „Móról-holnapra” című kacagató vígjátékát. Hétfőn este Shakespeare grandiózus drámáját a „Hamletet adja elő az Orsz. Kamaraszínházban. Shakespeare halhatatlan művében a címszerepet, mint ez alkalommal is, minden előadásban Alapi Nándor játszotta. A szezonzáró előadásokra rendkívül olcsó áron árúsitják a jegyeket.

MOZI

ANTÓNIA

Lengyel Menyhért világsikert aratott színdarabját Max Neufeld mesteri rendezésében ültették át filmre a francia. Lengyel Menyhért elgondolását csorbítatlanul adták vissza filmen is, egymást váltják a fordulatok, finom ötletek, amikhez méltóan párosul a szereplők nagyszerű játéka. A címszereplő Marcelle Chantal, a nagy francia színésznő produkál nagyszerű alakítást. Minden mozdulata, minden szava megkapóan őszinte, de kitűnő partnerei is, akiket a legkiválóbb francia színészek közül válogattak össze. Eleve hatnak a filmen az eredeti hortobágyi felvételek.

A kísérőműsorban egy pompás bábjáték pergett le a vásznon. Annyi invenció, kedvesség és szellem volt ebben a kis remekműben, amennyit már régen láttunk. A hirdető is friss és érdekes.

A Vigaszínház kétségelenszerű sikert arat új műsorával.

Közigazgatási tisztviselő ne bíraskodjék

A Vásáry-ügy margójára

A Vásáry-ügy tehát lezajlott, a fegyelmi visszahelyező ítélet után megjött a végelbírás kényszerügydijjárás. A kettő összefüggése azonban igen éles fényvetést mutat rá a magyar közigazgatási fegyelmi bíraskodás külföldön, természetellenes, a magyar jogfejlődéstől elütő állapotára.

Közigazgatási tisztviselők felett az ítéletet nem bírják, de túlnyomóan közigazgatási tisztviselők mondják ki. A bírói mérlegelésnek körülbelül annyi szerepe van a fegyelmi ügyek végső fokán való eldöntésénél, mint amennyi a légvédelem terén fog érvényesülni a minisztérium és a magánosok között felmerült vitákban. — Közigazgatási tisztviselők mondtak ítéletet az alsófokon s közigazgatási tisztviselők ítéleztek a felsőfokon. Az egész eljárás felett pedig ott lebegett a — mindenkor belügyminiszter szelleme. A megtorlást követelő és a kiegyenlítődést sürgető egyaránt.

Ettől a szellemtől azonban a legtöbbször nem tudják mentesíteni magukat azok, akik bírói funkció betöltésére hivatkoztak. A bíró abban a szellemben nőtt fel, a bírónak nemcsak meggyőződésévé és hitévé, de tradíciójává vált a függetlenségnek érzése, aminek egyik forrása az, hogy bármilyen ítéletet hirdet is ki, azzal feljebbvalóinak sem haragját, sem rosszallását magára nem vonja. A bíró hozzászólt ehhez a függetlenséghez, ennek a függetlenségnek levegőjében nőtt fel. — a közigazgatási tisztviselő pedig ahhoz szokott hozzá, hogy a polgármestere, a főispánja, a minisztere meggyőződése, várakozása, vagy tetszése szerint hozza meg határozatait s tegye meg a törvényszéknek, vagy ítélőtáblának elnöke, magához hívjon egy bírót s utasítást adjon neki hozandó ítéletének tartalmára, de arra is kevés eset volt még, hogy jelentős, vagy nagy érdekességű ügyben az eljáró közigazgatási tisztviselő — ne kapjon utasítást a polgármestertől, a főispántól s legalább közvetve a minisztertől határozatának legérdemibb tartalmára vonatkozóan. Nem is lehet helyeselni azt az eljárást, amelyik fegyelmi ügyekben közigazgatási tisztviselőkre bizza a döntést. Ha már önkormányzatban élünk, akkor legalább az önkormányzat szervei döntsenek a fegyelmi ügyekben is s a tisztviselők, akik a kapott utasításoknak engedelmeskedni tartoznak, legfeljebb az előadó szerepét tölthessék be a fegyelmi bíraskodás minden fórumán.

A fegyelmi hatóságnak, ha nem akarja megsemmisíteni az önkormányzat romjait is, le kell mondania, hogy közvetlen beavatkozással intézhessen bírói funkciókat. A fegyelmi hatóságnak a legteljesebb és legszabadabb önkormányzati rendszerben is megmaradt az a joga, hogy jogorvoslattal támadhassa, vagy támadtathassa meg azokat a határozatokat, amelyek meggyőződése szerint a közérdeket nem kellően védelmezik meg. De ne bíraskodjék, mert a közigazgatásnak a maga bírói tevékenységével nem tud annyit használni, mint amennyit árthat a bírói tevékenység tekintélyének s a bírói foglalkozásnak kijáró magasrendű tisztletnek. A törvényhozás megadta a miniszternek azt a jogot is, — most már valóban nem az a kérdés, hogy mit adott meg, hanem az, hogy még mit nem adott meg, — hogy végelbírás alá vonhasson minden tisztviselőt. Mi szükség van akkor arra, hogy fegyelmi ítélet súlyával mentesítse a végrehajtó hatalom az elhatározá-

sáért vállalandó felelősséget? Mi szükség van felesleges fegyelmi eljárásokkal alapot teremteni a későbbi elhatározások számára, amikor a végrehajtó hatalom anélkül is megvalósíthatja akaratát? Amikor súlyosabb ítéletet a legfelsőbb közigazgatási fegyelmi bíróság ötszáz pengőre mérsékel egy polgármester-vádoltnál, akkor soha nem lehet tudni, hogy a határozatban résztvevők csak a terhelt polgármester mulasztásait, vagy vétkes intézkedéseit tartották-e szem előtt, vagy a mérlegelésnél nem juttatták-e szerep esetleg csak a tudat alatt annak is, hogy a felmentő ítélet a fegyelmi eljárás megindításának s a hivataltól való felfüggesztésnek feleslegességét és elhamarkodott voltát demonstrálhatná s az intézkedők hivatali tekintélyének védelme is indok-

olthatja olykor a nem súlyos pénzbüntetés kiszabását. Ha hivatásos bíró ítélez, akkor ítéletéhez ilyen feltevések nem tapadhatnak, de ha utasítások végrehajtásához, parancsok teljesítéséhez szokott közigazgatási tisztviselő bíraskodik, akkor soha nem lehet tudni, hogy a fegyelmi ítéletben mennyi szerep jutott az ítélező meggyőződésének s mennyi a hivatalfőnök utasításának.

A közigazgatásunkat reform címén deformálták, a reformok hivatalos korszakában ebből a deformált reformból ki lehetne már szabadítani a közigazgatási fegyelmi eljárást. — Vigasztalan jelenségek sürgetik ennek a kívánságnak teljesítését. Az önkormányzatnak egyik fogyatékosága volt mindig a fegyelmi eljárás, most, amikor az önkormányzat lett fogyatékos, talán lehetne ezt a fogyatékoságot megszüntetni s a bíróság hatáskörébe utalni azt, ami kizárólag bírói funkció. Ha már a közigazgatást hatvanhét évvel ezelőtt elválasztották a bíraskodástól, hajtásuk végre a fegyelmi eljárások terén is ezt a hatvanhét év előtti reformot.

Utolsó beszélgetésem Wölfling Lipóttal,

egy floridsdorfi vegyeskereskedés pultjánál.

Berlinben csöndben hunyta le örök álomra szeméit a Habsburg családnak egy hányatott életű tagja: Wölfling Lipót, egykoron Lipót, toscanai nagyherceg. — Amikor megszületett: aranyos kárpitjával mögötte állott a trón. Százegy lövés jelezte világra jöttét. Diplomáták, aranyos frakkban és teleaggatva sok ordoval gratuláltak császárok és királyok nevében a boldog apának. Amikor meghalt: már nem rendelkezett el udvari gyászt a bécsi Burgban. Alig páran kísérték ki egy temetőbe...

Baden bei Wien, július. (COPYRIGHT.)

Talán három éve van, hogy megirtam a Habsburgok történelmét. Fejembe vettem akkor, hogy beszélnem kell a Habsburg család mindegyik tagjával. Azokkal is, akik megtartva rangjukat a számkivetést választották, azokkal is, akik rangjukról lemondottak és itt maradtak Ausztriában és azokkal is, akiket már régen kivetett magából a család. Hat hónapon át sok és hosszú utat tettem meg. Jártam a genfi tó partján Sájcban, napokat utaztam, amíg elértem Brüsszelbe. Közben meg kellett állanom Párizsban is. Ebben az időben kerültem össze Wölfling Lipóttal.

Kétszer. Első ízben Bécsben, azt hiszem, hogy a Bristol kávéházban, ahol az egyik bécsi délutáni lap munkatársa mutatta be nekem. Wölfling Lipót, az egykori Lipót toscanai nagyherceg abban az időben szabad óráiban — hirdetési akvizítorje volt ugyanek az újságnak. Bécsi orfeumok és lokálok hirdetéseit akvizítorja, de az elszámolás körül néha zavarok voltak. Kollégái „fenségnek” szólították, ámde ebben a megszólításban több volt a humor, mint a komolyság.

Nyár volt, akárcsak most, a Bristol terraszán ültünk árnyékban, a „fenség” maga sodorta a cigarettáját, kopottas

ruha volt rajta és naptól megbarnult számlakalap, ujjai barnák voltak a cigarettá füstjétől, megöszült bajusza ugyancsak sárgalott.

Amikor bemutatott neki és elmondottam, hogy beszélgetést szeretnék vele folytatni egyről-másról, elmosolyodott: „Und was kann man dabei verdienen?” — kérdezte, nevetve, de komolyan.

Megnyugtattam: nem kívánom ingyen a fáradozását. Randevut adtunk egymásnak másnapra, Floridsdorffra.

De ne jöjjen kérem kilenc előtt — mondotta búcsúzásnál — mert addig a kuncsaftokkal vagyok elfoglalva. Reggelint én hordom ki a tejet...

Floridsdorffban Wölfling Lipótnak csemegeüzlete volt. Nagy sárga betűkkel az állott a firmatáblán:

LEOPOLD WÖLFLING DELIKATESSEN

Hosszú, földszintes és egyemeletes, szegényes házak között húzódott meg ez a „csemegeüzlet.” A pult mögött ott állt a portéka: pár kiló kávé, egypár üveg dzsem, nagy hordban frissen savanyított uborka, zöld organtüllel letakart félgömb alatt pár csomag vaj, ezüstpapirosban sajtok, gyékénykosárban zsömle, az üzlet díszé talán az a néhány doboz sardínia volt, amiből alig kelt el valami is. Az üzlet legfőbb forgalmi cikke a tej volt, ezt minden reggel a fenség hordta ki a kuncsaftokhoz.

Egyedül volt az üzletben, amikor Floridsdorffba kimentem. Felesége — úgy mondják: az ötödik — nem volt jelen. Kopott lüsterkabát volt rajta, mialatt beszélgettünk, talán három év is jött a boltba. Könnyen megfigyelhettem: a legnagyobb vásárlás se haladta meg a két shillinget. Ez itt körülbelül olyan mértékű vásárlás, mintha valaki Debrecenben félkiló cseresznyét vesz a piacon...

Az öreg császárról beszélgettünk, aztán a Habsburgokról, de a diskurzus témája mindig a toscanaiakra tért vissza. A toscanaiakra, akiket Schönbrunnban és a Burgban úgy tekintettek mindig, mint a család „szegényét.” Velük volt a legtöbb baj. Ők voltak a „Strawel Peter”, róluk írtak legtöbbször az újságok és — bennük élt egyedül rózsaszínű romantika.

Ott ült előttem a floridsdorfi csemegeüzlet pultján Wölfling Lipót, lábait hangulul lógatta le a levegőbe és nekem

ROSENFELD LAJOS

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy kirakat drótállvány készítő műhelyét Csokonai ucca 41. alatt megnyitotta. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat. Régiségkereskedőknek, műgyűjtőknek, vitrinebe való állványokat, porcellán, könyv, ridikül, valamint ezüst tárgyakhoz. Levelezőlap hívásra házhoz megyek.

egy pillanatig Garai Manó jutott az eszembe, a boldogult Korbács sokat szerepelt szerkesztője, akire a „fenség” megszólalásig hasonlított. Nemcsak az alakjával, hanem egész fellépésével...

— Nekünk — mondotta — Ausztria mindig idegen volt. Az apám házában Salzburgban mindig olaszul beszélgettünk, hiszen sokáig élt bennünk a remény, hogy családunk egykoron visszakapja Toscanát és akkor én kerülök a trónra. Orth János esete óta még jobban gyűlöltek bennünket Bécsben. En mindaddig, amíg nem mondtam le a rangomról, mindössze kétszer beszéltem Ferenc Józseffel.

— Egyszer: akkor a fiumei kadétskolába jártam. Vakációra az apám elvitt Ischlbe. Abba a vonatba szálltam, amelyben a császár utazott. Bevittek a császár szakszázába. De előbb az apám kioktatott, hogy „a bácsit csak Majstát névvel szabad illetned!” Az „audiencia” két percig tartott. Megkérdezte: mit tanultam, aztán mindjárt ki is vezettek a szalonkocsiból.

— A második találkozásunk? Ez már élénkebb nyomokat hagyott bennem.

— Fiatal voltam. Talán tizenkilenc éves. Szerelmes lettem. Egy rokonunkba. Egy pármái hercegnyőbe. Születésére: Bourbon... Sokat sétáltunk együtt, egy napon aztán az apám Salzburgban azt mondja: „Holnap Bécsbe utazunk.” Hogy miért: nem mondta nekem. Elutaztunk. Teljes díszben. Udvari kocsi várt a Westbahnhofon és egyenesen a Burgba vitt. Előbb az apám ment be a császárhoz, aztán behívtak engem is. Nem ültettek le. Az apám szigorúan nézett rám. A császár kevésbé volt szigorú. Szabályosan jelentkeztem, ahogyan azt előre megmondották. Kék szemével rám nézett a császár és ennyit mondott:

„Azt a buta dolgot vedd ki a fejedből. „Es war für uns genug von diesen G'sindl...” Sohasem egyeznék abba bele, hogy egy Bourbon legyen a feleséged. Ha eljön az ideje a házasságnak, majd keressünk a számokra egy rendesebb asszonyt...”

— Az audienciának vége volt.

— Összeszortott ököllel utaztam haza. Az egész utam egy szót se szólt hozzám az apám. Titokban ő is gyűlölt mindent, ami Bécs volt és élete végéig úgy tekintette Salzburgot, mintha oda lett volna internálva. A holdvilágos esti sétáknak vége szakadt és elindult utjára az én végzetem is. Sok szerencsétlen esztendő után lemondottam a rangomról. A császár ekkor gavallér volt velem szemben. Talán azért, hogy megszabadult tőlem a család... Mert Bécs szakasztott úgy gyűlölt bennünket, toscanaiakat, mint ahogyan mi gyűlöltük Bécsét. Igaz: a toscanai ág ereiben alig folyik valami is a Habsburgok véréből. Legtöbb benne a Bourbon, amit az öreg császár annyira gyűlölt...

... Behunyt szemekkel visszagondolt egy pillanatra fényes múltjára Leopold Wölfling, aztán odament a pulthoz és egy hosszú késsel levágott tíz dekát a mondísei sajtból...

PAÁL JÓB.

ürészpont
minden mennyiségben veszünk
NYOMDA, Piac u. 49.
Telefon: 20-18.

A földművelő nép sorsa egy törpebirtokos éhségének és nyomorúságának tükrében

Egy Debrecen-környéki törpebirtokos drámai levele sorsának csapásairól és családjának mindennapos éhezéséről — Segítség!

A modern szociális adatgyűjtés kedvelt témája a most feltörekvő reformnemzedék komolyabb részének, amely majd előbb-utóbb az az ellenzéki pártok között helyezkedik el, ha a mai kormányzat tehetetlenségét egyszer meglátja. A szociális adatgyűjtés apostolai bejárták a szegény néposztályokat, írásos dokumentumokat gyűjtenek afelől, hogy és mint gondolkozik a nyomorgók tábora a világról s önmagának viszonyáról ezzel a világgal kapcsolatban. Nekem volt szükségem arra, hogy újabb a magyar közgazdasági élet tönkremenetelének — 1931-32 telén — irtam egy cikksorozatot „Ott lenni” címmel. Az volt az ambícióm, hogy azoknak a néposztályoknak a szociális keresztmetszetét készítem el, amelyek kikerülhetetlenül csuszának a nyomorúság örvényének sodrában a reménytelenség felé. A sorozat külön-külön rajzolta meg számtalan helyszínen szerzett adat alapján minden egyes foglalkozási ág helyzetét és sorsát. Rettenetes nyomorúságot láttam s feledhetetlen benyomások állítottak akkor oda ezeknek az embereknek oldalára, akiket Roosevelt elnök találon nevezett elfelejtett embereknek. Láttam bodai embereket, akiknek a gyermekeik anyaszült meztelenül szaladgáltak télen a hóban, ha az illemhelyre — a ház mögé — akartak kimenni. Láttam éhezőket, nyomortól elsovadt kisdedeket és az éhhalál szélén álló aggodat. De engem is megrendített az a levél, amelyben egy debreceni törpebirtokos drámai levele, amelyben a Debreceni Független Ujság és általa a társadalom segítségét kéri. Nem csiszoltam ki ezt a levelet, azzal a meggyőző erővel, drámai feszültséggel és a nyomorúság adta fantáziámat indító stílussal, amelyet az igazán átélt dolgok leírása nyújt, bocsátom a Debreceni Független Ujság olvasói elé.

(SZERKESZTŐ.)

Debrecen, 1935 július 5.

Tekintetes Szerkesztőség!

Mint a nb. lapjuk mindennapos olvasója, bátorkodom az alábbi levéllel s kérésrel fordulni, — szíveskedjenek e levelet Thury Levente úrnak átadni elolvasás után.

Már rég készülök írni, de most már nem halasztom tovább.

— Én kereskedői pályán voltam 12 évig, majd a közigazgatásnál, adókezelésnél 4 évig, de három féle sérvem és más betegségeim miatt orvosom tanácsára paraszt lettem. — Dolgozom, mert muszáj...

— Az 1919. évben itten vettem e kis tanyát a város alatt, amely ma áll 3 és háromnegyed földből, amelynek körülbelül fele csak szántó, a többi vizesrést, szikes legelő. — A rét most száraz, de a legelő is száraz, nincs rajta semmi.

— Ezen kis földcsékből neveltem fel 4 gyermeket. Igaz, hogy van 1680 pengő kebelzett tartozásom is, amelynek a

kamatát óriási nehézségek között tudom rendezni.

— Két lányomat férjhez adtam, ahogy tudtam, de még mindig négyen élünk, illetve élünk e kis földből, ha teremne.

— Mint három féle sérvem s idegbajos ember — a világháborúban semmiféle helyen nem vettem részt, igaz, hogy a közigazgatásnál ekkor 4 emberért dolgoztam, — semmilyen terhes állást vállalni nem tudok. Így itthon, magamnál, sokat, de igen sokat dolgozok, kubikolok, mert földem gidres-gödros volt, még ma is víz-állásos, ha sok eső van.

— Konyakertészetet folytattam évekig. A termény hetenként 3-4 napon magam huztam talygán be a piacra, ami ide 5 és fél-6 kilométernyire van. Éppen elég volt.

— 1925-ben félbehagytam vele, mert lábaim igen meggyengültek, — nem bírtam tovább. Most már csak rendesen gazdálkodom.

— Az 1933. évben a minisztérium útján irányított gazdálkodást kezdtem s földeimbe háromnegyed részben mákot vettem. Reméltem, hogy terem nekem 12-14 mázsa mákom á 60 pengőért eladom, tudok belőle venni mindent.

— Igen! — a mákom igen szép is volt. Lett is 14 mázsa, de júli 24-én, vasárnap déli 1 órakor óriási zivatarral jött nagy jég nagyszemű esővel, csak úgy ömlött 2 óráig.

— Itt a víz mindent felvett, de a mák termésemet, ami éppen virágzás után volt, teljesen agyon és a sárba verte!

— A földjeimre 5 napig a nagy víz miatt nem tudtam lemenni, csupa víz, sár volt, minden úszott!

— Amikor is a máktermés érni kezdett, látszott a nagy baj. — 52 zsák mákbugót szedtünk össze kézzel s ezt egyenkint bontottuk fel kézzel s ekkor láttuk, hogy a mák éretlen, veresen maradt. Egy-egy mák fejben 5-10 szem volt kék, a többi veres.

— Amikor kész lettünk, kiszemeltük, kirostáltuk stb., maradt 42 kgr. amit eladtam á 28 fillér.

— Ennyi volt az 1933. évi bevétel.

— Na most aztán ebből fizessek adókat s éljek meg negyed-ötöd magammal.

— Volt 40 négyesögöl répám, aljas

földben, ez odafut a víz alá, ami 3 héti rajta állott.

— Az 1934. évben e földembe dinnyét, ugorkát, paradicsomot, borsót, korai krumplit termeltem, illetve vettem és ültettem.

— Ezeket a nagy szárazság ölte meg, — a krumplit pedig a féreg (szürke) pusztította el.

— Összevissza árultam 54 pengőt. Ebből fuvarok s helypénz 12 pengő, maradt nekem 42 pengő, ami bizony még adóra is kevés.

— No most mit csináljak, miből éljek negyed-ötöd magammal?

— Dolgoznék, de beteges erővel nem sokat bírok. És még az erős ember sem kap munkát.

— Valamikor 20, 21, 22, 23. évben még kaptam az erdőbe fanyesést, így tudtam magamnak tüzeze valót csinálni, — de ma már ezt sem adják nekem, azt mondják: van házam, földem, nekem a gallyazás nem jár!

— Az ősszel búzát nem tudtam venni, így vetni sem tudtam. Majd, amikor nb. lapjukban olvastam, hogy a főispán úr újabb vagonon búzát eszközölt ki a minisztériumtól, én is kértem 50-60 kgrt, csak nekem nem adtak, hiába jártam utána három héti, — egyik ajtóról a másikra küldtek.

— Ha valami helyen azt mondják: én földadót nem is fizetek, mert a földadóm 10.48 P, azt pedig a boletta alap fizeti.

— No most lássuk, hogyan segít rajtam a boletta.

— Mint törpebirtokos búzát termelni nem vagyok képes, illetve a kenyérnek-valót venni kell.

— Egy évben nekem kell 12 mázsa búza lisztje, mert nekünk főledelelünk a kenyérfele. Tehát a 12 mázsa búzánál én (á 3 P) fizetem a boletta alapba 36 P-t.

— Hát kérem ebből lehetett 10.48 P. könyörödmányt adni s akkor a szemem közé vágni, maga nem is fizet földadót!

— Amióta eltörölték a bolettát, persze pénzem nincsen, hogy búzát vegyek mázszámra, így csak a lisztet tudom venni, hogy megvenni 2, 3, 5, 8 kgrt stb. Persze, hogy nekem a 12 mázsa búzából került lisztért így a boletta alapba 5 P-vel 60 pengőt fizetek be.

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

Ugy-e szép kedvezmény nekünk, kicsi embereknek?

— Mint méltóztatott látni, a múlt évben semmi sem termett.

— A tavasszal a földemet számtalan vetni kellett volna, de nem volt egyetlen fillérem sem, így nem tudtam mi teendőm legyek.

— Majd jött a választás, jöttek a kortések, előadtam, segítsenek rajtam. Mindkét párt ígért mindent, de végre egyik sem segített. (Az egységes, a nyilaskezes pártok.)

— Egyik jóismerős uri barátom ajánlatára az egységes párthoz folyamodtam segítségért, (ő ajánlotta pártfogását) kértem, hogy legyenek segítségemre, szántassák ki a földemet, én képtelen vagyok reá, pénzem nincsen, amíg nem terem. Eladni niucs mit most.

— Hát kérem, hiába írtam, voltam, kértem, nem hallgattak meg, illetve nem segítettek, holott én nem kénszeradományként kértem, — megfizettem volna a termésből.

— Kérem szépen kiszántotta földjeimet egy ellenzéki érzelmű ember. Azt monddta, — ha terem megfizetem, — ha nem fizetem, még avval nem megy tönkre.

— Könyörgöm, — hosszú hónapokon keresztül éhezünk s éhezünk még ma is, mert a tavalyi krumpli rég elfogyott, új az pedig nincs s ha esőt nem kapunk rövidesen, semmi sem lesz.

— Kérem szépen, — sokat koplalunk, ezt csak mi tudjuk, mi érezzük mit szenvedünk, de adót fizetünk.

— Éppen ma voltak itt az adóba 29 P hátralékban foglalni s lefoglalta az egyetlen tehenemet, meg 5 tyukot.

— Az elmúlt évben volt nekem 2 nagy kocám, amelyek december 2-án lefialtak 16 darabot. Ezek a malacok eladók lettek volna. No majd február végén vittem a vásárra. De sajnos február 12-ére egyetlen egy sem maradt, mind a 16 süldőmalac és a 2 kocám eldögölt. Persze már ekkorra már mindenemet megétték, sőt a kölcsönkért krumplit is, ezt pedig nem tudtam s nem tudom megadni. Nincs!

— Mi sokkal jobban reá volnánk utalva az inségakcióra, mint ott vannak sokan, akik az ott kapott élelmen disznót tartanak.

— Mi koplalunk. Ime most d. u. 3 óra, de reggel 9 óra tájban ettünk egy kis krumplicevest, egyebet semmit.

— Tehenem igaz van, de ez is koplal, nincs mit ennie, száraz szalmán tengődik. De ha volna is, az utolsó féllitert is el kell adni, mert a tartozás felemészti.

— A tejét csak addig látjuk, amíg fejünk. S az a 2-3 liter napi tej, itthon is elfogyna, — de sajnos nincs és nincs a mi számunkra!

— Kérem szépen! Ma az állami, megyei, városi hivatalnokok élnek, jó fizetést kapnak s ezek a vasuton feleáron is ingyen utaznak!

— Itt lakik a szomszédomban egy útkaparó, az évi jövedelme 1700 pengőre felmegy a fizet egyházaadót 4 pengőt, én tölelem 30 pengőt kértek.

— Nagyságos Thury Levente úr! Nagy élvezettel olvasom cikkeit, pld. a telepítést is stb.

— Erre csak azt akarom felhozni, hogy a mi családunknak 30.000 hold földjét már évek óta a nagyváradai kóptalan bírja — minden ellenszolgáltatás nélkül, amiből nekem 400-500 az örökségem s ime családommal éhezünk, koplalunk, csupa rongyos rajtam az ins, a

AUSZTRIA

GYÓGYFÜRDŐI ÉS NYARALÓI

A LEGOLCSOBBAK!

mert schillinget orvosi bizonyítvány és utlevél alapján felár nélkül lehet igényelni!

60% visszautazási kedvezmény!

Mindennemű felvilágosítás, prospektus és kedvezményes menetjegy, ugyszintén schillingigénylés

OSZTRÁK FORGALMI IRODA
Budapest, VI., Andrassy ut 28.
továbbá a MÁV. hiv. menetjegyiroda és fiókjai.

ruha, a cipőm teljesen széjjel van...
menve, nem talik rá 30-40 fillér,
hogy megcsináltassam,

de ugyanakkor lefogalják a tehene-
met stb., stb.
Kérem, éhezünk, koplalunk, nincs mit
enni s ehhez még sok a tartozásom is.
Végül hálás köszönetet mondok szí-
vélyes meghallgatásomért s kegyeskedjék
segítségre lenni nb. lapja útján.
Vagyok s maradok hazafias
tiszteléssel, üdvözlettel
Bellegelő 117.

Várady Géza
törpebirtokos.

Utóirat.
Ápril 20. óta lámpát sem gyújtunk,
mert nincs miből petróleumot venni. Az
ecet pedig nem ég benne!
— Hogy a télen hogyan éltünk!
— D. e. reggeli volt 10-11 óra táj-
ban krumplileves persze kenyér nélkül.
D. u. estére 5 óra tájban, krumplileves
vagy sóbaf-tt krumpli, vagy sült krumpli
vagy paprikáskrumpli, vagy főtt krumpli
reszelt cukorréppával.
— Vasár- és ünnepnapon cukorrépa fő-
ve krumplival.
— Reggel felkeltünk 9 órakor télen,
lefeküdtünk 5-6 órakor este, de sok-
szor még napvilágon, — hogy ne kelljen
tüzeim, mert nincs és nem volt mivel,
mind az a kevés csutkaizik, ami még el-
fogyott.
— Hát kérem szépen idejutottunk, —
a magyar, aki dolgozik, Most reggel 3
órákor kelünk és sötét estig, nincs mit
enni! — Már szédülök, azt sem tudom,
hol a fejem az éhségtől.
— Én 59, feleségem 58 évesek vagyunk.
Persze mindketten betegek és nincs mit
enni.
— Kenyeri!?! — már 4 napja nem
ettünk!
— Még egyszer bocsánat szívélyes tü-
relmükért s ismét pártfogásukat kérve,
ragadják meg a tollat keményen.

Várady Géza.

Még 1930. évben ötféle lapom járt, rá-
dióm volt, — ma semmi, a koplaláson
kívül.

**PEARL S. BUCK VALÁSA
ÉS ESKÜVŐJE
EGY ÓRÁN BELÜL**

Érdekes válóper folyt le Renoban
az Egyesült Államok válóperes ház-
aságainak Mekkájában.
Pearl S. Buck a világhírű regény-
író, akinek munkái nálunk is na-
gyon kedveltek, vált el férjétől, John
Lossing Buck missiós lelkésztől, aki-
nek oldalán évekig élt a távol kelet-
en.
Mrs. Buck válóperével egyidejűleg
folyt le a legjobb barátjának Mrs.
Ruth Abbott Walshnek is a válópere,
aki Richard J. Walsh könyvkiadótól
vált el.
Egy órával a két válóper befeje-
zése után Mrs. Pearl J. Buck meg-
esküdött Richard J. Walsh-sal, aki
könyveinek kiadója.
Az esküvői szertartásnál tanuként
Mrs. Ruth Abbott Walsh szerepelt.

HIRDETMÉNY

Értesítem a város érdeklődő lakosait,
hogy a gazdasági ügyosztály a Barom-
vásártér melletti fasorból kitermelt cca
9 únköbméter tuskó és 16 drb. 2-2.5
hosszú akácronk eladása céljából folyó
évi július hó 16-án d. e. 10 órakor a
Baromvásártéren nyilvános árverést tart.
Debrecen, 1935 július 9.
Helyettes-polgármester.

**LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A "FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI
BE SZÜKSÉGLETEIT.**

ASSZONYOKNAK

Pesti ember nyara

Hol nyaral az idén a pesti ember?
Otthon. Se pengője, se valutája
se ideje; kedve még csak volna az
utazáshoz, de ez egymagában nem
elég. Felesége megadóan, vagy láza-
dozva, durcásan, vagy türelmesen,
egykedvűen, vagy méltó haragra lob-
banva, de mindenképpen követi élete
párjának példáját.

**Ha jó formát akar,
úgy fűzőjét és melltartóját
készíttesse**
„L U J Z A” szalonban:
Arany János u. 6. sz.

Nem is tehet egyebet.
Viszont az asszonyokon — ősi tör-
vény ez, a gyengébb nem védelmé-
re — nem lehet kifogni, se férjnek,
se mostoha körülményeknek, még
magának az Uristennek sem. Ha ők
nyaralni akarnak, hát akkor nyaral-
nak, ha nem Deauville-ben, hát a Ba-
latonon, ha nem a Balatonon, hát a
Palatinusban és ha ott se lehet — a
csuf időjárás miatt — hát bebújnak a
fedettbe. De nyaralnak, azt a kutyá-
fáját, nyaralnak amugy istenigazá-
ban, hogy beleizzad — a férjük.

— „Alice” női divatszalon Kossuth
ucca 39. II. lépcső II. em. A Tikávon
nagy feltűnés keltett párizsi nivójú
ruháival, amely a jó vonalra fekteti a
fősulyt.

Hogy miért? Hát teszem, kimegy
a pesti asszony a strandra.

FÜZŐ, MELLTARTÓ
különlegességek, gyógyfüzők or-
vosi rendeletre is, bt. Fráterné.
Rendelés: Bárdos Bijou szalonban,
Kálvin-tér 2. szám alatt.

Minimális felszerelése a követke-
ző: színes vagy nyerszínű lenvászon-
ruha, széles négyszögletes hátkivá-
gással, keskeny, elütőszínű övvel; a
szoknya oldalt vagy hátul gomboló-
dik és egészen szűk. Lábán — háló
a depilációnak, — nincs harisnya,
legfeljebb egy kis visszaturt színes
zokni és szandálcipő. Fején a dressz
színében tartott, ujjnyi széles hajle-
kötő szalag, karján számtalan fa és
rézkarika, kezében pedig szatyornak
is beillő, hatalmas vízhatlan táska.

Arany kalapszalom, Sas u. 4. A leg-
modernebb kalapok óriási választék-
ban kaphatók. Panama kalap már
3.50-tól, színes kalap 1.90-től, alakí-
tás modell után 1 P.

Ha a hölgy karcsú (és ki vallja
be, hogy nem az?), akkor fűzőruhá-
ja fehér, esetleg világoskék színű, ez
a két szín pompásan áll a napégette,
bronzbarna nőnek, kétrészes dressz
helyett még mindig inkább az egybe-
szabottat viselik, amely előnyösebb
is legtöbb esetben, mint a kétrészes.
Viszont a szoknyás fazonnak és az
övek bealkonyodott, alig lehet hir-
mondót is látni belőlük.

SZÉP ÉS IZLÉSES KALAPOT ol-
csón ROBOZ JOLÁN KALAPSA-
LONJABAN vásárolhat, Piac ucca 18.

mintás felsőrészel és valamivel tér-
den alul érő, szoknyaszzerűen, bő nad-
rággal, vagy angolos: kéztsebes, sö-
tét színű nadrág, kockás vagy haránt-
csikos felsőrészel, amely tág teret
enged a fantáziának és a rendelkez-
zésre álló anyagnak. Lehet két te-
nyérnyi széles pánt, amely elől ke-
resztbevetve a nadrághoz gomboló-
dik; a vállon szintén gombolással
erősítjük hozzá a válltól függőlege-
sen leszaladó, ujjnyi széles pántok-
hoz. Lehet mellényke, ujjatlan mat-
rózbluz, áll alatt kicsit húzott, telje-
sen hát nélküli felsőrész, kinek-kinek
az alakjához és ízléséhez mérten.

A legmolettebb hölgy is csinos le-
het, ha fűzőjét és melltartóját Fi-
scher divatszalonban (Piac ucca 49.
I. em.) készítteti.

Aramvonalas sapka, sötét szem-
üveg, napolaj és hegyes kuli-kalap
egészítik ki a strandtáska tartalmát,
amelynek ára vetekszik egy kisebb
fajta háztartás heti költségelőirány-
zatával.

— Aki a ruháját igazán szereti,
Borossnál tisztíttatja, festeti. Piac
u. 77.

Ezért izzad a férj, míg felesége
hűsöl s ezért vágyja vissza az aran-
juri szép napokat, mikor együtt me-
hettek hűsölni — short és pong nél-
kül, de fiatalon.

GÁL ANNA.

Egyszer sikkasztott-kétszer ül?

Gergely József, 35 éves mesztgneyei
lakos volt fűrésztelepi kezelő 1929-ben
a lillafüredi erdőhivatalnál volt alkalm-
mazva az irodában, mint altiszt. Ke-
véssel alkalmaztatása után igen súlyos
anyagi helyzetbe került. Pénzkezelés-
re és pénzek inkasszáására ugyan
felhatalmazva nem volt, de mivel igen
sok volt az erdőhivatalnál a munka,
inkasszálat is bízták rá. Az altisztet
éppen abban az időben perelték be
gyermektartásért is. A kétségbeesett
ember erre hozzányult a hivatalos pénz-
zekhez, amelyek telekmegváltásokból
folytak be a kezéhez és a pénzből 2162
pengőt elsikkasztott.

Tavaly aztán nyomára jöttek a sik-
kasztnak. Az altisz ellen eljárás in-
dult, melynek befejezésével a törvény-
szék Gergely Józsefet sikkasztás bü-
ntetéért nyolc havi börtönre ítélte el.
A büntetés kitöltése után derült ki,
hogy Gergely 1930-ban is sikkasztott,
még pedig olyan módon, hogy egy
fautalványra ráhamisította Radó Gábor
erdőtanácsos nevét és erre az utal-
ványra felvett 270 pengőt. A sikkasz-
tás elkövetését az is nagyon megkön-
nyítette, hogy a bárcakönyvben a hi-
bás kötés folytán két azonosan számo-
zott zöld bárcalap volt, melyek egyi-
két az altisz hivatalosan elkönyvelte és
a másodikat vette fel, illetve utaltat-
ta ki magának az elsikkasztott össze-
get.

Gergely ellen újra eljárás indult köz-
okirathamisítás és sikkasztás miatt.
A törvényszék erre újra kimért hat hó-
napi börtönt Gergelynek, aki kétségbe-
esetten kérte annak bizonyítását, hogy
ő a pénzt az előbbi összeggel együtt

BAD-TATZMANNSDORF

(Tarcsafürdő) Ausztria Burgen-
land. Elsőrangú szív- és női
gyógyfürdő. Természetes szénsa-
vas pezsgőfürdők és moor (vas-
láp) fürdők. Összeköttetés Szom-
bathelyen át. — Prospektussal és
felvilágosítással szolgál:
Szász József Debrecen, Ferenc
József út 56. szám.

**Bodnár Mihályné
nagy sikere a divat-
frizura-bemutatón**

A közönség nagy érdeklődése mellett
folyt le a napokban az Angol Királynő
összes helyiségeiben a divatfrizura-be-
mutató. Debrecen előkelő publikuma
nagy számban jelent meg az érdekes
bemutatón, amely nemcsak különleges,
de látványos is. Szébbnél-szebb, modera
frizurák vonultak fel a közönség előtt,
amely nem győzött eleget tapsolni. A
legnagyobb sikert a bemutatón Bodnár
Mihályné hölgyfodrász és kozmetika-
szalon (Miklós ucca 2., Apollóval szem-
ben) frizurái aratták. Gyönyörű frizura
kreációi, valóságos frizurakölteményei
szinte frappirozták a publikumot. Az
arcok kikészítését Bodnár Mihályné
végezte, a legnagyobb szakképzettsé-
gel.

Debrecenben egyébként már nagyon
sokan és előnyösen ismerik Bodnár Mi-
hályné szalonját, a hölgypublikum egyre
jobban megszereti, ami érthető is, —
mert nemcsak mindenki igényét meg-
hívó, tökéletes munkát produkál, hanem
a mai gazdasági viszonyokhoz képest
mérsékelt áron dolgozik.

folytatólagosan sikkasztotta. A tör-
vényszék azonban nem fogadta el a
bizonyításkiegészítési indítványt. Az
ügy fellebbezés folytán a debreceni
ítélőtábla elé került. A vádlott védője
itt is felajánlotta annak bizonyítását,
hogy védenca a sikkasztást folytatóla-
gosan követte el és a vádlott maga is
kijelentette, hogy bizonyítani kívánja
ezt a körülményt.

— Tessenek elhinni kérem, hogy én
még huszonkilencben elhatároztam ezt
a sikkasztást — mondta Gergely — és
meg is szenvedtem már érte.

A tábla elutasította az indítványt
és helybehagyta az elsőfokon eljárt
bíróóság ítéletét, amely ellen a vádlott
és védője semmisségi panaszt jelentet-
tek be.

**DR. BUDAY-GOLDBERGER LEÓ
ÁTVETTE A TEXTILEGYESÜ-
LET ELNÖKSÉGÉT**

Budapestről jelentik: Folyó hó 10-én
előnkői tanácsulást tartott a Magyar Tex-
tilgyárosok Országos Egyesülete. Ezen
az ülésen először funkcionált ismét dr.
Buday-Goldberger Leó elnöke vezérigazga-
tó, mint soros elnök, miután a Textil-
egyesület mult héten megtartott köz-
gyűlésén az egyesület vezetését Szurday
Róbert társelnök átruházta. Az előnkői ta-
nács a folyó ügyekkel foglalkozott. A
tanács ülését az egyesület mult a nyári
szünet megszakítja. Dr. Schiller Ottó fő-
titkár július 22-én tanulmányútra indul.
A brüsszeli világgiaállításra utazik, amely-
nek tudvalevőleg sok magyar textilvonalat-
kozása van.

A földművelő nép sorsa egy törpebirtokos éhségének és nyomoruságának tükrében

Egy Debrecen-környéki törpebirtokos drámai levele sorsának csapásairól és családjának mindennapos éhezéséről — Segítség!

A modern szociális adatgyűjtés kedvelt témája a most feltörekvő reformnemzedék komolyabb részének, amely majd előbb-utóbb az ellenzéki pártok között helyezkedik el, ha a mai kormányzat tehetetlenségét egyszer meglátja. A szociális adatgyűjtés apostolai bejárták a szegény néposztályokat, írásos dokumentumokat gyűjtöttek afelől, hogy és mint gondolkozik a nyomorgók tábora a világról s önmagának viszonyáról ezzel a világgal kapcsolatban. Nekem volt szükségem arra, hogy újabb a magyar közgazdasági élet tönkremenetelének — 1931-32 telén — irtam egy cikksorozatot „Ott lenn” címmel. Az volt az ambícióm, hogy azoknak a néposztályoknak a szociális keresztmetszetét készítssem el, amelyek kikerülhetetlenül csúsznak a nyomoruság örvényének sodrában a reménytelenség felé. A sorozat külön-külön rajzolta meg számtalan helyszínen szerzett adat alapján minden egyes foglalkozási ág helyzetét és sorsát. Rettenetes nyomoruságot láttam s feledehetetlen benyomások állítottak akkor oda ezeknek az embereknek oldalára, akiket Rooseveltnél találok nevezett elfelejtett embereknek. Láttam bodai embereket, akiknek a gyermekeik anyaszült meztelenül szaladgáltak télen a hóban, ha az illemhelyre — a ház mögé — akartak kimenni. Láttam éhezőket, nyomortól elsorvadt kisdedeket és az éhhalál szélén álló aggodat. De engem is megrendített az a levél, amelyben egy debreceni törpebirtokos drámai levele, amelyben a Debreceni Független Ujság és általa a társadalom segítségét kéri. Nem csiszoltam ki ezt a levelet, azzal a meggyőző erővel, drámai feszültséggel és a nyomoruság adta fantáziámat indító stílussal, amelyet az igazán átélő dolgok leírása nyújt, hacsakom a Debreceni Független Ujság olvasói elé.

(SZERKESZTŐ.)

Debrecen, 1935 július 5.

Tekintetes Szerkesztőség!

Mint a nb. lapjuk mindennapos olvasója, bátorkodom az alábbi levéllel s kérésrel fordulni, — sziveskedjenek e levelet Thury Levente úrnak átadni elolvasás után.

Már rég készülök írni, de most már nem halasztom tovább.

— Én kereskedői pályán voltam 12 évig, majd a közigazgatásnál, adókezelésnél 4 évig, de három féle sörvem és más betegségem miatt orvosom tanácsára paraszt lettem. — Dolgozom, mert muszáj...

— Az 1919. évben itten vettem e kis tanyát a város alatt, amely ma áll 3 és háromnegyed földből, amelynek körülbelül fele csak szántó, a többi vizesrét, szikes legelő. — A rét most száraz, de a legelő is száraz, nincs rajta semmi.

— Ezen kis földcskéből neveltem fel 4 gyermeket. Igaz, hogy van 1680 pengő kebelzett tartozásom is, amelynek a

kamatát óriási nehézségek között tudom rendezni.

— Két lányomat férjhez adtam, ahogy tudtam, de még mindig négyen élünk, illetve élünk e kis földből, ha teremne.

— Mint három féle sörves s idegbajos ember — a világháborúban semmiféle helyen nem vettem részt, igaz, hogy a közigazgatásnál ekkor 4 emberért dolgoztam, — semmilyen terhes állást vállalni nem tudok. Így itthon, magamnál, sokat, de igen sokat dolgozok, kubikolok, mert földem gidres-gödörös volt, még ma is víz-állásos, ha sok eső van.

— Konyakertészetet folytattam éveken át. A termény hetenként 3-4 napon magam huztam talyigán be a piacra, ami ide 5 és fél-6 kilométernyire van. Éppen elég volt.

— 1925-ben félbehagytam vele, mert lábaim igen meggyengültek, — nem bírtam tovább. Most már csak rendszeresen gazdálkodom.

— Az 1933. évben a minisztérium útján irányított gazdálkodást kezdtem s földembe háromnegyed részben mákot vettem. Reméltem, hogy terem nekem 12-14 mázsa mákom á 60 pengőért eladom, tudok belőle venni mindent.

— Igen! — a mákom igen szép is volt. Lett is 14 mázsa, de júli 24-én, vasárnap déli 1 órakor óriási zivatarral jött nagy jég nagyszemű esővel, csak úgy ömlött 2 óráig.

— Itt a víz mindent felvett, de a mák termésemet, ami éppen virágzás után volt, teljesen agyon és a sárba verte!

— A földjémmre 5 napig a nagy víz miatt nem tudtam lemenni, csupa víz, sár volt, minden úszott!

— Amikor is a máktermés érne kezdett, látszott a nagy baj. — 52 zsák mákbugót szedtünk össze kézzel s ezt egyenkint bontottuk fel kézzel s ekkor láttuk, hogy a mák éretlen, veresen maradt. Egy-egy mák fejben 5-10 szem volt kék, a többi veres.

— Amikor kész lettünk, kiszemeltük, kirostáltuk stb., maradt 42 kgr. amit eladtam á 28 fillér.

— Ennyi volt az 1933. évi bevétel.

— Na most aztán ebből fizessek adókat s éljek meg negyed-ötöd magammal.

— Volt 40 négyszögöl répám, aljas

földben, ez odafult a víz alá, ami 3 hétig rajta állott.

— Az 1934. évben e földekbe dinnyét, ugorkát, paradicsomot, borsót, korai krumplit termeltem, illetve vettem és ültettem.

— Ezeket a nagy szárazság ölte meg, — a krumplit pedig a féreg (szürke) pusztította.

— Összevissza árultam 54 pengőt. Düből fuvarok s helypénz 12 pengő, maradt nekem 42 pengő, ami bizony még adóra is kevés.

— No most mit csináljak, miből éljek negyed-ötöd magammal?

— Dolgozok, de beteges erővel nem sokat bírok. És még az erős ember sem kap munkát.

— Valamikor 20, 21, 22, 23. évben még kaptam az erdőbe fanyesést, így tudtam magamnak tüzre valót csinálni, — de ma már ezt sem adják nekem, azt mondják: van házam, földem, nekem a gallyazás nem jár!

— Az ősszel búzát nem tudtam venni, így vetni sem tudtam. Majd, amikor nb. lapjukban olvastam, hogy a főispán úr újabb vagon búzát eszközölt ki a minisztériumtól, én is kértem 50-60 kgrot, csak nekem nem adtak, hiába jártam utána három hétig, — egyik ajtóról a másikra küldtek.

— Ha valami helyen azt mondják: én földadót nem is fizetek, mert a földadóm 10.48 P, azt pedig a boletta alap fizeti.

— No most lássuk, hogyan segít rajtam a boletta.

— Mint törpebirtokos búzát termelni nem vagyok képes, illetve a kenyérnek valót venni kell.

— Egy évben nekem kell 12 mázsa búza lisztje, mert nekünk főledelelünk a kenyérféle. Tehát a 12 mázsa búzával én (á 3 P) fizetem a boletta alapba 36 P-t.

— Hát kérem ebből lehetett 10.48 P könyöradományt adni s akkor a szemem közé vágni, maga nem is fizet földadót!

— Amióta eltörölték a bolettát, persze pénzem nincsen, hogy búzát vegyek mázszámra, így csak a lisztet tudom valahogy megvenni 2, 3, 5, 8 kgrot stb. Persze, hogy nekem a 12 mázsa búzából került lisztért így a boletta alapba 5 P-vel 60 pengőt fizetek be.

Iparosok, kereskedők

rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban

hirdetnek!

Ugy-e szép kedvezmény nekünk, kicsi embereknek?

— Mint méltóztatott látni, a múlt évben semmi sem termett.

— A tavasszal a földemet számtalni, vetni kellett volna, de nem volt egyetlen fillérem sem, így nem tudtam mi tevő legyek.

— Majd jött a választás, jöttek a kortések, előadtam, segítsenek rajtam. Mindkét párt ígért mindent, de végre egyik sem segített. (Az egységes, a nyilaskezes pártok.)

— Egyik jóismerős úri barátom ajánlatára az egységes párthoz folyamodtam segítségért, (ő ajánlotta pártfogását) kértem, hogy legyenek segítségemre, szántassák ki a földemet, én képtelen vagyok reá, pénzem nincsen, amíg nem terem. Eladni nincs mit most.

— Hát kérem, hiába írtam, voltam, kértem, nem hallgattak meg, illetve nem segítettek, holott én nem kényszeradományként kértem, — megfizettem volna a termésemből.

— Kérem szépen kiszántotta földjeimet egy ellenzéki érzelmi ember. Azt mondom, — ha terem megfizetem, — ha nem fizetem, még avval nem megy tönkre.

— Könyörgöm, — hosszú hónapokon keresztül éhezünk s éhezünk még ma is, mert a tavalyi krumpli rég elfogyott, új az pedig nincs s ha esőt nem kapunk rövidesen, semmi sem lesz.

— Kérem szépen, — sokat koplalunk, ezt csak mi tudjuk, mi érezzük mit szenvedünk, de adót fizetünk.

— Éppen ma voltak itt az adóba 29 P. hátralékban foglalni s lefoglalta az egyetlen tehenemet, meg 5 tyukot.

— Az elmúlt évben volt nekem 2 nagy kocám, amelyek december 2-án lejártak 16 darabot. Ezek a malacok eladók lettek volna. No majd február végén visszem a vásárba. De sajnos február 12-ére egyetlen egy sem maradt, mind a 16 süldőmalac és a 2 kocám eldőglött. Persze már ekkorra már mindenemet megérették, sőt a kölcsönkért krumplit is, ezt pedig nem tudtam s nem tudom megadni. Nincs!

— Mi sokkal jobban reá volnánk utalva az inségakcióra, mint ott vannak sokan, akik az ott kapott élelmen disznót tartanak.

— Mi koplalunk. Ime most d. u. 3 óra, de reggel 9 óra tájban ettünk egy kis krumplilevest, egyebet semmit.

— Tehenem igaz van, de ez is koplal, nincs mit ennie, száraz szalmán tengődik. De ha volna is, az utolsó féllitert is el kell adni, mert a tartozás felemészti.

— A tejt csak addig látjuk, amíg fejünk. S az a 2-3 liter napi tej, itthon is elfogyna, — de sajnos nincs és nincs a mi számunkra!

— Kérem szépen! Ma az állami, megyei, városi hivatalnokok élnek, jó fizetést kapnak s ezek a vasuton feleáron és ingyen utaznak!

— Itt lakik a szomszédomban egy útkaparó, az évi jövedelme 1700 pengőre felmegy a fizet egyházadót 4 pengőt, én tőlem 30 pengőt kértek.

— Nagyságos Thury Levente úr! Nagy élvezettel olvasom cikkeit, pld. a telepítést is stb.

— Erre csak azt akarom felhozni, hogy a mi családunknak 30.000 hold földjét már évek óta a nagyváradai képtalan bírja — minden ellenszolgáltatás nélkül, amiből nekem 400-500 az örökségem s ime családommal éhezünk, koplalunk, csupa rongyos rajtam az ing, a

AUSZTRIA
GYÓGYFÜRDŐI
ÉS NYARALÓI
A LEGOLCSOBBAK!

mert schillinget orvosi bizonyítvány és utlevél alapján felár nélkül lehet igényelni!

60% visszautazási kedvezmény!

Mindennemű felvilágosítás, prospektus és kedvezményes menetjegy, ugyszintén schillingigénylés

OSZTRÁK FORGALMI IRODA
Budapest, VI., Andrássy ut 28.
továbbá a MÁV. hiv. menetjegyiroda és fiókjai.

k,
edők
ket,
találnak,
nkban
nek!

ruha, a cipőm teljesen szíjjel van
melve, nem találk rá 30-40 fillér,
hogy megcsináltassam,

de ugyanakkor lefoglalják a tehene-
met stb., stb.

Kérem, éhezünk, koplalunk, nincs mit
enni s ehhez még sok a tartozásom is.
Végül hálás köszönetet mondok szí-
vélyes meghallgatásomért s kegyeskedjék
segítségünkre lenni nb. lapja útján.

Vagyok s maradok hazafias
tisztelettel, üdvözlettel

Bellegelő 117.

U. u. igen ideges vagyok.

Várady Géza
törpebírtokos.

Utóirat.

Ápríl 20. óta lámpát sem gyújtunk,
mert nincs miből petróleumot venni. Az
éret pedig nem ég benne!

— Hogy a télen hogyan éltünk!
— D. e. reggeli volt 10-11 óra táj-
ban krumplileves persze kenyér nélkül.
D. u. este 5 óra tájban, krumplileves
vagy sófaft-krumpli, vagy sült krumpli
vagy paprikáskrumpli, vagy főtt krumpli
reszelt cukorréppával.

— Vasár- és ünnepnapon cukorrépa fő-
ve krumplival.

— Reggel felkeltünk 9 órakor télen,
leférdtünk 5-6 órakor este, de sok-
szor még napvilágon, — hogy ne kelljen
türelmi, mert nincs és nem volt mivel,
mind az a kevés csutkaizik, ami még el-
fogott.

— Hát kérem szépen idejutottunk, —
a magyar, aki dolgozik. Most reggel 3
órákor kelünk és sötét estig, nincs mit
enni! — Már szédülök, azt sem tudom,
hol a fejem az éhségtől.

— Én 59. feleségem 58 évesek vagyunk.
Persze mindketten betegesek és nincs mit
enni.

— Kenyér!?!? — már 4 napja nem
ettünk!

— Még egyszer bocsánat szívélyes tü-
relmükért s ismét pártfogásukat kérve,
ragadják meg a tollat keményen.

Várady Géza.

Még 1930. évben ötféle lapom járt, rá-
dóm volt, — ma semmi, a koplaláson
kívül.

PEARL S. BUCK VALASA ÉS ESKÜVŐJE EGY ÓRÁN BELÜL

Érdekes válóper folyt le Renoban
az Egyesült Államok válóperes há-
zaspárjainak Mekkájában.

Pearl S. Buck a világhírű regény-
író, akinek munkái nálunk is na-
gyon kedveltek, vált el férjétől, John
Lossing Buck missiós lelkésztől, aki-
nek oldalán évekig élt a távol kelet-
ten.

Mrs. Buck válóperével egyidejűleg
folyt le legjobb barátjának Mrs.
Ruth Abbott Walshnek is a válópere,
aki Richard J. Walsh könyvkiadótól
vált el.

Egy órával a két válóper befeje-
zése után Mrs. Pearl J. Buck meg-
esküdt Richard J. Walsh-sal, aki
könyveinek kiadója.

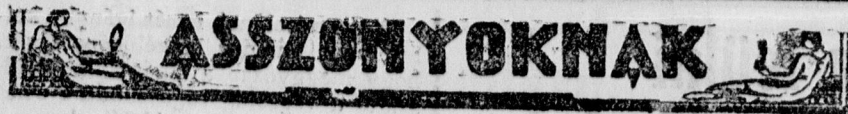
Az esküvői szertartásnál tanuként
Mrs. Ruth Abbott Walsh szerepelt.

HIRDETMÉNY

Értesítem a város érdeklődő lakosait,
hogy a gazdasági ügyosztály a Barom-
vásártér melletti fasorból kitermelt oca
9 ünköbméter tuskó és 16 drb. 2-2.5
hosszú akácronk eladása céljából folyó
évi július hó 16-án d. e. 10 órákor a
Baromvásártéren nyilvános árverést tart.
Debrecen, 1935 július 9.

Helyettes-polgármester.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA
A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN
HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZI
BE SZUKSÁGLETEIT.

ASSZONYOKNAK

Pesti ember nyara

Hol nyaral az idén a pesti ember?
Otthon. Se pengője, se valutája.
se ideje; kedve még csak volna az
utazáshoz, de ez egymagában nem
elég. Felesége megadóan, vagy láza-
dozva, durcásan, vagy türelmesen,
egykedvűen, vagy méltó haragra lob-
banva, de mindenképpen követi élete
párjának példáját.

**Ha jó formát akar,
úgy fűzőjét és melltartóját
készíttesse**
„L U J Z A” szalonban:
Arany János u. 6. sz.

Nem is tehet egyebet.
Viszont az asszonyokon — ősi tör-
vény ez, a gyengébb nem védelmé-
re — nem lehet kifogni, se fértnek,
se mostoha körülményeknek, még
magának az Uristennek sem. Ha ők
nyaralni akarnak, hát akkor nyaral-
nak, ha nem Deauville-ben, hát a Ba-
latonon, ha nem a Balatonon, hát a
Palatinusban és ha ott se lehet — a
csuf időjárás miatt — hát bebújnak a
fedettbe. De nyaralnak, azt a kutya-
fáját, nyaralnak amugy istenigazá-
ban, hogy beleizzad — a férjük.

— „Alice” női divatszalon Kossuth
ucca 39. II. lépcső II. em. A Tikávon
nagy festűnös keltett párizsi nivójú
ruháival, amely a jó vonalra fekteti a
fősúlyt.

Hogy miért? Hát teszem, kimegy
a pesti asszony a strandra.

FÜZŐ, MELLTARTÓ
különlegességek, gyógyfűzők or-
vosi rendeletre is. bt. Fráterné.
Rendelés: Bárdos Bijou szalonban,
Kálvin-tér 2. szám alatt.

Minimális felszerelése a követke-
ző: színes vagy nyersszínű lenvászon-
ruha, széles négyzetes hát kivá-
gással, keskeny, elütőszínű övvel; a
szoknya oldalt vagy hátul gomboló-
dik és egészen szűk. Lában — hála
a depilációnak, — nincs harisnya,
legfeljebb egy kis visszatúrt színes
zokni és szandálcipő. Fején a dressz
színében tartott, ujnyi széles hajle-
kötő szalag, karján számtalan fa és
rézkarika, kezében pedig szatyornak
is beillő, hatalmas vízhatlan táska.

Arany kalapszalón, Sas u. 4. A leg-
modernebb kalapok óriási választék-
ban kaphatók. Panama kalap már
3.50-tól, színes kalap 1.90-től, alakí-
tás modell után 1 P.

Ha a hölgy karcsú (és ki vallja
be, hogy nem az?), akkor fürdőruhá-
ja fehér, esetleg világoskék színű, ez
a két szín pompásan áll a napégette,
bronzbarna nőknek, kétrészes dressz
helyett még mindig inkább az egybe-
szabottat viselik, amely előnyösebb
is legtöbb esetben, mint a kétrészes.
Viszont a szoknys fazonnak és az
övnök bealkonyodott, alig lehet hir-
mondót is látni belőlük.

**SZÉP ÉS IZLÉSES KALAPOT ol-
csón ROBOZ JOLÁN KALAPSA-
LONJÁBAN vásárolhat, Piac ucca 18.**

Napozáshoz short-ot ölt fel, amely
lehet franciás, nagyvirágos, tarka-

mintás felsőrészrel és valamivel tér-
den alul érő, szoknyaszerűen, bő nad-
rággal, vagy angolos: kétszebes, sö-
tét színű nadrág, kockás vagy haránt-
csikos felsőrészrel, amely tág teret
enged a fantáziának és a rendelke-
zésre álló anyagnak. Lehet két te-
nyérnyi széles pánt, amely elől ke-
resztbevetve a nadrághoz gomboló-
dik; a vállon szintén gombolással
erősítjük hozzá a válltól függőleg-
esen leszaladó, ujnyi széles pántok-
hoz. Lehet mellényke, ujjatlan mat-
rózbluz, áll alatt kicsit húzott, telje-
sen hát nélküli felsőrész, kinek-kinek
az alakjához és ízléséhez mérten.

A legmolettebb hölgy is csinos le-
het, ha fűzőjét és melltartóját Fi-
scher divatszalonban (Piac ucca 49.
I. em.) készítteti.

Áramvonalas sapka, sötét szem-
üveg, napolaj és hegyes kuli-kalap
egészítik ki a strandtáska tartalmát,
amelynek ára vetekszik egy kisebb
fajta háztartás heti költségeloirány-
zatával.

— Aki a ruháját igazán szereti,
Borossnál tisztíttatja, festeti. Piac
u. 77.

Ezért izzad a férj, míg felesége
hűsöl s ezért vágyja vissza az aran-
jueri szép napokat, mikor együtt me-
hettek hűsölni — short és pong nél-
kül, de fiatalon.

GÁL ANNA.

Egyszer sikkasztott-kétszer ül?

Gergely József, 35 éves mesztgényei
lakos volt fűrésztelepi kezelő 1929-ben
a lillafüredi erdőhivatalnál volt alkalm-
mazva az irodában, mint altiszt. Ke-
véssel alkalmaztatása után igen súlyos
anyagi helyzetbe került. Pénzkezelés-
re és pénzek inkasszálására ugyan
felhatalmazva nem volt, de mivel igen
sok volt az erdőhivatalnál a munka,
inkasszálást is bízták rá. Az altisztet
éppen abban az időben perelték be
gyermektartásért is. A kétségbeesett
ember erre hozzányult a hivatalos pén-
zekhez, amelyek telemekváltásokból
folytak be a kezébe és a pénzből 2162
pengőt elsikkasztott.

Tavaly aztán nyomára jöttek a sik-
kaszásnak. Az altisz ellen eljárás in-
dult, melynek befejezésével a törvény-
szék Gergely Józsefet sikkasztás bü-
ntetéért nyolc havi börtönrre ítélte el.
A büntetés kitöltése után derült ki,
hogy Gergely 1930-ban is sikkasztott,
még pedig olyan módon, hogy egy
fautalványra ráhamisította Radó Gábor
erdőtanácsos nevét és erre az utal-
ványra felvett 270 pengőt. A sikkasz-
tás elkövetését az is nagyon megköny-
nyította, hogy a bárcakönyvben a hi-
bás kötés folytán két azonosan számo-
zott zöld bárcalap volt, melyek egyi-
két az altisz hivaaloson elkönyvelte és
a másodikat vette fel, illetve utaltat-
ta ki magának az elsikkasztott össze-
get.

Gergely ellen újra eljárás indult köz-
okirathamítás és sikkasztás miatt.
A törvényték erre újra kimért hat hó-
napi börtönt Gergelynek, aki kétségbe-
esetten kérte annak bizonyítását, hogy
ő a pénzt az előbbi összeggel együtt

BAD-TATZMANNSDORF

(Tarcsafüredő) Ausztria Burgen-
land. Elsőrangú szív- és női
gyógyfürdő. Természetes szénsa-
vas pezsgőfürdők és moor (vas-
láp) fürdők. Összeköttetés Szom-
bathelyen át. — Prospektussal és
felvilágosítással szolgál.

Szász József Debrecen, Ferenc
József út 56. szám.

Bodnár Mihályné nagy sikere a divat- frizura-bemutatón

A közönség nagy érdeklődése mellett
folyt le a napokban az Angol Királynő
összes helyiségeiben a divatfrizura-be-
mutató. Debrecen előkelő publikuma
nagy számban jelent meg az érdekes
bemutatón, amely nemcsak különleges,
de látványos is. Szébbnél-szebb, modern
frizurák vonultak fel a közönség előtt,
amely nem győzött eleget tapsolni. A
legnagyobb sikert a bemutatón Bodnár
Mihályné hölgyfodrász és kozmetika-
szalon (Miklós ucca 2., Apollóval szem-
ben) frizurái aratták. Gyönyörű frizura
kreációi, valóságos frizurakölteményei
szinte frappírozták a publikumot. Az
arcok kikészítését Bodnár Mihályné
végezte, a legnagyobb szakképzettség-
gel.

Debrecenben egyébként már nagyon
sokan és előnyösen ismerik Bodnár Mi-
hályné szalonját, a hölgypublikum egyre
jobban megszereti, ami érthető is, —
mert nemcsak mindenki igényét kielé-
gítő, tökéletes munkát produkál, hanem
a mai gazdasági viszonyokhoz képest
mérsékelt áron dolgozik.

folytatólagosan sikkasztotta. A tör-
vényték azonban nem fogadta el a
bizonyításkiegészítési indítványt. Az
ügy fellebbezés folytán a debreceni
ítélőtábla elé került. A vádlott védője
itt is felajánlotta annak bizonyítását,
hogy védenca a sikkasztást folytatóla-
gosan követte el és a vádlott maga is
kijelentette, hogy bizonyítani kívánja
ezt a körülményt.

— Tessenek elhinni kérem, hogy én
még huszonkilencben elhatároztam ezt
a sikkasztást — mondta Gergely — és
meg is szenvedtem már érte.

A tábla elutasította az indítványt
és helybehagyta az elsőfokon eljáró
bíróóság ítéletét, amely ellen a vádlott
és védője semmisségi panaszt jelentet-
tek be.

DR. BUDAY-GOLDBERGER LEÓ ÁTVETTE A TEXTILEGYESÜ- LET ELNÖKSÉGÉT

Budapestről jelentik: Folyó hó 10-én
előnk tanácsulást tartott a Magyar Tex-
tilgyárosok Országos Egyesülete. Ezen
az ülésen először funkcionált ismét dr.
Buday-Goldberger Leó elnöke vezérigazga-
tó, mint soros elnök, miután a Textil-
egyesület múlt héten megtartott köz-
gyűlésén az egyesület vezetését Szurday
Róbert társelnök átruházta. Az előnk tá-
nács a folyó ügyekkel foglalkozott. A
tanács ülésézését egyébként most a nyári
szünet megszakítja. Dr. Schiller Ottó fő-
titkár július 22-én tanulmányútra indul.
A brüsszeli világiállításra utazik, amely-
nek tudvalevőleg sok magyar textilvonalat-
kozása van.

Fele-felébe akarta leülni a családfientartó cigány büntetését a két bátyja

Hivatalban dolgozni legtöbb esetben unalmas foglalkozás, a száraz akták nem sok szórakozást nyújtanak. Vannak azonban hivatalok, ahol a munka nem mindig unalmas, sőt annyira változatos és érdekes, hogy a tisztviselők egyenesen sajnálják, ha befejeződik a hivatalos óra. Ilyen hivatalnak számít az ügyészégi iroda, ahol annyi furcsa esemény játszódik le akár egyetlen délelőttön, hogy a tisztviselők élményeikből nyugodtan összeállíthatnánk több kötet regényt. De szükség is van arra, hogy ebben a hivatalban ne mindig csak az egyhangú akták között böngésszenek és ne sablonos ügyekkel foglalkozzanak, mert annyi itt a munka, mint talán sehol másutt. Mégis a legpéldásabb rendben intéznek mindent, viszont könnyebbségükre szolgál, hogy olyan derűs epizódok is történnek, mint az alább következik.

Egy korcsnában valami verekedés történt, amibe belekapcsolódott a helyiségben muzsikáló cigánybanda egyik tagja is.

Ő is ott küzdött a verekedők között, egészen addig, amíg megérkeztek a rendőrök, akik véget vetettek a csatának, viszont a résztvevők neveit felírták és megtették a feljelentést. Így került a fiatal muzsikos cigány a bíróság elé, ahol

testi sértés miatt tíznapos elzárásra ítélték.

A cigány megfelebbezte az ítéletet, de azt a legfelsőbb bíróságok is helybenhagyták. Ilyenformán tehát nem volt más hátra, mint az, hogy bevonuljon a fogházba.

Igen ám, de

a cigány éppen abban az időben, amikor megérkezett a fogházi behívó, kitiünően keresett.

Soha annyi pénzt nem vitt haza, mint amikor meg kellett volna kezdenie a büntetés kifizetését. Ezért összeült odahaza a családi tanács és a cigány-nemzettség apraja-nagyja azon töprengött, hogyan lehetne segíteni a dolgon.

Valamit mégis kiúthettek, mert másnap megjelent az ügyészégen két cigányifjú. Az elítélt nem volt közöttük. Bementek a hivatalba és előadták, hogy a büntetés kifizetése végett jelentkeztek.

A tisztviselő ezt tudomásul vette és megkezdte az adatok felvételét. Előzőleg azonban megkérdezte őket, hogy miért vannak elítélve.

— Verekedés miatt, — felelték mind a ketten.

Először az egyikük mondta be a nevét, címét, foglalkozását, vallását, meg mindent, a tisztviselő, aki a bírósági aktát is nézte, meglepetten szólalt meg:

Mi a csuda! Itten Béla van, magát meg Lajosnak hívják. Hát ez hogy lehet?

Jól van az kérem kezdtek magyarázni — hiszen a Béla lett megbüntetve.

Miféle Béla? — lepődött meg újra a tisztviselő.

— Az öcsénk. Ahelyett jöttünk most leülni a büntetését. En öt napot, a testvére szintén öt napot. Fele-fele.

A tisztviselő nem tudta, hogy nevéssen, vagy bosszankodják. Egy ideig mérgeledött, aztán magyarázta a két cigánynak, hogy amit kérnek az lehetetlen. Itt nem úgy van, mint a bandában, hogyha megbetegszik a nagybörös, akkor mást is lehet beál-

litani helyette. A büntetést annak kell kifizetni, aki megkapta.

— Hát ez mán csak nem helyes! — rázták a fejüket a cigányok, akik, ha rajtuk múlt volna, egészen bizonyosan másként alkották volna meg a törvényt. De azért nagynehezen mégis csak megértették, hogy a „fele-fele” elgondolás nem vihető keresztül, mire mást eszeltek ki.

Kifejtették a tisztviselő előtt hogy az öccsük a kenyérkereső a családban. Éjszaka muzsikál, nappal viszont alszik. Engedjék meg hát azt, hogy éjszaka kinn nyaradjon és e helyett huszszor egymásután vonuljon be nappal a fogdába.

— Hiszen az mán mindegy is neki, hogy hun alszik, a dutyiban, vagy odahaza!... — mondták.

Az öreg tekintetes esete a kikapós menyecskével, a mélabús férjjel és a rejtélyes csecsemővel

A dolog általában úgy kezdődött, mint ahogyan a középeurópai szokások szerint kezdődni szokott, mikor az asszony egyszerűen kiterjeszti hitvestársi bizalmát szeretett férjének személynén tulmenőleg.

Ebben az esetben előbb belterületi terjeszkedés történt. A sógor, aki jobbképű vala férjüremnél, meghívódott gyakorta ebédre, vacsorára és uzsonnára. A megfelelő idő múlva, a mélabús férj, aki ebben az időben még csak mérsékelten mélabuslakodott, megvidámult. A vidámság oka egy csecsemő volt, akit neje hozott a rendes keretek között a világra. A családi örömök lezajlása után a megvidámított férj újra komorulni kezdett. Ugyanis a sógor többé nem uzsonázott náluk, ehelyett mások lőnek hivatalosak. Eleinte egy-egy uriember jelent meg ebédre és vacsorára és csak uzsonnára jött más. Később annyian voltak, ahányszor enni szokás napjában.

Mikor már ketten jelentek meg vacsorára és az ebédre is ottmaradt egy magát kellemetesen találó ifjú, a férj zordon gondolatokat kezdett táplálni és kijelentette, hogy háza veszélyesen hasonlít az olynémű helyiségekhez, melyek az újságba „jobb kifözde” címen szoktak szerepelni a hirdetési rovatban. Egyről azonban megfelekedett. Arról, hogy a kifözde házhoz is szokott kosztot szállítani. A neje azonban tömören csak annyit válaszolt a férjnek, hogy le van szavazva és folyt a kifözés tovább. A férj már anyagi tönkrementést célozgatott, de csodák csodája, a ház napról-napra dusábbá vált anyagi javakban. Mélabús férjünk erre elhatározta, hogy a logika szabályai szerint megoldja valahogyan ezt a ritka, felette különleges természeti tüneményt.

Vidéki városban nem nehéz magánuton kinyomozni egy ilyen tüneményt nyitját és férjünk nyakába vette a várost. Kinyitotta füleit és bécsukta a száját. Miután közel egy hónapig nyomozott tárt fülekkel, összecsoportosította az anyagot és abból meglepő következtetésekre jutott. Az első az volt, hogy az asszonynak valahogyan vázát a ház-

A tisztviselőnek ismét igénybe kellett venni minden beszélőképességét, hogy meggyőzze a cigányokat, akik szinte a végsőkig ragaszkodtak ötletükhöz. Sőt, amikor látták, hogy a kérelem nem használ,

sírni és zokogni kezdtek, úgy próbálták hatással lenni a hivatalnokra.

De minden hiábavalónak bizonyult, ötletük nem volt megvalósítható, mire aztán mégis csak eltávoztak.

Alig hogy elmentek, ismét nyílt az ajtó és belépett egy harmadik füstöképű. Ő volt, akit megbüntettek. Jelentkezett, hogy leülje a büntetését.

Kiderült, hogy előbb beküldte a testvéreit, próbáljanak valamit kialkudni, amikor látta, hogy a kísérlet sikertelen, rászánta magát a bevonulásra.

Előbb azonban még ő maga is sírt és jajgatott egy kicsit, gondolta, hát ha ez még segíthet valamit. De nem segített.

Hát nem szórakoztató egy olyan hivatalban dolgozni, ahol ilyesmi történnek?

hoz, a második, amiért ugyan kár volt a falut egy hónapig róni, hogy az ujszülött feltűnő hasonlatosságot mutat a tisztelt sógorral, a harmadik illő tárgyilagossággal leszűrt eredmény pedig, hogy ő, a férj elég ostoba vala, hogy ezt már előbb nem vette észre.

Miután ilyenképpen kitöprekedte magát, vérző szívvel eltávozott és egyik rokonához költözött. — Valahogyan nem szerette sohasem a társasvacsorákat. Ezután lipitói turót vacsorázott bicsakkal. Elméje megéledett és kezdett hosszú és tartós összefüggéseket sejteni neje és a vacsorai közönség között. Aztán összeállította a vacsorázók és ebédelők névsorát, elment hozzájuk és lelkükre beszélt. Vagy hatan kinevették, ketten szóba sem álltak vele, három férfiú azonban, akiket a neje a kisded nevelési költségeivel, illetve ezek fedezésével ki akart tüntetni, némi diszkrét célzásokat tettek. A férj még jobban elkomorult és most már elegendőnek vélte a nyomozati anyagot arra, hogy hitvesével is megtagyalja. Evégből utrakelt az elhagyott családi fészek felé.

A fészekről azonban legnagyobb rosszakarattal sem állapíthatta meg, hogy elhagyott volna, ellenkezőleg. A jelek előbb valóban a kietlen magány jelei valának és a férj már a csemetéskor, — melyre senki sem jelentkezett, — magában mélán kezdte szavalni Vörösmarty örökszép versét:

„Áll a kis lak puztán, ridegen,
Gyom veri fel nyájas udvarát.”

Nem is sejtette, hogy mennyire másként áll a dolog és hogy színre lép majdan amaz idegen is, akiről csak most lehetett megállapítani, hogy nemcsak a versben, hanem a „kis lakban” is szerepet kapott. Miután a csemetésre nem jött ki senki, a férj stilszerűen a versben előforduló gyomot kezdte alakítani. Nem az udvart verte ugyan fel, hanem az ajtót kezdte verni, aminek következményeként a házmester is felverődött délelőtti álmából.

Végül is a döntés eredménytelennek mutatkozván, a férj felkapaszkodott a szoba ablakára és betá-

tett. Megállapította, hogy bent is pártolják a magyar klasszikus költészetet. Bent ugyanis neje és a nyájas idegen váltak láthatókká díszmagyarban, tekintettel a nyári hévségre, lenge díszmagyarban. A férj erre elhatározta, hogy befejezi a matinéét és mivel alabárdosokat nem tudott az ajtóhoz állítani, kénytelen volt prózaibb segédlettel megelégedni és állította vala a háznak derék mesterét egy derekas nyírfaseprűvel az ajtóhoz, mondván, hogy: lélek az ajtón se be, se ki.

A házmester ugyanúgy vélekedett, hogy célszerűbb lett volna a nyájas idegen bevonulását megakadályozni. A férj mélán bölintott, de — ugymond — ha már itt van, legalább maradandóan öröksüik meg a lélekemelő látogatást két tanu erejéig és elszaladt a sarkon állomásozó derék rendőrré. A rend őre meg is jelent és a törvény nevében felnyitotta az ajtót, valamint leigazoltatta a már melegebben öltözött idegent és eltávozott. Az idegen is eltávozott, a férj is eltávozott, a házmester pedig a sarokba támasztotta a seprűt és visszament aludni.

Ezután került fel a mult ködéből az öreg tekintetes tisztelteméltó alakja. Az öreg tekintetes nyugalmába éledelt a harmadik ucában és kizárólag esztétikával foglalkozott. Ennek is csak egyik fejezetében igyekezett specializálni magát. Csak a női bájokban megnyilvánuló szépség érdekelt. Sajnos, a családi társasvacsorákon nem ő volt az alapító tag és ezért az asszonyka elégtételül legalább azt az előnyt akarta neki biztosítani, hogy az öreggel fizetett meg az alapító tagsági díjat. Melegebb és hosszabb barátságba keveredett az öreg szépséggel és egy szép napon tudomására hozta, hogy az esztétikai vonalom nem fog sirbaszálni az öreg tekintetessel, hanem utódjában viruland tovább, az utódban, akivel ezennel megajándékozni van szerencséje az öreg tekintetést. Az öregúr hűledezve hallgatta késői férjüségének a discóségét és mivel valának már hasonló tapasztalatai, diszkrétan megkérdezte, hogy mennyibe fog kerülni ez a férfiasági dokumentum havonta. Ez a kérdés annál is inkább időszerű volt, mivel az asszony célzásokat tett a világ meg nem értésére, kitudódási kellemetlenségekre. Az öreg tekintetes sóhajva fizetett, nem sokat, száz pengőt havonta. — Aztán elsejnént odaállt a konzultukör elé és így szólt:

— Bertalan, Bertalan, ezt azért nem gondoltam volna!

A Vörösmarty-matiné után egy szép napon aztán megjelent a férj az öreg tekintetesnél. Bánatos és egyben ravasz ábrázattal. És mélabusan kérdőre vonta az öregurat. Bertalan azonban gavallér volt. Zordonan megszodorta deres bajszát és mereven begombolkózott. Semmiről nem tud, nem is ismeri a hitvest. Egyben tájékoztatja a férjet, hogy nem tartóztatja tovább.

A férj erre kitörő örömmel ragadta meg az öreg jobbát:

— Hála Istennek, hogy legalább ön nem került a hálójába, mert ropant ravasz egy nő az, kérem, úgy hallottam, hogy tartásdíjat is akar fizettetni valakivel a gyerekért, pedig hát — és a férj hamiskásan legyintett, utóvégre én vagyok az ura. — Micsoda — rikkantott az öreg tekintetes, — hijnye, az istenfáját, hát ezért fizetek én bolond fejfel száz pengőt havonta, hogy az a... — Mikor volt itt utóljára? — kérdezte a férj fuvolahangon.

— Szombaton, — ordította az öreg, — de garantálom, hogy utóljára volt.

A férj csendesen elballagott, azt hiszem, ő is egészen biztosnak tartja ezt a garanciát. Most a valóperig dupla adag lipitót vacsorázik.

„SCHULLER” festő Hatvan u. • Modern, olcsó butor-fényező Telefon
23. szám. • 32—06.

A kerti padokon alusznak a nincstelenek

A doktor ur, aki csavargó lett, az uccagyerek, aki családfenntartó és a cigánylegény, az ucca éneke

A felhők közül fehéren hullik le a hideg holdfény az éjszakában. Mesz-sziről az öreg Rákóczi-harang két órát kongat. Az állomás előtt levő Népkert csendes fái között, meztelen padokon álmódják álomtalan álmukat az élet nincstelenjei.

Fejük a mellükre kókad, a hátuk a föld felé borul, nyitott szájjal, elő-re-hátra bukó fejjel alszanak. Szomorú szürke emberverebek úgy gubbasztanak az éjszakában összehuzott testtel, a borzongató éji szélről dideregve.

A DOKTOR UR

Megállok az egyik pad mellett. Őszes haja, szikkadt arcu vénember alszik rekedt sipolással a padon. A szeméi mélyen behuzódtak a homlokába és kis hegyes orrán megcsillan a gázlámpa kékje.

Alszik. A feje előrehull. Sójajt és felnyitja a szemét.

Sohasem láttam még riadtabb, szomorubb szemeket, mint ezét az öregemberét. Van a tekintetében valami kutyaalázatoság, a megvert állat szükkölő, keserves pillantása és a megrugdosott kutya vicsorgó nézése.

— Mi az, — mondja és ásitásra táglul a szája — maga is? ...

Leülök mellé. Elhallgat s a tekintetét fenn felejtí a hajnalba fakuló égen. Aztán nagyot sóhajt és beszélni kezd.

— Fiatalember, ugy-e nem tudja, hogy ki vagyok én? — Előregörnyed a padon és fucsa vigyor merevül az arcára. — Doktor vagyok, ügyvéd... Azaz, hogy csak voltam — teszi hozzá keserűnyesen. — Most csavargó vagyok... csavargó... Saját kocsimon jártam! érti, saját kocsimon! pezsgőt ittam... Csontos hosszú ujjával cigarettát sodor magának. Ujságpapírba... A hirtelen felszökkenő nyári szél kibillenti kezéből a dohányt. Ijedten kap utána és szomorúan nézi az ezer darabra hulló füstenergiát.

— Még ez is... — sipol egy mélyet — így folyt el minden a kezem között. A házam, a kocsim, a diplomám...

Megkínálom egy leventével, mire közelebb ül hozzám és nekimelegedik a hangja.

— Tudja, nekem van két doktor fiam, Budapesten... Jó ügyvéd iródnak van sokat keresnek. Nekem negyven pengőt küldenek havonként. Tudnának többet is küldeni tudja, de azt akarják, hogy ne pazaroljak... Ez itt, ez a lóca, ez semmibe sem kerül. Semmibe sem... — ismétli halkán és a szeme nedvesen csillog.

— Ezt a ruhát — mutat magára — egy volt kollégám adta. Megsajnál, tudja...

Eldobja a cigarettá csonkját.

— Hajnalodik — sóhajtja hangtalanul és hátrahajítja a fejét. A szorosan lecsukott pillákon keresztül kibuggyan és lassan lefelé gördül két szomorú könnyesepp.

Alszik...

Lassan felállok és otthagynom a doktor urat egyedül a padon. A doktor urat, akinek kocsija volt, pezsgőt ivott és, aki most ujságpapírba so-

dort cigarettát szív, nem pazarol és éjszakánként csendesen sírdogál a kertek fapadjain...

A CSALÁDFENNTARTÓ UCCAI TORNÁSZ

A közvetlen mellette lévő padon egy kis gyermek alszik hosszan elnyulva. Rongyruhájából kivillan a meztelen teste. A kezei a pad két szélén lelőgnak a földre. Nyugtalanul alszik, mert forgolódik, nyöszörög és amikor a lábam alatt megrezzennek a kavicok, felriad.

Ugyanaz a kétségbeesett, kapkodó kutyatekintet, mint az öreg szomszédjánál.

Felsír.

— Ne tessék bevenni, detektivbácsi, én nem csináltam semmit...

Megmondom neki, hogy nem vagyok detektiv és, hogy nem lesz bántódása, mire szemét dörzsölve felül a padon.

— Miért alszol itt? — kérdem. — Nincsenek szüleid? Nincs lakásod?

— Dehogyan nincs, van nekem. A Téglavetőben lakunk. Kilencen vagyunk egy szobában. Jobb itt aludni a padon, mint odahaza a büdösségben...

Csak egy kicsit kemény. De otthon is a földön alszunk...

A pad alól kis kosárkát húz elő.

— Tessék venni virágot. Szekfű.

Csuda „klassz!”

— Virágot árulsz? — kérdem és kiveszek egy szálat.

— Igen, de mással is foglalkozom.

A szomszédban lakik egy fiu, a Kari, avval tornászunk a Dériben, meg a korzón. Két pengőt is megkeresünk naponta. De mindet hazaadjuk, mert apámék nem keresnek... A multkor az irta az ujság hogy elfagyaltozzuk a pénzt, amit így összekeresünk. Nem így van az kérem. Ha mi fagyaltot akarunk enni, hát elkérjük a maradékot a laccságos uraktól, meg a kis-asszonyoktól...

Összéb húzza a nadrágján a foltot.

— Azt is olvastuk, hogy a Dunántul-ra visznek, ha rajtacsipnek a köldökösön. Azóta kicsit félünk...

Leugrik a padról és a kezére áll. Így beszél tovább.

— Megdógozunk mi azért a két fillérért, tessék elhinni — mondja és kényelmesen sétálgat a két kezén. Egy elegáns szaltóval lábraugrik és nagyot ropgat a derékán.

— Kezét csokolom — billenti meg a sapkája szélét. Karjára veszi a kosarát és füttyörészve elindul a kivilágosodó város felé. Az ébredő verebek a fákon együtt csiripelnek vele. „Kecskebéka felmászott a...”

Lassan elhal a füttyész.

AZ UCCAI ÉNEKES

A kert tulsó végében, ahová kusza árnyakat borítanak a lombok és feifogják a gázlámpa toladó fényét, a padon egy hatalmas mellkasú cigánylegény alszik. Arcán többnapos szakáll, sapkája a szemébehuzva, olyan, mintha valamelyik apacsregényből szakította volna ki az élet és fektette volna ide erre az éjszakára.

Amikor lezöttyenek mellé a padra,

felriad és bizalmatlan, sunyi képpel mered rám.

— Ez az 'én padom! — mordul fel.

— Van itt elég lóca!

Lassan megszeliődül és a mindjobban kékülő hajnali ég alatt beszélgetni kezünk.

— Énekes vagyok, uccai énekes — mondja és kellemes baritonján dudolni kezd. — A dalokat mind magam írtam és magamat énekelem meg. Hallgassa csak — mondja és énekbe fog.

„Lyukas a cipöm és rongyos a ruhám, Jaj Istenem, miért halt meg az anyám?...”

A szomorú hangok szállanak, csapongnak a hallgató fák között. A cigánylegény fekete képén keresztülráng a meghatottság. A hangja ellágyul és lehajtja a fejét.

„Jaj Istenem, miért halt meg az anyám?...”

A szomszéd padok „lakói” ébredenek. Az éjszaka kiradt, szürke emberkéi felkelnek „ágyukról” és odajönnek hallgatni a hajnali éneket.

Leülnek a padra, akinek nem jutott hely, az a füre telepszik.

Egy madárcú kis öregember csen-

desen bólongat.

... mért halt meg az anyám?...

A cigánylegény előrehajol.

— Szerettem a primás lányát. Aki a Késes uccán lakik... Kidobtak... Nem adják azt a lányt ilyen senkihez, amilyen én vagyok. Pedig olyan gyönyörű dalokat énekeltem neki...

Leveszi a sapkáját, megrázza dús, fekete sörényét és sikongva száll az ég felé a szerelmes éneke. Amit a primás lányához írt, aki kidobta...

„Ne haragudj, hogy utadba álltam
vádoló szememmel, Drága,
Nem akartalak megbántani éppen
csak melengetni akartam árva
lelkem a szemed tüzeiben...
Ne haragudj, hogy egy pillanatra
Ráddöbbenve néztelek,
ne haragudj,
Amint énsem haragszom Terád,
hogy egy pillanatra
lebiggyesztetted a szád
és elfordítottad a fejed...”

Egy gyár szirénája hétköznapiam belezug az áhitatos csendbe. Reggel van.

A fekete énekes felteszi a sapkáját, meghuzogatja testén a ruhát és lassan elindul. A város felé. Hogy énekeljen... Hogy egyék... Hogy kidobják...

És elindul a nincstelenek szomorú, szürke serege is a nagy harcba...

A város felé. A kenyérért...

FÜLÖP LASZLÓ.

Az ágyban akarta megfojtani magát egy téglavetői fiatalasszony

Kölcsonadta a szegénységi bizonyítványát, eljárás indult ellene

Különös módon kísérelt meg öngyilkosságot Papp Imréné, 33 éves, Téglavetőben lakó fiatalasszony. Amíg gyermekei az udvaron játszadoztak,

az asszony befeküdt az ágyba, az ágy végére kötelet erősített és a kötélt másik végét a nyakára hurkolta. Réppen a lakásba megfojtani makát

s csupán a véletlen mentette meg az életnek.

Három apró gyermeke megéhezett és be akartak menni a szobába, hogy anyjuktól ennielót kérjenek. De hiába kopogtattak, senki sem nyitotta ki az ajtót, mire a gyermekek sírni kezdtek. A szomszédok meghallották a gyermeksiást és nekik is feltűnt, hogy Papp Imréné nem jelentkezik. Felfeszítették az ajtót és

odabenn a szobában, az ágyon már eszméletlenül találták a fiatalasszonyt. Azonnal levágták a kötéltől, majd értesítették a mentőket, akik a klinikára szállították Papp Imréné.

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32—12.

Az asszony hamarosan magához tért s elmondotta, hogy miért akarta eldobni magát az életet. Kölcsonadta a szegénységi bizonyítványát egy ismerősnek, aki azt a saját céljaira akarta felhasználni. A dolog azonban kiderült, — megindult a vizsgálat és ő annyira megijedt, hogy inkább a halálba akart menekülni, mintsem a hatóságok elé kelljen állania.

HIRDETMEY

Az 1929:XIX. t.c. alapján a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a korábbi évek gyakorlatára szerint az 1935. évben is összegyűjti a cséplési statisztikai adatokat. Az idézett t. c. értelmében ezeket az adatokat a cséplőgéptulajdonosoknak (bérlok kezelők) kell hetenként a hatóságoknak beszoigálatniok. A cséplőgéptulajdonosok részére az elsőfokú közgazgatási hatóság a cséplési adatok bejelentésére szolgáló nyomtatványok kiadását a folyó évi július hó folyamán délelőtt 8 órától 2 óráig fogja eszközölni a Kossuth ucca 20. szám, rendőrségi épület, földszint 46. sz. hivatalos helyiségében.

Felhivatnak az érdeelt cséplőgéptulajdonosok, hogy a szükséges nyomtatványok átvétele és az adatok bejegyzésére vonatkozólag utbaigazítás végett, az említett helyen és időben lehetőleg személyesen jelentkezzenek. Aki az adatokat nem szolgáltatja be, a hiányzó adatokat a hatóság a mulasztó fél költségére a helyszínen szerzi be, azonkívül ellenük a kihágási eljárást is megindítja.

Debrecen, 1935. július hó 10.

A városi elsőfokú közgazgatási hatóság.

Fele-felébeu akarta leülni a családfientartó cigány büntetését a két bátyja

Hivatalban dolgozni legtöbb esetben unalmas foglalkozás, a száraz akták nem sok szórakozást nyújtanak. Vannak azonban hivatalok, ahol a munka nem mindig unalmas, sőt annyira változatos és érdekes, hogy a tisztviselők egyenesen sajnálják, ha befejeződik a hivatalos óra. Ilyen hivatalnak számít az ügyészségi iroda, ahol annyi furcsa esemény játszódik le akár egyetlen délelőttön, hogy a tisztviselők élményeikből nyugodtan összeállíthatnánk több kötet regényt. De szükség is van arra, hogy ebben a hivatalban ne mindig csak az egyhangú akták között böngésszenek és ne sablonos ügyekkel foglalkozzanak, mert annyi itt a munka, mint talán sehol másutt. Mégis a legpéldásabb rendben intéznek mindent, viszont könnyedségükre szolgál, hogy olyan derűs epizódok is történnek, mint az alább következik.

Egy korcsnában valami verekedés történt, amibe belekapcsolódott a helyiségben muzsikáló cigánybanda egyik tagja is.

Ő is ott küzdött a verekedők között, egészen addig, amíg megérkeztek a rendőrök, akik véget vetettek a csatának, viszont a résztvevők neveit felírták és megtették a feljelentést. Így került a fiatal muzikus cigány a bíróság elé, ahol

testi sértés miatt tíznap elzárásra ítélték.

A cigány megfeleltette az ítéletet, de azt a legfelsőbb bíróságok is helybenhagyták. Ilyenformán tehát nem volt más hátra, mint az, hogy bevonuljon a fogházba.

Igen ám, de

a cigány éppen abban az időben, amikor megérkezett a fogházi behívó, kitűnően keresett.

Soha annyi pénzt nem vitt haza, mint amikor meg kellett volna kezdenie a büntetés kitöltését. Ezért összeült odahaza a családi tanács és a cigány-nemzetség apraja-nagyja azon töprengett, hogyan lehetne segíteni a dolgon.

Valamit mégis kislüthettek, mert másnap megjelent az ügyészségen két cigányifjú. Az elítélt nem volt közöttük. Bementek a hivatalba és elöadták, hogy a büntetés kitöltése végett jelentkeztek.

A tisztviselő ezt tudomásul vette és megkezdte az adatok felvételét. Előzőleg azonban megkérdezte őket, hogy miért vannak elítélve.

— Verekedés miatt, — felelték mind a ketten.

Először az egyikük mondta be a nevét, címét, foglalkozását, vallását, meg mindent, a tisztviselő, aki a bírósági aktát is nézte, meglepetten szólalt meg:

Mi a csuda! Itten Béla van, magát meg Lajosnak hívják. Hát ez hogy lehet?

Jól van az kérem kezdtek magyarázni — hiszen a Béla lett megbüntetve.

Miféle Béla? — lepődött meg újra a tisztviselő.

— Az öcsénk. Ahelyett jöttünk most leülni a büntetését. En öt napot, a testvére szintén öt napot. Felfele.

A tisztviselő nem tudta, hogy nevesen, vagy bosszankodják. Egy ideig mérgelődött, aztán magyarázta a két cigánynak, hogy amit kérnek az lehetetlen. Itt nem úgy van, mint a bandában, hogyha megbetegszik a nagybögös, akkor mást is lehet beál-

litani helyette. A büntetést annak kell kitölteni, aki megkapta.

— Hát ez már csak nem helyes! — rázták a fejüket a cigányok, akik ha rajtuk mult volna, egészen bizonyosan másként alkották volna meg a törvényt. De azért nagynehezen mégis csak megértették, hogy a „fele-fele” elgondolás nem vihető keresztül, mire mást eszeltek ki.

Kifejtették a tisztviselő előtt hogy az öccsük a kenyérkereső a családban. Éjszaka muzsikál, nappal viszont alszik. Engedjék meg hát azt, hogy éjszaka kinn nyaradjon és e helyett huszszor egymásután vonuljon be nappal a fogdába.

— Hiszen az már mindegy is neki, hogy hun alszik, a dutyiban, vagy odahaza!... — mondták.

A tisztviselőnek ismét igénybe kellett venni minden beszélőképességét, hogy meggyőzze a cigányokat, akik szinte a végsőkig ragaszkodtak ötletükhöz. Sőt, amikor látták, hogy a kérelem nem használ,

sírni és zokogni kezdtek, úgy próbálták hatással lenni a hivatalnokra.

De minden hiábavalónak bizonyult, ötletük nem volt megvalósítható, mire aztán mégis csak eltávoztak.

Alig hogy elmentek, ismét nyílt az ajtó és belépett egy harmadik füstöképű. Ő volt, akit megbüntettek. Jelentkezett, hogy leülje a büntetését.

Kiderült, hogy előbb beküldte a testvéreit, próbáljanak valamit kialakítani, amikor látta, hogy a kísérlet sikertelen, rászánta magát a bevonulásra.

Előbb azonban még ő maga is sírt és jajgatott egy kicsit, gondolta, hát ha ez még segíthet valamit. De nem segített.

Hát nem szórakoztató egy olyan hivatalban dolgozni, ahol ilyesmik történnek?

Az öreg tekintetes esete a kikapós menyecskével, a mélabús férjjel és a rejtélyes csecsemővel

A dolog általában úgy kezdődött, mint ahogyan a középeurópai szokások szerint kezdődni szokott, mikor az asszony egyszerűen kiterjeszti hitvestársi bizalmát szeretett férjének személyén túlmenően.

Ebben az esetben előbb belterületi terjeszkedés történt. A sógor, aki jobbképű vala férjüremmel, meghívott gyakorta ebédre, vacsorára és uzsonnára. A megfelelő idő múlva, a mélabús férj, aki ebben az időben még csak mérsékelten mélabuslakodott, megvidámult. A vidámság oka egy csecsemő volt, akit neje hozott a rendes keretek között a világra. A családi örömtől lezajlása után a megvidámított férj újra komorulni kezdett. Ugyanis a sógor többé nem uzsonázott náluk, helyett mások lőnek hivatalosak. Eleinte egy-egy ur-ember jelent meg ebédre és vacsorára és csak uzsonnára jött más. Később annyian voltak, ahányszor enni szokás napjában.

Mikor már ketten jelentek meg vacsorára és az ebédre is ottmaradt egy magát kellemetesen találó ifjú, a férj zordon gondolatokat kezdett táplálni és kijelentette, hogy háza veszélyesen hasonlít az olynémű helyiségekhez, melyek az újságba „jobb kifözde” címen szoktak szerepelni a hirdetési rovatban. Egyről azonban megfellebbezett. Arról, hogy a kifözde házhöz is szokott kosztot szállítani. A neje azonban tömören csak annyit válaszolt a férjnek, hogy le van szavazva és folyt a kifözés tovább. A férj már anyagi tönkremenést célozgatott, de csodák csodája, a ház napról-napra dusbábbá vált anyagi javakban. Mélabús férjünk erre elhatározta, hogy a logika szabályai szerint megoldja valahogyan ezt a ritka, felette különleges természeti tümenényt.

Vidéki városban nem nehéz magánaton kinyomozni egy ilyen tümenényt nyitját és férjünk nyakába vette a várost. Kinyitotta fület és bécsukta a száját. Miután közel egy hónapig nyomozott tárt fülekkel, összecsoportosította az anyagot és abból meglepő következtetésekre jutott. Az első az volt, hogy az asszonynak valahánnan néz áll a há-

hoz, a második, amiért ugyan kár volt a falut egy hónapig róni, hogy az újszülött feltűnő hasonlatosságot mutat a tisztelt sógorral, a harmadik illő tárgyilagossággal leszűrt eredmény pedig, hogy ő, a férj elég ostoba vala, hogy ezt már előbb nem vette észre.

Miután illetéknéppen kitöprekedte magát, vérző szívvel eltávozott és egyik rokonához költözött. — Valahogyan nem szeretne sohasem a társasvacsorákat. Ezután lipói turót vacsorázott bicsakkal. Elméje megéledett és kezdett hosszú és tartós összefüggéseket sejteni neje és a vacsora közönség között. Aztán összeállította a vacsorázók és ebédelők névsorát, elment hozzájuk és lelkükre beszélt. Vagy hatan kinevezték, ketten szóba sem álltak vele, három férfiú azonban, akiket a neje a kisdéd nevelési költségeivel, illetve ezek fedezésével ki akart tüntetni, némi diszkrét célzásokat tettek. A férj még jobban elkomorult és most már elegendőnek vélte a nyomozati anyagot arra, hogy hitvesével is megtegyalja. Evégből utrakelt az elhagyott családi fészek felé.

A fészekről azonban legnagyobb rosszakarattal senki állapíthatta meg, hogy elhagyott volna, ellenkezőleg. A jelek előbb valóban a kietlen magány jelei valának és a férj már a csengetéskor, — melyre senki sem jelentkezett, — magában melán kezdte szavalni Vörösmarty örökszép versét:

„Áll a kis lak pusztán, ridegen,
Gyom veri fel nyájas udvarát.”

Nem is sejtette, hogy mennyire másként áll a dolog és hogy színre lép majdan amaz idegen is, akiről csak most lehetett megállapítani, hogy nemcsak a versben, hanem a „kis lakban” is szerepet kapott. Miután a csengetésre nem jött ki senki, a férj stilszerűen a versben előforduló gyomot kezdte alakítani. Nem az udvart verte ugyan fel, hanem az ajtót kezdte verni, aminek következményeképpen a házmester is felverődött délelőtti álmából.

Végül is a döngetés eredménytelennek mutatkozván, a férj felkapaszkodott a szoba ablakára és betá-

teit. Megállapította, hogy bent is pártolják a magyar klasszikus költészetet. Bent ugyanis neje és a nyájas idegen váltak láthatókká díszmagyarban, tekintettel a nyári hévségre, lenge díszmagyarban. A férj erre elhatározta, hogy befejezi a matinét és mivel alabárdosokat nem tudott az ajtóhoz állítani, kénytelen volt prózaibb segédlettel megelégedni és állította vala a háznak derék mestere egy derekas nyírfaseprűvel az ajtóhoz, mondván, hogy: lélek az ajtón se be, se ki.

A házmester ugyanúgy vélekedett, hogy célszerűbb lett volna a nyájas idegen bevonulását megakadályozni. A férj melán börtönt, de — ugymond — ha már itt van, legalább maradandóan örökítsük meg a lélekemelő látogatást két tanu erejéig és elszaladt a sarkon állomásozó derék rendőrré. A rend őre meg is jelent és a törvény nevében felnyitotta az ajtót, valamint leigazoltatta a már melegebben öltözött idegent és eltávozott. Az idegen is eltávozott, a férj is eltávozott, a házmester pedig a sarokba támaszkodta a seprűt és visszament aludni.

Ezután merült fel a mult ködéből az öreg tekintetes tisztelteméltó alakja. Az öreg tekintetes nyugalomba éledélt a harmadik uccában és kizárólag esztétikával foglalkozott. Ennek is csak egyik fejezetében igyekezett specializálni magát. Csak a női bajokban megnyilvánuló szépség érdekelte. Sajnos, a családi társasvacsorákon nem ő volt az alapító tag és ezért az asszonyka elégtételül legalább azt az előnyt akarta neki biztosítani, hogy az öreggel fizetési meg az alapító tagsági díjat. Melegebb és hosszabb barátságba keveredett az öreg szépséggel és egy szép napon tudomására hozta, hogy az esztétikai vonalom nem fog sərbaszállni az öreg tekintetessel, hanem utódjában viruland tovább, az utódban, akivel ezennel megajándékozni van szerencséje az öreg tekintetést. Az öreg hűledezve hallgatta késői férfiaságának eme dicsőségét és mivel valának már hasonló tapasztalatai, diszkrétan megkérdezte, hogy mennyibe fog kerülni ez a férfiasági dokumentum havonta. Ez a kérdés annál is inkább időszerű volt, mivel az asszony célzásokat tett a világ meg nem értésére, kitudódási kellemetlenségekre. Az öreg tekintetes sóhajta fizetett, nem sokat, száz pengőt havonta. — Aztán elejénként odaállt a konzultukör elé és így szólt:

— Bertalan, Bertalan, ezt azért nem gondoltam volna!

A Vörösmarty-matiné után egy szép napon aztán megjelent a férj az öreg tekintetesnél. Bánatos és egyben ravasz ábrázattal. És mélabúsán kérdőre vonta az öregurat. Bertalan azonban gavallér volt. Zordonan megsodorta deres bajszát és mereven begombolkózott. Semmiről nem tud, nem is ismeri a hitvest. Egyben tájékoztatta a férjet, hogy nem tartóztatja tovább.

A férj erre kitörő örömmel ragadta meg az öreg jobbát:

— Hála Istennek, hogy legalább ön nem került a hálójába, mert ropant ravasz egy nő az, kérem, úgy hallottam, hogy tartásdíjat is akar fizettetni valakivel a gyerekért, pedig hát — és a férj hamiskásan legyintett, utóvégre én vagyok az ura.

— Micsoda — rikkantott az öreg tekintetes, — hijnye, az istenfáját, hát ezért fizetek én bolond fejfel száz pengőt havonta, hogy az a...

— Mikor volt itt utóljára? — kérdezte a férj fuvolahangon.

— Szombaton, — ordította az öreg, — de garantálom, hogy utóljára volt.

A férj csendesesen elballagott, azt hiszem, ő is egészen biztosnak tartja ezt a garanciát. Most a válóperig dupla adag lipóit vacsorázik.

„SCHULLER” festő Hatvan u. 23. szám. • **Modern, olcsó butor-fényező** Telefon 32—06.

A kerti padokon alusznak a nincstelenek

A doktor ur, aki csavargó lett, az uccagyerek, aki családfenntartó és a cigánylegény, az ucca énekese

A felhők közül fehéren hullik le a hideg holdfény az éjszakában. Meszsziról az öreg Rákóczi-harang két órát kongat. Az állomás előtt levő Népkert csendes fái között, meztelen padokon álmodják álomtalan álmukat az élet nincstelenjei.

Fejük a mellükre kókad, a hátuk a föld felé borul, nyitott szájjal, előre-hátra bukó fejjel alszanak. Szomorú szürke emberverebek úgy gubbasztanak az éjszakában összehúzott testtel, a borzongató éji szélről dideregve.

A DOKTOR UR

Megállok az egyik pad mellett. Ószes haju, szilkadt arcu vénember alszik rekedt sipolással a padon. A szemei mélyen behúzódtak a homlokába és kis hegyes orrán megcsillan a gázlámpa kékje.

Alszik. A feje előrehull. Sójajt és felnyitja a szemét.

Sohasem láttam még riadtabb, szomorúbb szemeket, mint ezét az öregemberét. Van a tekintetében valami kutyaalázatosság, a megvert állat szükkölő, keserves pillantása és a megugdostott kutya vicsgörgő nézése.

— Mi az, — mondja és ásitásra táglul a szája — maga is?... i

Leülök mellé. Elhallgat s a tekintetét fenn felejtí a hajnalba fakuló égen. Aztán nagyot sóhajt és beszélni kezd.

— Fiatalember, ugy-e nem tudja, hogy ki vagyok én? — Előregörnyed a padon és fucsa vigyor merevül az arcára. — Doktor vagyok, ügyvéd... Azaz, hogy csak voltam — teszi hozzá keserűnyesen —. Most csavargó vagyok... csavargó... Saját kocsimon jártam! érti, saját kocsimon! pezsgőt ittam... Csontos hosszú ujjával cigarettát sodor magának. Ujságpapírba... A hirtelen felszökkenő nyári szél kibillentí kezéből a dohányt. Ijedten kap utána és szomoruan nézi az ezer darabra hulló füstenergiát.

— Még ez is... — sipol egy mélyet — így folyt el minden a kezem között. A házam, a kocsim, a diplomám...

Megkínálom egy leventével, mire közelebb ül hozzám és nekimelegedik a hangja.

— Tudja, nekem van két doktor fiam, Budapesten... Jó ügyvéd irodájuk van sokat keresnek. Nekem negyven pengőt küldenek havonként. Tudnának többet is küldeni tudja, de azt akarják, hogy ne pazaroljak... Ez itt, ez a lóca, ez semmibe sem kerül. Semmibe sem... — ismétli halkán és a szeme nedvesen csillog.

— Ezt a ruhát — mutat magára — egy volt kollégám adta. Megsajnálta, tudja...

Eldobja a cigaretta csonkját. — Hajnalodik — sóhajtja hangtalanul és hátrahajítja a fejét. A szorosan lecsukott pillákon keresztül kibuggyan és lassan lefelé gördül két szomorú könnyecsepp.

Alszik... Lassan felállok és otthagynom a doktor urat egyedül a padon. A doktor urat, akinek kocsija volt, pezsgőt ivott és, aki most ujságpapírba so-

dort cigarettát sziv, nem pazarol és éjszakánként csendesen sirdogál a kertek fapadjain...

A CSALÁDFENNTARTÓ UCCAI TORNÁSZ

A közvetlen mellette lévő padon egy kis gyermek alszik hosszan elnyulva. Rongyruhájából kivillan a meztelen teste. A kezei a pad két szélén lelőgnak a földre. Nyugtalanul alszik, mert forgolódik, nyöszörög és amikor a lábam alatt megrezzennek a kavicok, felriad.

Ugyanaz a kétségbeesett, kapkodó kutyatelkintet, mint az öreg szomszédjánál.

Felsir.

— Ne tessék bevinni, detektivbácsi, én nem csináltam semmit...

Megmondom neki, hogy nem vagyok detektiv és, hogy nem lesz bántódása, mire szemét dörzsölve felül a padon.

— Miért alszol itt? — kérdem. — Nincsenek szüleid? Nincs lakásod?

— Dehogynincs, van nekem. A Téglavetőben lakunk. Kilencen vagyunk egy szobában. Jobb itt aludni a padon, mint odahaza a bűdösségben... Csak egy kicsit kemény. De otthon is a földön alszunk...

A pad alól kis kosárkát húz elő.

— Tessék venni virágot. Szekfű. Csuda „klassz!”

— Virágot árulsz? — kérdem és kivesszek egy szálát.

— Igen, de mással is foglalkozom. A szomszédban lakik egy fiu, a Kari, avval tornászunk a Dériben, meg a korzón. Két pengőt is megkeresünk naponta. De mindet hazaadjuk, mert apámék nem keresnek... A multkor az irta az ujság hogy elfagyaltozzuk a pénzt, amit így összekeresünk. Nem így van az kérem. Ha mi fagyaltot akarunk enni, hát elkérjük a maradékot a naccságos uraktól, meg a kis-asszonyoktól...

Összébbr huzza a nadrágján a foltot.

— Azt is olvastuk, hogy a Dunántúlra visznek, ha rajtacsipnek a kolduláson. Azóta kicsit félünk...

Leugrik a padról és a kezére áll. Így beszél tovább.

— Megdógozunk mi azért a két fillérért, tessék elhinni — mondja és kényelmesen sétálgat a két kezén. Egy elegáns szaltóval lábraugrik és nagyot ropogtat a derekán.

— Kezét csókolom — billenti meg a sapkája szélét. Karjára veszi a kosarát és füttyörészve elindul a kivilágosodó város felé. Az ébredező verebek a fákon együtt csiripelnek vele. „Kecskebéka felmászott a...”

Lassan elhal a füttyész.

AZ UCCAI ÉNEKES

A kert tulsó végében, ahová kusza árnyakat borítanak a lombok és feifogják a gázlámpa toladó fényét, a padon egy hatalmas mellkasú cigánylegény alszik. Arcán többnapos szakáll, sapkája a szemébehevuzva, olyan, mintha valamelyik apacsregényből szakította volna ki az élet és fektette volna ide erre az éjszakára.

Amikor lezöttyenek mellé a padra,

felriad és bizalmatlan, sunyi képpel mered rám.

— Ez az 'én padom! — mordul fel. — Van itt elég lóca!

Lassan megszeliidül és a mindjobban lekülvő hajnali ég alatt beszélgetni kezdünk.

— Énekes vagyok, uccai énekes — mondja és kellemes baritonján dudolni kezd. — A dalokat mind magam írtam és magamat énekelem meg. Hallgassa csak — mondja és énekbe fog.

„Lyukas a cipóm és rongyos a ruhám, Jaj Istenem, miért halt meg az anyám?...”

A szomorú hangok szállanak, csapongnak a hallgató fák között. A cigánylegény fekete képén keresztülráng a meghatottság. A hangja ellágyul és lehajítja a fejét.

„Jaj Istenem, miért halt meg az anyám?...”

A szomszéd padok „lakói” ébredeznek. Az éjszaka üradt, szürke emberkéi felkelnek „ágyukól” és odajönnek hallgatni a hajnali énekest.

Leülnek a padra, akinek nem jutott hely, az a fűre telepszik.

Egy madárcú kis öregember csen-

desen bólongat. ... mért halt meg az anyám?... A cigánylegény előrehajol. — Szerettem a primás lányát. Aki a Késes uccán lakik... Kidobtak... Nem adják azt a lányt ilyen senkihez, amilyen én vagyok. Pedig olyan gyönyörű dalokat énekeltem neki... Leveszi a sapkáját, megrázza dús, fekete sörényét és sikongva száll az ég felé a szerelmes éneke. Amit a primás lányához írt, aki kidobta...

„Ne haragudj, hogy utadba álltam vádoló szememmel, Drága, Nem akartalak megbántani éppen csak melengetni akartam árva lelkem a szemed tüzeiben... Ne haragudj, hogy egy pillanatra Ráddöbbenve néztelek, ne haragudj, Amint énsem haragszom Terád, hogy egy pillanatra lebiggyesztetted a szád és elfordítottad a fejed...”

Egy gyár szirénája hétköznapian belezug az áhitatos csendbe. Reggel van.

A fekete énekes felteszi a sapkáját, meghuzogatja testén a ruhát és lassan elindul. A város felé. Hogy énekeljen... Hogy egyék... Hogy kidobják...

És elindul a nincstelenek szomorú, szürke serege is a nagy harcba...

A város felé. A kenyérért...

FÜLÖP LASZLÓ.

Az ágyban akarta megfojtani magát egy téglavetői fiatalasszony

Kölcsönadta a szegénységi bizonyítványát, eljárás indult ellene

Különös módon kísérelt meg öngyilkosságot Papp Imréné, 33 éves, Téglavetőben lakó fiatalasszony. Amíg gyermekei az udvaron játszadoztak,

az asszony befeküdt az ágyba, az ágy végére kötelet erősített és a kötél másik végét a nyakára harkolta. Rettenetes lélkierővel, fekvő állapotban akarta megfojtani magát

s csupán a véletlen mentette meg az életnek.

Három apró gyermeke megéhezett és be akartak menni a szobába, hogy anyjuktól ennielót kérjenek. De hiába kopogtattak, senki sem nyitotta ki az ajtót, mire a gyermekek sírni kezdtek. A szomszédok meghallották a gyermeksiást és nekik is feltűnt, hogy Papp Imréné nem jelentkezik. Felfeszítették az ajtót és

odabenn a szobában, az ágyon már eszméletlenül találták a fiatalasszonyt. Azonnal levágták a kötélről, majd értesítették a mentőket, akik a klinikára szállították Papp Imrénét.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32—12.

Az asszony hamarosan magához tért s elmondotta, hogy miért akarta eldobni magától az életet. Kölcsönadta a szegénységi bizonyítványát egy ismerősének, aki azt a saját céljaira akarta felhasználni. A dolog azonban kiderült, — megindult a vizsgálat és ő annyira megijedt, hogy inkább a halálba akart menekülni, mintsem a hatóságok elé kelljen állania.

HIRDETMÉNY

Az 1929:XIX. t.c. alapján a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal a korábbi évek gyakorlata szerint az 1935. évben is összegyűjti a cséplési statisztikai adatokat. Az idézett t. c. értelmében ezeket az adatokat a cséplőgéptulajdonosoknak (bérlok kezelők) kell hetenként a hatóságoknak beszolgáltatniok. A cséplőgéptulajdonosok részére az elsőfokú közigazgatási hatóság a cséplési adatok bejelentésére szolgáló nyomtatványok kiadását a folyó évi július hó folyamán délelőtt 8 órától 2 óráig fogja eszközölni a Kossuth ucca 20. szám, rendőrségi épület földszint 46. sz. hivatalos helyiségében.

Felhivatnak az érdekelte cséplőgéptulajdonosok, hogy a szükséges nyomtatványok átvétele és az adatok bejegyzésére vonatkozólag utbaigazítás végett, az említett helyen és időben lehetőleg személyesen jelentkezzenek. Aki az adatokat nem szolgáltatja be, a hiányzó adatokat a hatóság a mulasztó fél költségére a helyszínen szerzi be, azonkívül ellenük a kihágási eljárást is megindítja.

Debrecen, 1935. július hó 10.
A városi elsőfokú közig. hatóság.

Debrecenti statusquo-ante
izraelita anyahitközség.

1299-1935.

HIRDETMÉNY

Alapszabályaink 16 §-a alapján f. é. augusztus hó 1-ig kell a választói névjegyzéket egybeállítani.

Ezen munkálatok megkezdésével felhívjuk a hitközség t. tagjait, hogy 1934. december 31-ig lejárt hitközségi adó- és adománytartozásukat legkésőbb f. é. július hó 31-ig fizessék be a hitközség pénztárába, hogy a választói névjegyzékbe felvehető legyenek. (Alapszabály 8. §.)

Azok a hitközségi tagok, akik július hó 31-ike után kérik felvételüket a választói névjegyzékbe, tartoznak alapszabályaink 8. § 6. pontja szerint összes hitközségi tartozásikat kiegyenlíteni.

Akik részletfizetési kedvezményt élveznek és úgy a részleteiket, mint a f. é. adókat pontosan fizetik szintén felvételnek a választói névjegyzékbe. Akik nagyobb hátralék miatt nem jutottak be a választói névjegyzékbe pótlólag felvehető, ha a választás előtt legalább 30 nappal részletfizetési kedvezményért folyamodnak és visszamenőleg egyszerre hat havi részletek megfelelő összeget törlesztettek.

Az elnökség nagyon szeretné, ha a novemberi választásokon a t. Tagok minél nagyobb számban vennének részt, miért is felkéri az adófizető hitközségi tagokat, hogy hátrlékos adóik rendezése végett a hitközség hivatalában mielőbb megjelenni sziveskedjenek.

Debrecen, 1935. július hó 11-én,
az elnökség.

Gyomron keresztül hódít Father Divine, az amerikai négerek elnökjelöltje

Milliókat költ „mennországi” fenntartására a fekete apostol és senki sem tudja, miből

A múlt héten a hírszolgálati ügynökségek világgá röptették a hírt, hogy az

Északamerikai Egyesült Államokban a legközelebbi választáson fellép egy néger elnökjelölt is, még pedig a Father Divine néven szereplő néger jótékony apostol.

Persze, csak Európában hiszik, hogy az Egyesült Államokban egy néger ember komoly jelöltje lehet az elnöki székeknek. A tengerentúl nem tulajdonítanak sokat a néger jelöltnek, mert tisztában vannak vele, hogy nem sok vizet fog zavarni.

Az Egyesült Államokban

sokkal inkább másod, sőt harmadrendű a fekete ember, mintsem szó lehetne arról, hogy elnöki székre kerüljön.

Hiszen: a törvény ugyan előírja, hogy a néger is egyenrangú polgár a fehérrel, de a gyakorlatban nagyon sok olyan állam van az Egyesült Államokban, ahol a néger nem is gondolhat arra, hogy szavazati jogával élhessen.

Nem komoly jelölt hát Father Divine, akinek személyével mostanában sokat foglalkoznak nemcsak Amerika, de Európa lapjai is.

Ki ez a Father Divine?

Néger ember, kétségtelenül in-

telligens és senki sem tudja, honnan került Harlembe, New York néger negyedébe.

Fanatizálni tudja a négereket. De a néger mindig hajlamos a fanatizmusra. Divine nem az első, aki fanatizálni tudja őket. Én már láttam egészen alacsony intelligenciájú néger papot, aki egy egész vidék négerfarsadalmát lázba hozta szónoklatával.

Nem szabad elfelejteni, hogy a néger nemrég még állati sorban éltek, hogy csak az újabb évtizedekben kezdtek megtanulni a z emberi életet.

Father Divine kétségtelenül a depresszió szülője. A nyomorgó, kopláló embert könnyű fanatizálni, ha enni adnak neki.

Father Divine pedig éppen a gyomron keresztül hódítja tömegeit. Egészen szegény negyedekben üti fel tanyáit, amiket „mennorszag”-nak hívnak és ott jól tartja azokat, akik ott megjelennek.

A négerek között nem ritkák az új vallásokat alapító, önkinevezte apostolok. Father Divine azonban nem akar új vallást alapítani, nem prédikál új tanokat.

Egyszerűen embertestvéri szeretetet hirdet. Tisztára azt, amit az Új Testamentumban meg-

találunk.

Es tódulnak a tömegek hozzá és nagy lakomákon látja vendégül azokat, akik megjelennek mennországiában. Az Egyesült Államok népét legjobban az izgatja, honnan veszi a néger apostol azt a töméntelen pénzt, amibe a mennországok fenntartása kerül. (Mellesleg: most már nem csak Newyorkban vannak mennországai, de mindenfelé az Egyesült Államokban, ahol néger élnek.) Van, aki azt hiszik: Moszkvából kapja az aranyat, de azt komolyan senki sem gondolja, mert hiszen Moszkvának nem olyan apostolokra van szüksége, akik hitet hirdetnek.

Azt is rebesgetik, hogy bűnös uton szerzi a pénzt, de ezt aztán igazán senki se hiszi el.

Az biztos: milliókat költ el a mennországok fenntartására és saját életére is. Előkelően él, titkárai vannak, egész autópark áll állandóan rendelkezésére.

A néger, akiket fanatizál, istenként tisztelik. Harlem negerei világmegegyőzőknek üdvözlők és persze az ő álruk lenne, hogy a Fehér Házban fekete ember üljön.

Ez az álom azonban sohasem fog megvalósulni. Mindenféle változást el lehet képzelni az Egyesült Államokban, csak olyat nem, hogy az amerikai fehér ember néger elnököt tűr majd maga felett.

F. F. A.

KÁVÉHAZBAN

ÉTTEREMBEN

CUKRASZDÁBAN

BORBÉLYNÁL

kérje

A FÜGGETLEN UJSÁGOT

ARZÉN

Írta: MAURICE DARCEAUX

(50)

„Ön nyilván félreértett engem, Mr. Burnes”, válaszolt Rouault. „Magam is nagyon jól tudom, hogy mindaz, amit elmondtam, nem cáfolja meg százszázalékosan az arzén-pörben elhangzott beismerő vallomásokat. Én ugyan meg vagyok győződve arról, hogy ezek a vallomások valótlanok, de egyelőre Önt nem akarom erről meggyőzni. A célom csak az, hogy Ön is ismerje el, hogy ezek a vallomások magukban nem meggyőző erejűek, ha csupán önmagukban vesszük őket, akkor épúgy lehetnek valótlanok is, mint igazak. Ennyit remélem, elismer Ön?”

„Kétségtelenül el kell ismernem.”

„Akkor hát azt is el fogja ismerni, hogy pusztán ezekre a vallomásokra a halálos ítéletet felépíteni nem lehet.”

„Ezt is elismerem.”

„Vagyis akkor odajutottunk, ahova én már itt a magányban régen eljutottam, hogy az egész vádnak csak egyetlen lényeges bizonyítéka van: a boncolások eredménye.”

„Ugy van, Mr. Rouault. Csakhogy ez az egyetlen bizonyíték hatalmas és megcáfolhatatlan ám. Gondolja csak meg, teljesen pártatlan, elfogulatlan tudósok a legszigorúbb tudományos alapossgal végezték a vizsgálatokat. És ne feledjük, hogy a védelemnek a Párizsból hozott ellenőrző orvosszakértője is kénytelen volt kijelenteni, hogy véleménye szórul szóra egyezik a roueni kollégáival. Pedig ez az ellenőrző szakértő is,

ha jól tudom, egyetemi professzor volt! Éppen azért nem győzők eleget csodálkozni rajta, hogy képes Ön még ezek után is azt állítani, hogy Bas-Diauvilleben egyetlen mérgezés sem történt!”

Rouault a legnagyobb nyugalommal hallgatta végig a fiatalember meglehetősen indulatos hangú ellenvetéseit. Azután rendíthetetlen higadtságával mondta:

„Önnek igaza van, Mr. Burnes, de mégsem ért engem. Figyeljen ide. Kétféle meggyőződés van. Egyik a tapasztalati tényeken alapszik, a másik minden tapasztalás és minden okoskodás nélkül a lélek mélyéről rakad. S a kettő közül a második az erősebb. Én egy félesztendőn át, tehát mindaddig, amíg az arzén-pörben ügyései tisztetemet elláttam, a tényeken alapuló meggyőződés szerint jártam el, a külső bizonyítékokra hallgattam és közben elfojtottam magamban a benső, lelki meggyőződésemet. De az ilyen benső meggyőződés csak ideig-óráig hagyja elhallgattatni magát, aztán kitör és elégtételt követel magának. Így volt ez nálam is. Mr. Burnes, én most a benső meggyőződéseim alapján cselekszem s ez a benső meggyőződéseim mindig az volt, hogy a vádlottak ártatlanok. Hogy a tények ellentmondanak? Ez csak látszat. Bizonyára hamis megvilágításban látjuk a tényeket, újra vizsgálat alá kell vennünk őket. Ha a boncolás eredménye ellentmond az én meggyőződéseimnek, akkor kettő közül

egyiknek hamisnak kell lennie. Én itt a magány hetei alatt tisztáztam magamban, hogy egyetlen egy olyan momentum van, aminek a vádlottak ellen bizonyító ereje van és ez a törvényszerű orvostani vizsgálat. Ezt Ön is kénytelen volt elismerni. Ha tehát a vádlottak ártatlanságát bizonyítani akarom, akkor itt kell valami hibát keresnem. Mr. Burnes, én állítom Önnek, hogy a bonctani vizsgálat körül hibának kell lennie. Hogy miképpen, milyen okból, milyen céllal, kinek a szándékából, vagy tévedéséből keletkezett az a hiba, azt nem tudom. De kétségtelen, hogy ezt a hibát meg kell találnunk, különben sohasem jutunk el az igazsághoz.”

„Helyesebben — vágott közbe Burnes — sohasem jutunk el ahhoz, hogy az Ön benső meggyőződését be tudjuk bizonyítani. Mert, amint látom, végeredményben Ön is tényekkel szeretné igazolni ezt a benső meggyőződését. De jó, tegyük fel, amit szinte lehetetlennek tartok, hogy mi laikusok be tudnók bizonyítani, hogy a szaktudósok, akik egymás munkáját is féltékenyen ellenőrizték, hamis boncolási eredményre jutottak. Akkor is itt van még valami, amiről Ön szinte elfeledkezett: a névtelen levelek. Ki írta azokat, honnan származnak azok és hogyan lehetséges az, hogy ezeknek a durva paraszti kéztől származó fejelejtéseknek az adatait a boncolási jegyzőkönyvek szóról-szóra igazolták?”

„Mr. Burnes, Ön maga mondotta, hogy valami titokzatos, démoni gonosztevést sejt a bűnpör hátterében. Nos, ha van ilyen démoni gonosztevé az arzén-pörben, akkor ez csak a névtelen levelek írója lehet. Ő, ez a titokzatos ismeretlen, aikt én, mint ügyész is kezdettől fogva kutattam,

de akinek semmi módon nem tudtam a nyomára jönni, ő az egész szörnyűségnek a felidőzője. Ez az az átkot Bas-Diauville. Az ő lelkén szárad már azoknak a halottaknak a vére, akiket a csendőrök golyói öltek meg az exhumálás alkalmával támadt zavargáskor, ő okozta annak a fiatal parasztnak halálát, akit az egyik vádlottnak a hozzátartozója szurt le gonyos ingerkedése miatt, ő miatta halt meg az öreg koldus is, aki bennégett, mikor a mérgekverők ellen felbőszült falusiak felgyújtották a Goucher anyó házat. És ő miatta fog meghalni törvényesen, hóhér kezétől, az én ostoba vádiratom hatására ez a huszonkét ártatlan ember is, ha mi idejében meg nem találjuk az igazságot.

Mr. Burnes, e pillanatban tisztán látom, hogy Önt az Isten küldte ma este hozzám, hogy ebben a küzdelemben segítségemre legyen. Ön hírlapíró, Önnek hivatása az igazság keresése, Ön nem hagyhat magamra engemet ebben a harcban, amelyet huszonkét ártatlan ember életéért és a magam lelkiismeretének nyugalmaért folytatok!”

Rouault ügyész az utolsó mondatoknál elragadta a hég, arca kipirult, szeméi lázasan lobogtak, hangja forróvá és meggyőzővé lett. Lelkesedése az amerikai fiatalembert is magával ragadta.

„Mr. Rouault”, kiáltotta Burnes, „rendelkezzék velem, mátol kezdve az Ön szövetségese vagyok. Mit kell tennem?”

Rouault jó darabig nem felelt a kérdésre. Fejét ismét tenyerébe hajtotta, dus barna szakála előmlött az asztalon. Hosszas gondolkodás után végre felkapta a fejét és így szólt:

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszerű költsége 10 szög két napilapban. A Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKEZDŐ NAP 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplón számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

Nyugdíjas

Házasságot kötne ötvenen felüli gyermektelen megfélelő vagyonnal nővel. Ajánlat e lap kiadó-jába „Ötvennyolc” jellegre.

2627

Levelezés

Margit-szálloda

Pansio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24.

4692

Bagolyvár
vendéglő az
uriközönség
budai jellegű
kiskocsma
Híd ucca 14.
Tel. 19-31.
3949

Betöltendő állás

Bejáró

mindenest keresek 15-re jó bizonyítvánnyal egész napra. Zápolya 5. Szalámigyár mellett.

2608

Varrodába

ügyes segédleány és tanulóleány felvétetik. Simonffy út 9. melletti Wessprémy ucca 3.

1373

Házmester párt

gyermektelen, nyugdíjas vagy iparost alkalmaz Nagy Benő, Rákóczi 35.

1093

Fiatal

fűszerkereskedősegéd felvétetik azonnalra ifj. Fábian István fűszerkereskedőnél, Hajdúböszörmény.

1374

Fehérneművarrónő

állandó munkára felvétetik Dégenfeld-tér, Benyáts-varroda.

1361

Azonnalra

fehérnemű varrónőt keresek, — aki házhoz jön. Goldsteinné, a vasúttal szemben.

1108

Takarítónőt

keresek azonnali belépésre. — Arany János ucca 20. emeleti iroda.

1109

Kézimunkaszakmában

jártas intelligens kisasszonyt felvesz a Szilágyi-cég, Piac u. 1.

1117

Suche

für 1-sten august kinder liebendes deutsche frau in die auch Stubenmädchen arbeit erlédigt Gorove, Piac 81.

1371

Mindenes

bejárónő felvétetik. Simonffy 2-b, étkezde.

1378

Fehérnemű

szalonba gyakorlattal bíró varrónő felvétetik Baththyány 17. félemelet 4.

1096

Jövedelmező

mellékfoglalkozás nagy ismeret-séggel bíró hölgyeknek, uraknak. Uri foglalkozás. Rákosi Jenő u. 5. Neumanné.

1057

Tanulót

vagy kifutót jó családból felvesz Bárány Rádióház, Szent Anna u. 1. Szakmában jártas előnyben, de fő a megbízhatóság.

1098

Munkásnök

felvétetik. Deutsch-nyomda, — Piac 77. Kik már nyomdában voltak, előnyben.

1081

Vízvezeték-szerelő.

tanulót fizetéssel felveszek. — Pásztor, Nyomtató ucca 16.

1083

Bejárónőt

délelőtre hosszú bizonyítvánnyal fogadok. Verbőczy ucca 2. I. emelet. Dr. Gábor.

1085

Kocsis-mindenes

felvétetik szódavizgyárba. Nánásy, Márton Kálmán ucca 4. Nyilastelep.

1089

Kereskedelmiüg

képzett, akvizíció képes urak részére havi cca 200 P-öt jövedelmező képvisel. Személyes jelentkezés d. e. 9—10ig. Piac ucca 58. I. em. 14.

1099

Mindenes

bejárónő felvétetik. Simonffy 2-b, étkezde.

1378

Állást keresők

Intelligens,

komoly nő, mindenhez ért, jól főz, úrlházhhoz ajánlkozik. — „Ilonka” címre kiadóba.

2623

Rokkant,

ki 20 évig volt egy helyben alkalmazva, raktárnoki, felügyelő, irnoki vagy pénztárnoki állást keres kevés fizetéssel, kaucióval. Cím a kiadóban.

1337

Fiatal

intelligens leány magános háztartásnak vezetését vállalná vidéken is. Levelet M. M., Teleki u. 11.

2597

Idősebb

úrnő, ki a háztartás minden ágában jártas azonnalra hávezetőnőnek ajánlkozik. Varrást és német tanítást is vállal. Ajánlatok a kiadóhivatalba.

42

Kertészsegéd,

dísz-, gyümölcs- és zöldségkertészetből jelesen vizsgázott, — kertészetbe, vagy uradalomba állást keres. Nyílt u. 31.

2625

Vidéki

főző mindenes 15-re állást keres Csemete ucca 3.

1074

Üzletek

Püspöki palotában

több udvari üzlethelyiség kiadó. Értkezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt, a református egyház g. gondnoki hivatalban.

1107

Üzlethelyiség

kiadó, villany termofort keresek megvételre. Hunyadi ucca 14. Sirkóraktár.

1069

Fűszerüzlet

jóforgalmu nagy vevőkörrel — teljesen felszerelve áruval, aug. 1-re kiadó. Cím a kiadóban.

1081

Piac u. 83. sz.

alatt Vica gyermekkocsi üzem helyisége, üzlet, műhely vagy raktárnak kiadó.

982

Üzlethelyiség

kiadó, Werner-féle Ferenc József út 72. Értkezhetni telefonon 20-13. vagy a házmester-nél.

1076

Építési anyag,

tűzfátelép, épületekkel, villany-motóros körfűréssel, lakással azonnalra bérbeadó. Schwarz Béla, Kaba. Ugyanott egy nagy cserepes szín eladó.

1034

Kiadó

1935 november 1-re Kossuth ucca 1. sz. alatt üzlethelyiség. Értkezni: Debreceni Első Takarékpénztárnál.

1248

Fűszerüzlet

berendezéssel, ugyanott szoba, konyha, speiz kiadó. Simonffy 33.

1112

Vasuti vendéglő

állomásnál azonnal átadó jogfolytonossággal. Cím a kiadóban.

1071

Kiadó lakás

Kiadó

telepi házakban több egyszobás lakás. — Értkezhetni Gazdák Bankjába, Kossuth ucca. 2609

Egy

szoba, előszoba, konyha kiadó Piac 79. varroda, földszint.

1084

Egy

3 és 4 szobás uccai modern lakás kiadó. Széchenyi ucca 40.

1075

Uccai

különbejárátú csinosan bútorozott szoba olcsón kiadó. Csokonai ucca 32.

1054

Iparkamarában

főbérleti központi fűtéses szoba bútor nélkül kiadó. Cím a kiadóban.

1061

Ötszobás

uccai lakás hallal kiadó. Hunyadi u. 6. Értkezni házmester-nél.

1063

Magasföldszinten

uccai szép, nagy, tiszta szoba, konyha mellékkel kiadó. Csillag ucca 67.

1077

Egy

szoba, konyhás udvari szoba kiadó. Magoss György tér 28.

2612

Csinosan

bútorozott uccai szoba különbejárattal, fürdőszoba használat-tal kiadó. József király h. u. 33.

1062

Uccai

háromszobás lakás mellékkel helyiségeivel napos, virágos, szép udvarban november elsejére kiadó. Burgundia u. 9. sz. 1375

Kiadó

udvari egy szoba, konyha, speiz augusztus 1-re. Rothermere ucca 29. sz.

64

Püspöki palotában

4 és 5 szobás lakás, Garay u. 17. sz. alatt 3 szobás uccai lakás augusztus hó 1-től kiadó. Értkezni Kálvin-tér 17. sz. alatt, a református egyház g. gondnoki hivatalban.

1107

3 szobás

udvari emeleti modern lakás augusztus 1-re kiadó. Arany János u. 19.

1064

Különbejárátú

kisebb-nagyobb bútorozott szoba, parkirozott udvarban fürdőzőknek is azonnal kiadó. Rákóczi u. 35.

1092

Modern kettőszobás

lakás a Poroszlay út 24. szám alatti teljesen új házban, minden mellékkel kiadó. Értkezni a helyszínen, vagy Tóth és Sebestyén, Fürdő u. 2. számú irodájában.

574

Kettőszobás

udvari lakás irodának is alkalmas, augusztus 1-re kiadó. Ferenc József út-30.

1094

Olcsó

kettőszobás, konyhás lakás kiadó. Nap ucca 10. Értkezni: Arany János ucca 30.

2595

Háromszobás

uccai lakás teljes komforttal a városi park mellett. Bethlen u. 50. szám alatt augusztus egyre kiadó. Értkezhetni Maróthy György ucca 21. d. u. 2—3 vagy este 7 órakor.

1088

Különbejárátú

szépen bútorozott szoba azonnal olcsón kiadó központban. — Iskola ucca 8.

2596

Különbejárátú

csinosan bútorozott szoba kiadó Kossuth ucca 22. III. em. Díjmentes lifthasználat.

1095

Tiszta

udvari szoba fürdőszoba használattal július 15-ére kiadó Széchenyi ucca elején. Megtekinthető délután 3-tól. Cím a kiadóban.

53

Három szoba,

hall, teljes komfortos családi ház kiadó. Vilmos császár út 20. Telefon 11-92.

2579

Különbejárátú

bútorozott szoba villanyvilágítással kiadó. Kishegyesi út 17.

2616

Garzonlakás

központi fűtéssel, fürdőszobával és bútorozott szoba kiadó. — Honvéd ucca 28.

2588

Magános

intelligens nőnél bútorozott szoba kiadó ideiglenesen is. — Harisnyatalpalást, mindennemű varrást, javítást készít. Csokonai u. 12.

2594

Azonnal

kiadó egy vagy két egymásba nyíló különbejárátú uccai szoba pensióval is. Rákóczi 9.

72

Szoba,

konyha kiadó. Legányi u. 11.

1360

Egy

szoba, konyha, speiz kiadó. Sas u. 2., házfelügyelőnél.

2614

Modern

uccai lakás aug. 1-re kiadó. — Megtekinthető 4—5-ig Kossuth ucca 7.

1367

Kiadó

1 szoba, konyha, speizből álló lakás. Bercsényi 26.

1365

Egy

udvari szoba, magános nőnek vagy egypárnak augusztus 1-re kiadó. Homok ucca 103.

1368

Egy

szoba, konyha, mellékkel kiadó. Cegléd u. 14. szám.

1370

Három,

esetleg 4 szobás komfortos lakás augusztusra, esetleg novemberre Hungaria-palotában kiadó.

1114

Kiadó

modern kétszobás, előszobás lakás a szükséges mellékkel kiadó. Tisztviselőtelep, Földi u. 22.

1379

Uccai

különbejárátú üres szoba magánosnak augusztusra kiadó. Kőlcsey 18.

71

Kétszobás,

előszobás modern lakás augusztus 1-re kiadó. Csapó ucca 84. emelet.

1105

Kiadó

szoba, konyha, speiz sertés- és baromfi tartással. Töhötöm u. 36.

1375

Uccai

1 és 2 szobás lakás mellékkel kiadó. Cserepes 12.

2620

Háromszobás

modern lakás kerttel azonnal kiadó. Vénkert, Domokos Lajos 15.

1374

Novemberre

háromszobás lakás címét kiadóba „Tisztviselő” jellegre kérem.

1373

Debreceni statusquo-ante
izraelita anyahitközség.

1299—1935.

HIRDETMÉNY

Alapszabályaink 16 §-a alapján f. é. augusztus hó 1-ig kell a választói névjegyzéket egybeállítani.

Ezen munkálatok megkezdésével felhívjuk a hitközség t. tagjait, hogy 1934. december 31-ig lejárt hitközségi adó- és adománytartozásukat legkésőbb f. é. július hó 31-ig fizessék be a hitközség pénztárába, hogy a választói névjegyzékbe felvehető legyenek. (Alapszabály 8. §.)

Azok a hitközségi tagok, akik július hó 31-ike után kérik felvételüket a választói névjegyzékbe, tartoznak alapszabályaink 8. § 6. pontja szerint összes hitközségi tartozásikat kiegyenlíteni.

Akik részletfizetési kedvezményt élveznek és úgy a részleteiket, mint a f. é. adókat pontosan fizetik szintén felvételnek a választói névjegyzékbe. Akik nagyobb hátralék miatt nem jutottak be a választói névjegyzékbe pótlólag felvehető, ha a választás előtt legalább 30 nappal részletfizetési kedvezményért folyamodnak és visszamenőleg egyszerre hat havi részletek megfelelő összeget törlesztettek.

Az elnökség nagyon szeretné, ha a novemberi választásokon a t. Tagok ninél nagyobb számban vennének részt, miért is felkéri az adófizető hitközségeket, hogy hátrlékos adóik rendezése végett a hitközség hivatalában mielőbb megjelenni sziveskedjenek.

Debrecen, 1935. július hó 11-én,

az elnökség.

Gyomron keresztül hódít Father Divine, az amerikai négerek elnökjelöltje

Milliókat költ „mennországi” fe tartására a fekete
apostol és senki sem tudja, miből

A múlt héten a hírszolgálati ügynökök világgá röptették a hírt, hogy az

Északamerikai Egyesült Államokban a legközelebbi választáson fellep egy néger elnökjelölt is, még pedig a Father Divine néven szereplő néger jótékony aposto .

Persze, csak Európában hiszik, hogy az Egyesült Államokban egy néger ember komoly jelöltje lehet az elnöki széknek. A tengerentúl nem tulajdonítanak sokat a néger jelöltnek, mert tisztában vannak vele, hogy nem sok vizet fog zavarni.

Az Egyesült Államokban

sokkal inkább másod, sőt harmadrendű a fekete ember, mintsem szó lehetne arról, hogy elnöki székbe kerüljön.

Hiszen: a törvény ugyan előírja, hogy a néger is egyenrangú polgár a fehérrel, de a gyakorlatban nagyon sok olyan állam van az Egyesült Államokban, ahol a néger nem is gondolhat arra, hogy szavazati jogával élhessen.

Nem komoly jelölt hát Father Divine, akinek személyével mostanában sokat foglalkoznak nemcsak Amerika, de Európa lapjai is.

Ki ez a Father Divine?

Néger ember, kétségtelenül in-

telligens és senki sem tudja, honnan került Harlembé, New-York néger negyedébe.

Fanatizálni tudja a négereket. De a néger mindig hajlamos a fanatizmusra. Divine nem az első, aki fanatizálni tudja őket. Én már láttam egészen alacsony intelligenciájú néger papot, aki egy egész vidék néger társadalmát lázba hozta szónoklatával.

Nem szabad elfelejteni, hogy a néger nemrégén még állati sorban éltek, hogy csak az újabb évtizedekben kezdték megtanulni a z emberi életet.

Father Divine kétségtelenül a depresszió szülőtte. A nyomorgó, koplaló embert könnyű fanatizálni, ha enni adnak neki.

Father Divine pedig éppen a gyomron keresztül hódítja tömegeit. Egészen szegény negyedekben üti fel tanyáit, amiket „mennorszag”-nak hívnak és ott jól tartja azokat, akik ott megjelennek.

A négerék között nem ritkák az új vallásokat alapító, önkinevezte apostolok. Father Divine azonban nem akar új vallást alapítani, nem prédikál új tanokat.

Egyszerűen embertestvéri szeretetet hirdet. Tisztára azt, amit az Új Testamentumban meg-

találunk.

És tódulnak a tömegek hozzá és nagy lakomákon látja vendégül azokat, akik megjelennek mennországiában. Az Egyesült Államok népét legjobban az izgatja, honnan veszi a néger apostol azt a töméntelen pénzt, amibe a mennországiok fenntartása kerül. (Mellesleg: most már nem csak Newyorkban vannak mennországiak, de mindenfelé az Egyesült Államokban, ahol négerék élnek.) Vannak, akik azt hiszik: Moszkvából kapja az aranyat, de azt komolyan senki sem gondolja, mert hiszen Moszkvának nem olyan apostolokra van szüksége, akik hitet hirdetnek.

Azt is rebesgetik, hogy bünös uton szerzi a pénzt, de ezt aztán igazán senki se hiszi el.

Az biztos: milliókat költ el a mennországiok fenntartására és saját életére is. Előkelően él, titkárai vannak, egész autópark áll állandóan rendelkezésére.

A négerék, akiket fanatizál, istenként tisztelik. Harlem négeri világmegváltóként üdvözlik és persze az ő álmuk lenne, hogy a Fehér Házban fekete ember üljön.

Ez az álom azonban sohasem fog megvalósulni. Mindenféle változást el lehet képzelni az Egyesült Államokban, csak olyat nem, hogy az amerikai fehér ember néger elnököt tűr majd maga felett.

F. F. A.

KÁVEHÁZBAN

ÉTTEREMBEN

CUKRASZDABAN

BORBÉLYNAL

kérje

A FÜGGETLEN UJSÁGOT

ARZÉN

Írta: MAURICE DARCEAUX

(50)

„Ön nyilván félreértett engem, Mr. Burnes”, válaszolt Rouault. „Magam is nagyon jól tudom, hogy mindaz, amit elmondtam, nem cáfolja meg százszázalékosan az arzén-pörben elhangzott beismerő vallomásokat. Én ugyan meg vagyok győződve arról, hogy ezek a vallomások valótlanok, de egyelőre Önt nem akarom erről meggyőzni. A céloim csak az, hogy Ön is ismerje el, hogy ezek a vallomások magukban nem meggyőző erejűek, ha csupán önmagukban vesszük őket, akkor épúgy lehetnek valótlanok is, mint igazak. Ennyit remélem, elismer Ön?”

„Kétségtelenül el kell ismernem.”

„Akkor hát azt is el fogja ismerni, hogy pusztán ezekre a vallomásokra a halálos ítéletet felépíteni nem lehet.”

„Ezt is elismerem.”

„Vagyis akkor odajutottunk, ahova én már itt a magányban régen eljutottam, hogy az egész vádnak csak egyetlen lényeges bizonyítéka van: a boncolások eredménye.”

„Ugy van, Mr. Rouault. Csakhogy ez az egyetlen bizonyíték hatalmas és megcáfolhatatlan ám. Gondolja csak meg, teljesen pártatlan, elfogulatlan tudósok a legszigorúbb tudományos alapossggal végezték a vizsgálatokat. És ne feledjük, hogy a védelemnek a Párizsból hozott ellenőrző orvosszakértője is kénytelen volt kijelenteni, hogy véleménye szórul szóra egyezik a roueni kollégáival. Pedig ez az ellenőrző szakértő is,

ha jól tudom, egyetemi professzor volt! Éppen azért nem győzők eléget csodálkozni rajta, hogy képes Ön még ezek után is azt állítani, hogy Bas-Diauvillében egyetlen mérgezés sem történt!”

Rouault a legnagyobb nyugalommal hallgatta végig a fiatal ember meglehetősen indulatos hangú ellenvetéseit. Azután rendíthetetlen higadtsággal mondta:

„Önök igaza van, Mr. Burnes, de mégsem ért engem. Figyellen ide. Kétféle meggyőződés van. Egyik a tapasztalati tényeken alapszik, a másik minden tapasztalás és minden okoskodás nélkül a lélek mélyéről rakad. S a kettő közül a második az erősebb. Én egy félesztendőn át, tehát mindaddig, amíg az arzén-pörben ügyési tisztemet elláttam, a tényeken alapuló meggyőződés szerint jártam el, a külső bizonyítékokra hallgattam és közben elfojtottam magamban a benső, lelki meggyőződésemet. De az ilyen benső meggyőződés csak ideig-óráig hagyja elhallgattatni magát, aztán kitör és elégtételt követel magának. Így volt ez nálam is. Mr. Burnes, én most a benső meggyőződésem alapján cselekszem s ez a benső meggyőződés mindig az volt, hogy a vádlottak ártatlanok. Hogy a tények ellentmondanak? Ez csak látszat. Bizonyára hamis megvilágításban látjuk a tényeket, újra vizsgálat alá kell vennünk őket. Ha a boncolás eredménye ellentmond az én meggyőződésemnek, akkor kettő közül

egyiknek hamisnak kell lennie. Én itt a magány hetei alatt tisztáztam magamban, hogy egyetlen egy olyan momentum van, aminek a vádlottak ellen bizonyító ereje van és ez a törvényszéki orvostani vizsgálat. Ezt Ön is kénytelen volt elismerni. Ha tehát a vádlottak ártatlanságát bizonyítani akarom, akkor itt kell valami hibát keresnem. Mr. Burnes, én állítom Önnek, hogy a bonctani vizsgálat körül hibának kell lennie. Hogy miképpen, milyen okból, milyen céllal, kinek a szándékából, vagy tévedéséből keletkezett az a hiba, azt nem tudom. De kétségtelen, hogy ezt a hibát meg kell találnunk, különben sohasem jutunk el az igazsághoz.”

„Helyesebben — vágott közbe Burnes — sohasem jutunk el ahhoz, hogy az Ön benső meggyőződését be tudjuk bizonyítani. Mert, amint látom, végeredményben Ön is tényekkel szeretné igazolni ezt a benső meggyőződését. De jó, tegyük fel, amit szinte lehetetlennek tartok, hogy mi laikusok be tudnók bizonyítani, hogy a szaktudósok, akik egymás munkáját is féltékenyen ellenőrizték, hamis boncolási eredményre jutottak. Akkor is itt van még valami, amiről Ön szinte elfeledkezett: a névtelen levelek. Ki írta azokat, honnan származnak azok és hogyan lehetséges az, hogy ezeknek a durva paraszti kéztől származó felejelentéseknek az adatait a boncolási jegyzőkönyvek szóról-szóra igazolták?”

„Mr. Burnes, Ön maga mondta, hogy valami titokzatos, démoni gonosztevéte sejt a bűnpör hátterében. Nos, ha van ilyen démoni gonosztevéte az arzén-pörben, akkor ez csak a névtelen levelek írója lehet. Ő, ez a titokzatos ismeretlen, aikt én, mint ügyész is kezdettől fogva kutattam,

de akinek semmi módon nem tudtam a nyomára jönni, ő az egész szörnyűségnek a felidőzője, ő hozta ezt az átkot Bas-Diauvillere. Az ő lelkén szárad már azoknak a halottaknak a vére, akiket a csendőrök golyói öttek meg az exhumálás alkalmával támadt zavargásokor, ő okozta annak a fiatal parasztnak halálát, akit az egyik vádlottnak a hozzátartozója szurt le gúnyos ingerkedése miatt, ő miatta halt meg az öreg koldus is, aki bennégett, mikor a méregkeverők ellen felbőszült falusiak felgyújtották a Gaucher anyó házát. És ő miatta fog meghalni törvényesen, hóhér kezétől, az én ostoba vádiratom hatására ez a huszonkét ártatlan ember is, ha mi idejében meg nem találjuk az igazságot.

Mr. Burnes, e pillanatban tisztán látom, hogy Önt az Isten küldte ma este hozzám, hogy ebben a küzdelemben segítségemre legyen. Ön hírlapíró, Önnek hivatása az igazság keresése, Ön nem hagyhat magamra engemet ebben a harcban, amelyet huszonkét ártatlan ember életéért és a magam lelkiismeretének nyugalmaért folytatok!”

Rouault ügyész az utolsó mondatoknál elragadta a hév, arca kipirult, szeméi lázasan lobogtak, hangja forróvá és meggyőzővé lett. Lelkesedése az amerikai fiatal embert is magával ragadta.

„Mr. Rouault”, kiáltotta Burnes, „rendelkezzék velem, máttól kezdve az Ön szövetségese vagyok. Mit kell tennem?”

Rouault jó darabig nem felelt a kérdésre. Fejét ismét tenyerébe hajtotta, dus barna szakállá előmlött az asztalon. Hosszas gondolkodás után végre felkapta a fejét és így szólt:

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKOZMÁS 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

Nyugdíjas
házasságot kötne ötvenen felüli gyermektelen megfelelő vagyoni növel. Ajánlat e lap kiadójába „Ötványolc” jellegre. 2627

Levelezés

Margit-szálloda
Pansio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelep-ekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Bagolyvár
vendéglő az urközlőség budai jellegű kiskocsmája. Hid. ucca 14. Tel. 19-31. 3949

Betöltendő állás

Bejáró
mindenest keresek 15-re jó bizonyítvánnyal egész napra. Zápolya 5, Szalámgyár mellett. 2608

Varróda
ügyes segédleány és tanulóleány felvétetik. Simonffy út 9. melletti Wespremy ucca 3. 1373

Házmaster párt
gyermektelen, nyugdíjas vagy iparost alkalmaz Nagy Benő, Rákóczi 35. 1093

Fiatal
fűszerkereskedősegéd felvétetik azonnaltól ifj. Fábian István fűszerkereskedőnél, Hajdúböszörmény. 1374

Fehérneművarrónő
állandó munkára felvétetik Dégenfeld-tér, Benyáts-varroda. 1361

Azonnalra
fehérnemű varrónőt keresek, — aki hához jön. Goldsteiné, a vasúttal szemben. 1108

Takarítónőt
keresek azonnali belépésre. — Arany János ucca 20. emeleti iroda. 1109

Kézimunkaszakmában
jártas intelligens kisasszonyt felvesz a Szilágyi-cég, Piac u. 1. 1117

Suche
für 1-sten august kinder liebendes deutsche fraulein die auch Stubenmädchen arbeit erledigt Gorove, Piac 81. 1371

Mindenest
bejárónő felvétetik. Simonffy 2-b., étkezde. 1378

Fehérnemű
szalonba gyakorlattal bíró varróleányok felvétetnek Batthyány 17. félemelet 4. 1096

Jövedelmező
mellékfoglalkozás nagy ismeret-séggel bíró hölgyeknek, urak-nak. Urj foglalkozás. Rákosi Jenő u. 5. Neumanné. 1057

Tanulót
vagy kifizetőt jó családból fel-vesz Bárány Rádióház, Szent Anna u. 1. Szakmában jártas előnyben, de fő a megbízhatósá-g. 1098

Munkásnök
felvétetnek. Deutsch-nyomda, — Piac 77. Kik már nyomdában voltak, előnyben. 1083

Vízvezeték-szerelő.
tanulót fizetéssel felveszek. — Pásztor, Nyomtató ucca 16. 1083

Bejárónőt
délutánra hosszú bizonyítvá-nyokkal fogadok. Verbőczy ucca 2. I. emelet. Dr. Gábor. 1085

Kocsis-mindenest
felvétetik szódavizgyárba. Ná-násy, Márton Kálmán ucca 4. Nyilastelep. 1089

Kereskedelmileg
képzett, akvizíció képes urak ré-szére havi cca 200 P-öt jöve-delmező képviselő. Személyes jelentkezés d. e. 9—10ig. Piac ucca 58. I. em. 14. 1099

Mindenest
bejárónő felvétetik. Simonffy 2-b., étkezde. 1378

Állást keresők

Intelligens,
komoly nő, mindenhez ért, jól főz, úrlhához ajánlkozok. — „Ilonka” címre kiadóba, 2623

Rokkant,
ki 20 évig volt egy helyben al-kalmazva, raktárnoki, felügye-lői, őrnyi vagy pénztárnoki állást keres kevés fizetéssel, kau-cióval. Cím a kiadóban. 1337

Fiatal
intelligens leány magános ház-tartásának vezetését vállalná vi-déken is. Levelet M. M., Teleki u. 11. 2597

Idősebb
úrnő, ki a háztartás minden ágá-ban jártas azonnaltól házvezető-nőnek ajánlkozok. Varrást és német tanítást is vállal. Aján-latok a kiadóhivatalba. 42

Kertészsegéd,
dísz-, gyümölcs- és zöldségker-tészettől jelesen vizsgázott, — kertészethez, vagy uradalomba állást keres. Nyit u. 31. 2625

Vidéki
főző mindenest 15-re állást keres Csemete ucca 3. 1074

Üzletek

Püspöki palotában
több udvari üzlethelyiség kiadó. Értekezni lehet Kálvin-tér 17. sz. alatt, a református egyház g. gondnoki hivatalban. 1107

Üzlethelyiség
kiadó, villany termofort keresek megvételre. Hunyadi ucca 14. Sirkóraktár. 1069

Fűszerüzlet
jóforgalmu nagy vevőkörrel — teljesen felszerelve áruval, aug. 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 1081

Piac u. 83. sz.
alatt Vica gyermekkocsi üzem helyisége, üzlet, műhely vagy raktárnak kiadó. 982

Üzlethelyiség
kiadó, Werner-féle Ferenc Jó-zsef út 72. Értekezni telefó-non 20-13. vagy a házmaster-nél. 1076

Építési anyag,
tűzfutató, épületekkel, villany-motóros körfűréssel, lakással azonnaltól bérbeadó. Schwarcz Béla, Kaba. Ugyanott egy nagy cserepes szin eladó. 1034

Kiadó
1935 november 1-re Kossuth ucca 1. sz. alatt üzlethelyiség. Értekezni: Debreceni Első Takarékpenztárnál. 1248

Fűszerüzlet
berendezéssel, ugyanott szoba, konyha, speiz kiadó. Simonffy 33. 1112

Vasuti vendéglő
állomásnál azonnaltól átadó jog-folytonossággal. Cím a kiadó-ban. 1071

Kiadó lakás

Kiadó
telepi házakban több egyszobás lakás. — Értekezni: Gazdák Bankjába, Kossuth ucca. 2609

Egy
szoba, előszoba, konyha kiadó Piac 79. varroda, földszint. 1084

Egy
3 és 4 szobás uccai modern la-kás kiadó. Széchenyi ucca 40. 1075

Uccai
különbejárátú csinosan bútoro-zott szoba olcsón kiadó. Csok-nai ucca 32. 1054

Iparkamarában
főbérleti központi fűtéses szoba bútor nélkül kiadó. Cím a ki-adóban. 1061

Ötszobás
uccai lakás hallal kiadó. Hu-nyadi u. 6. Értekezni házmaster-nél. 1063

Magasföldszinten
uccai szép, nagy, tiszta szoba, konyha mellékhelyiséggel kiadó. Csillag ucca 67. 1077

Egy
szoba, konyhás udvari szoba kiadó. Magoss György tér 28. 2612

Csinosan
bútorozott uccai szoba különbe-járatú, fürdőszoba használat-tal kiadó. József király h. u. 33. 1062

Uccai
háromszobás lakás mellékhelyi-ségeivel napos, virágos, szép udvarban november elsejére ki-adó. Burgundia u. 9. sz. 1375

Kiadó
udvari egy szoba, konyha, speiz augusztus 1-re. Rothermere ucca 29. sz. 64

Püspöki palotában
4 és 5 szobás lakás, Garay u. 17. sz. alatt 3 szobás uccai la-kás augusztus hó 1-től kiadó. Értekezni Kálvin-tér 17. sz. alatt, a református egyház g. gondnoki hivatalban. 1107

3 szobás
udvari emeleti modern lakás augusztus 1-re kiadó. Arany János u. 19. 1064

Különbejárátú
kisebb-nagyobb bútorozott szo-ba, parkirozott udvarban fürdő-zőnek is azonnal kiadó. Rá-kóczi u. 35. 1092

Modern kettőszobás
lakás a Poroszlay út 24. szám alatti teljesen új házban, min-den mellékhelyiséggel, parket-tával és cserépkályhával kiadó. Értekezni a helyszínen, vagy Tóth és Sebestyén, Fürdő ú. 2. számú irodájában. 574

Kettőszobás
udvari lakás irodának is alkal-mas, augusztus 1-re kiadó. Fe-renc József út-30. 1094

Olesó
kettőszobás, konyhás lakás kiadó. Nap ucca 10. Értekezni: Arany János ucca 30. 2595

Háromszobás
uccai lakás teljes komforttal a városi park mellett. Bethlen u. 50. szám alatt augusztus egyre kiadó. Értekezni: Maróthy György ucca 21. d. u. 2—3 vagy este 7 órakor. 1088

Különbejárátú
szépen bútorozott szoba azon-nal olcsón kiadó központban. — Iskola ucca 8. 2596

Különbejárátú
csinosan bútorozott szoba kiadó Kossuth ucca 22. III. em. Dij-mentes lifthasználat. 1095

Tiszta
udvari szoba fürdőszoba hasz-nálattal július 15-ére kiadó Szé-chenyi ucca elején. Megtekin-tető délután 3-tól. Cím a ki-adóban. 53

Három szoba,
hall, teljes komfortos családi ház kiadó. Vilmos császár út 20. Telefon 11-92. 2579

Különbejárátú
bútorozott szoba villanyvilági-tással kiadó. Kishegyesi út 17. 2616

Garzonlakás
központi fűtéssel, fürdőszobával és bútorozott szoba kiadó. — Honvéd ucca 28. 2588

Magános
intelligens nőnél bútorozott szoba kiadó ideiglenesen is. — Hatisnyatalpalást, mindennemű varrást, javítást készít. Csoko-nai u. 12. 2594

Azonnal
kiadó egy vagy két egymásba-nyíló különbejárátú uccai szoba pensióval is. Rákóczi 9. 72

Szoba,
konyha kiadó. Legányi u. 11. 1360

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó Sas u. 2., házfelügyelőnél. 2614

Modern
uccai lakás aug. 1-re kiadó. — Megtekinthető 4—5-ig Kossuth ucca 7. 1367

Kiadó
1 szoba, konyha, speizből álló lakás. Bercsényi 26. 1365

Egy
udvari szoba, magános nőnek vagy egy párnak augusztus 1-re kiadó. Homok ucca 103. 1368

Egy
szoba, konyha, mellékhelyiség-gel azonnaltól kiadó. Cegléd u. 14. szám. 1370

Három,
esetleg 4 szobás komfortos la-kás augusztusra, esetleg no-venberre Hungaria-palotában kiadó. 1114

Kiadó
modern kétszobás, előszobás la-kás a szükséges mellékhelyi-séggel. Tisztviselőtelep, Földi u. 22. 1379

Uccai
különbejárátú üres szoba magá-nosnak augusztusra kiadó. Köl-csey 18. 71

Kétszobás,
előszobás modern lakás augusz-tus 1-re kiadó. Csapó ucca 84. emelet. 1105

Kiadó
szoba, konyha, speiz sertés- és baromfitartással. Töhötöm u. 36. 1375

Uccai
1 és 2 szobás lakás mellékhelyi-ségekkel kiadó. Cserepes 12. 2620

Háromszobás
modern lakás kerttel azonnal kiadó. Vénkert, Domokos Lajos 15. 1374

Novemberre
háromszobás lakás címét kiadó-ba „Tisztviselő” jellegre kérem. 1373

Kossuth u,
11. két szoba, előszoba irodának rendelőnek kiadó. 2615

Kiadó
szoba, konyha, speiz, sertés- és baromfitartással. Töhötöm u. 36. 1375

Debreceni ember Debrecenben vásároljon!

Kiadó
augusztus 1-re 2 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló csinos lakás. Hatvan ucca 70. első em. Kepes. 1089

Kiadó
2 szoba, előszobás lakás augusztus 1-re Varga u. 32. 1106

Kiadó
modern 3 szobás uccai lakás, gáz, virágos szép udvar. Csapó ucca 59. 2603

Egy
szépszoza fürdőszobahasználattal aug. 1-re kiadó. Bercsényi u. 75. 1373

Lakást keresők

Irodának
alkalmas helyiséget és bútorozott szobát keresek szeptember elsejére. Cím kiadóban. 1110

Piac,
Szent Anna vagy Kossuth uccán 5 vagy 6 szobás modern lakás kerestetik november 1-ére. Cím a kiadóban. 2613

Keresek
2 szobás összkomfortos lakást november 1-ére a központban Deutsch Lajos Piac 38. 1101

3-4 szobás
lakást vagy villát keresek november 1-re. Ár és helyiségek megjelölendők. Cím „Biztos ízetőre” a kiadóhivatalba. 2597

Ingatlan

Eladó
kétszobás telepi adómentes ház mellékhelyiségekkel, részletfizetésre is. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 2611

Debrecenhez
közel nyugalmas községben lakóház 4 szoba és konyha, egyéb gazdasági épületekkel, 1/2 hold kerttel eladó. Megtudható: Hadházi ut. 7. szám. 1059

Eladó
adómentes ház 300 négyzetgözl bekerített telekkel részletre is. Tengerész ucca 5. Vágóhídi állomás mgállónál. 1366

Házvevők figyelmébe!
Ne halasszák el ezt a kedvező alkalmat. Sürgős elutazás végett potom árért eladó Sestakert, Andrassy út 22. sz. alatti modern ház központi egyetemhez közel, mely áll: 3 szoba, fürdő. és előszoba, konyha, speiz, gyümölcsös és veteményes, 620 kvadrát területtel, jó ivóvíz. Külön házmesteri épülettel, nagy uccai fronttal, azonnlra bekötözhető. 934

Eladó
Varga ucca 29. számú nagytelkű ház vagyommegosztás miatt, minden elfogadható áron. 1369

Adómentes
háromszobás, fürdőszobás családi ház eladó. Parkírozott udvar. Bercsényi u. 12. 2592

Eladó
kis családi ház, Csapóker, János ucca 65., a patikával szemben. 433 négyzetgözl telek, gyümölcsfák, jóvízű szivattyús kút, körüli kerítés. Vételár: minden elfogadható, készpénz, részlet, vagy más megállapodás. Bővebbet: Csapó ucca 103., vendéglő. 1113

30-50 holdas
tanyásbirtokot városhoz közel megvinnék, vagy bérbevennék. Cím a kiadóban. 60

Tanyásbirtok,
22 hold Ondódon, Perc-dűllőben kiadó, Varga ucca 25. 2624

Kiadó
város alatt lévő 26 holdas tanyásföldbirtok minden gazdasági épületekkel. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 2610

Eladó
6 szobás villa, villany, gáz, vízvezetékekkel. Megtekinthető délután 4-6-ig. Vénkert Domokos Lajos u. 13. 1078

Villamosnál
építkezésre aykalmas telek házal vagy anélkül eladó, teherrel azonnal átvehető. Kar ucca 44. szám. 1072

2700 négyzetgözl
gyümölcsös telek egészben vagy parcellázva eladó. Széchenyi ucca 83. Bővebb felvilágosítás nyerhető Debreceni Ujság fiókkiadóhivatalában József kir. h. u. 2. 1358

Eladó
Ispotály ucca 11. számú ház. 1377

Pompás talajú
gyümölcsös 300 és 400 öles parcellákban István út 45. sz. alatt olcsó áron eladó. Értekezés a helyszínen vagy ügyvédemnél, Dr.Csáthy, Deák Ferenc u. 9. 2599

Eladás

Tégla és cserép
jóminőségben, olcsó áron kapható a Tóth és Sebestyén rt. téglagyárból, Iroda Fürdő ucca 2. Tel. 26-10. 577

Nagy
fekete márványlapok, egy játzó kocsit olcsón eladó, Piac ucca 72. Házfelügyelő. 1097

SIRKŐVEKET
gránitból, márványból és műkőből készít a Debreceni Műkögyár rt. Fürdő u. 2. Mozaik cement lapok, épületanyagok eladása. 575

Egy
szép jégsezkrény eladó Kígyó ucca 53. szám alatt. 1372

Cseplésre
gazdáknak újléta boraimat 40 fillértől árusítom. Barna u. 10. 1065

16-os
vadászfegyverek olcsón kaphatók. Skót, Ferenc József út 38. 1344

STEYR TIP. XII.

CABRIOLETT
4 személyes eladó NEUBAUER KÉTMALOM UCCA 4.

Bor,
pálinka legjobb legolcsóbban Dénesné, Cegléd u. 22. 1083

Legkitűnőbb
minőségű szegedi paprikakülönlegességek olcsón kaphatók: Lindenfeld, Simonffy u. 7. 344

20 méter
2 colos vascső eladó. Diófa u. 33. 1378

Kotló
alá való fehér bántán tojás és faj galambfi kapható. Apafi.u. 20. sz. 1075

Perzsaszőnyegeinket
négyzetcentiméterenként 39 pengőért árusítjuk. Kitűnő minőség, kitűnő munka. Jablonszky-né és Kovácsné, Piac 18. sz. 1104

Sírbolt
Köztetetőben olcsón eladó. — Sirkövek gyári árban, minden kivételben. Hunyadi ucca 14. Sirkőraktár. 1070

Rengeteg
maradék és mindenféle kilós-árúk ismét érkeztek, BIRÓ és SUGAR rőfősüzletébe Piac u. 10. Bikával szemben. 1102

Bontásból
fagerenda, téglák, ajtók, ablakok eladók. Asany János 52. 1115

Asztalispór,
2 1/2 plattnis, egy 5. számú öntött vaskályha, 2 drb. karos kerti fotell, 1 kandelláber, egy 3-as virágállvány, szervizek, — mokkás, boros, likörös, vizes, gyümölcsös és téstás, továbbá nipppek, matyó terítők s goblein párna, lapok, jókarban azonnal eladók. Megtekinthetők délutáni órákban. Apafy ucca 32. szám. 74

Jókarban
levő használt kakasos vadászfegyver olcsón eladó. — Vörösmarty u. 15. 2626

Kerékpárok:
Steyr Waffennrad, Styria, Puch, Wonder, Csepel. Rádiók. Szivattyúk. — Golyócsapagyak, fessmérők, Mollernpolajozók, rszletre is gépKirálynál, Hunyadi ucca 2. (Royal-épület). 844

Ajtó
104x220 cm. vésett, üvegezett, tokkal, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Epreskert u. 19. 1371

„Ariel”
oldalkocsis motor eladó. Vigkedvü Mihály ucca 41. sz. 2598

Hálószoba,
két rézagy, madracok, sodronyok, konyhaszekrény, hencser, asztal eladó, Arany János u. 6. Kapu alatt balra. 1082

Autótaxi
kedvez. áron eladó. Török Bálint u. 5. 1103

Asztalparherd,
nagy, kitűnő állapotban jutányosan eladó. Arany János ucca 46.

Segédmotor,
üzemképes, eladó vagy üzemképtelenért ráfizetéssel elcsereélhető. Nyil 2. szám. 2622

Nőstény
kölökpuli fajtisza olcsón eladó. Erzsébet 61.

Méhek
erőtörzs családok gladók. Baross ucca 18. 2600

Olcsón eladó
kétszemélyes kerékpár. Kishegyesi út 9. Korcsma. 1073

Autó
kiszolgáltatású eladó. Kis család házat nagyobb családi házért elcserelem. Vörösmarty 9. szám. 1363

Ezüst
12 személyre eladó. Hitelszövetkezet Szent Anna tiz. 2606

Eladó
elköltözés miatt komplett ebédőberendezés félféher háló sodronnyal és kis plüss garnitúra asztallal. Attila-tér 5. sz. 2601

Faszén
(retorta és román) kapható kiscsinben és nagyban Jakobovits Henrik cégnél, Piac u. 47.

Francia
ebédő csillár két falikkal olcsón eladó. Arany János u. 2. I. 6.

Bútor

Használt
komplett háló, garderozszekrény, asztalok, székek darabonként is eladók. Széchenyi ucca 40. 1100

Üzletem megszűnik.
Ebédő, háló cégtábla, falrakasztóasztal nagyon olcsón eladó. Fenyvesi bútortüzet Kis-templombazár. 1060

Bútorok,
ebédőberendezés, — háztartási cikkek elköltözés miatt eladók. Megtekinthető 9-11 és 2-4-ig Alföldi palota II. e. 5. 57

Eladó
diófa ebédőberendezés. Szent Anna 42. keresztépületben. 2604

Vétel

Kisméretű
ajtót, használtat fürdőszobára, megvelekre keres Nagy Benő Rákóczi 35. 1091

Mézet
veszünk. Ullmann R. T., Piac u. 69. 1055

Keresek
könyvkötéshez kisebb vágógépet és lemezollót. Ajánlatokat ref. lelkési hivatal, Büdzentmihály kérem. 2581

Műtárgyakat
keres megvelekre műgyűjtő. — Megbizott: Ingóságkövetítő, Püspöki palota. 1362

Lovagló
szerszámot megvelekre keres. Értesítést Kondor Sándor Nyiradony, Megyery-tanya. 2606

Megvelekre
keresünk 15-20 métermázsás tolosúlyos mérleget. Cím a kiadóban.

Keresek
villamos erőhajtásra furógépet vagy fiott gépet. Levencsik lakatos, Árpád-tér. 1079

Üzemképes
cséplőgarnitúrát traktorral megvelekre keresek. Cím Veres u. 8. sz. 2605

Tejet keresünk
megvelekre. Értekezni Csapó u. 33-35. Fogyasztási szövetkezetben. 1087

Ellátás

Megnyílik Debrecenben
Zsidó Leányotthon
Középiskolás leánygyermekek részére. Elsőrangú ellátást és felügyeletet nyújt. Vallásos nevelés, állandó német társalgás, zene- és nyelvoktatás. Mérsékelt árak. Érdeklődni lehet levélileg a lenti címen vagy személyesen minden hétfőn és kedden délelőtt 10-től délután 6-ig. Debrecen, Horovitené Klein Tilda, Rákosi Jenő ucca 7., magassföldszint 1. sz. 717

Zsidó diák
internátusban a beiratkozás június 15 én kezdődik. Nemzetőr ucca 6. Telefon: 10-70. 545

HUNGÁRIA-PENSÍÓ
Piac u. 59. szám alatt megnyílt. Kitűnő konyha, mérsékelt árak. Szobák ellátás nélkül is. Szakszerű diéták. Érdeklődni: Szent Anna u. 9. sz., I. em. Telefon: 23-39.

Oktatás

Okleveles tanító
reálgimnáziumi érettségivel, elemisták, középiskolások szakszerű oktatását vállalja. Csoporttanítás minimális díjazásért vidékre is. K. T., József kir. h. u. 23. 72

Pótvizsgára
vagy előkészítő vizsgára tanítok olcsón. Mezei Sándor, Könyvek ucca 3. 75

Német órát
ad, egy hónapban 24 órát 6.-pengőért csak felnőtteknek születt német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Méliuszter 13. sz. 543

Különféle

Futball labdát
és felszerelést, akta- és iskolatáskát készítőjénél vásárolja. — Tóthfalussy, Cegléd u. 7. 1376

Elveszett
antik arany láncarkotó a nagypostától a Bikáig terjedő útvonalon. Megtaláló illó jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalban. 57

Férfi
lakótársat keresek, jobb megjelenésűt, 15-re. Péterfia 26., fűszerüzlet. 72

Házivarrónő,
felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 filléért ajánlkozik. Széchenyi u. 43. hátul az udvarban. 128

Olcsó malom!
Nagyletán a Somogyi-malom kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Felvilágosítás Nagyletai Takarékpénztárnál. 2564

Pince
vagy földszinti helyiséget betonozva, vízvezetékekkel keresek. — Telefon 26-68. 1044

Magtár
egyezer mm. szemes termény beraktározásának kiadó. Galamb u. 4. szám vásárpénztárral szemben. 1367

Poloskaírtást,
molyirtást, cyángázzal, lakások vizsgálatát, valamint bútordarabok, ruhák, bundák és szőnyegek darabonkénti cyanozását, szállítását saját helyiségemben törvényes felelősséggel végzem. Poloska, sváb és patkányszer kapható. Nánassy, Kossuth ucca 47. szám. 220

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok. Pontos, megbízható kiszolgálás. Debreczeninés, Kossuth 11. 1376

Kitűnő
6-os cséplő gőzhajtású cséplést vállal, e héten még saját 5 vagonját elcséplli. Cím a kiadóban. 1090

Zsákkölcsönzés
terménypiacnál Nyugati 2. Révinél zsákkölcsönzés, Nyugati 2. terménypiacnál. 1086

Pince,
raktárnak, bornak kiadó. Miklós ucca 18. 63

A szerkesztésért és kiadásért
felelős: Thury Levente. Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat. Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen. Piac ucca 49. szám.